

లూలా

ఓర్వేగా

కామగ్రహం

నవంబర్ 2006

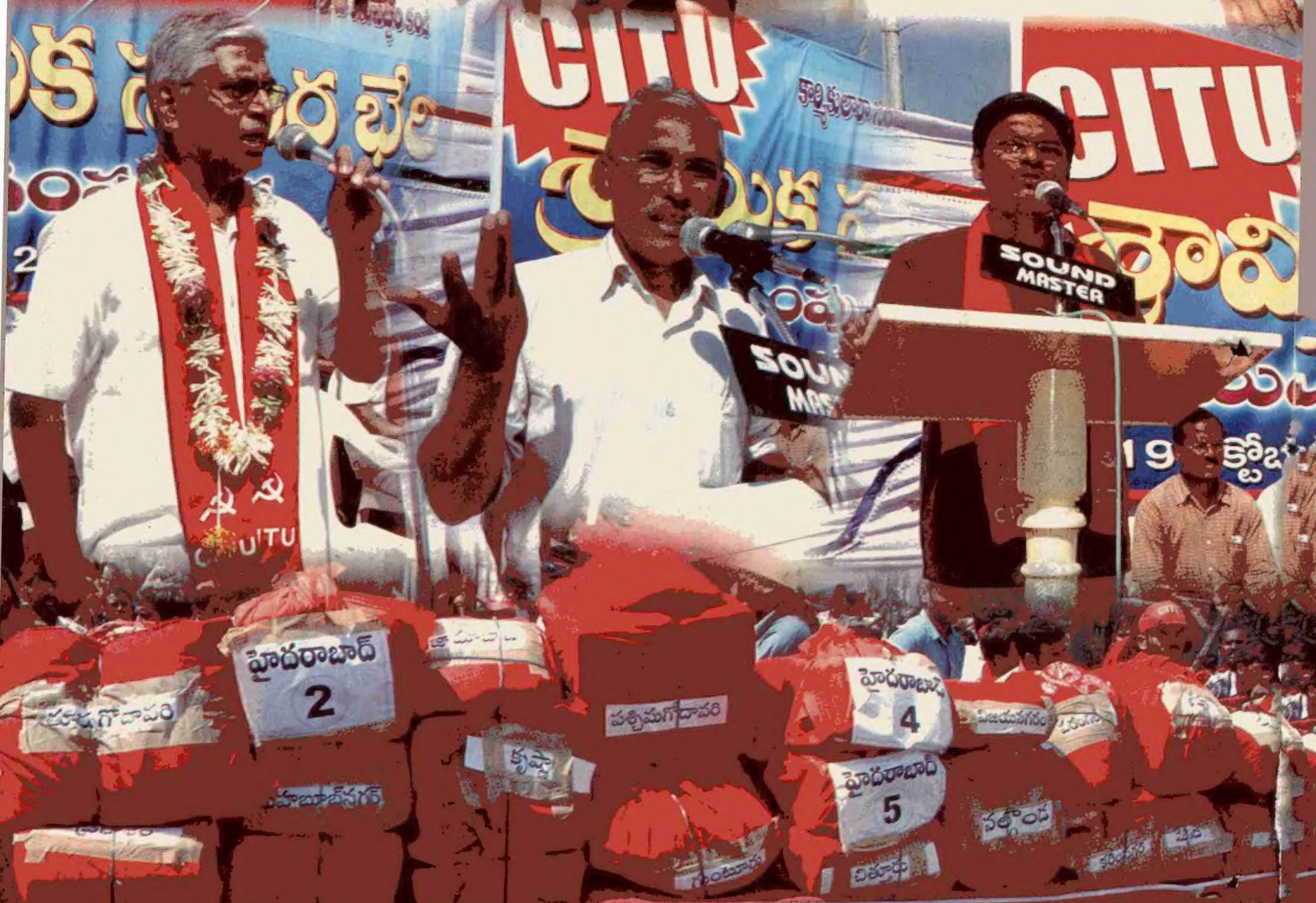
మాసపత్రిక

వెల: రూ.5

డిసెంబర్ 14 సార్వత్రిక సమ్మె

మొఖ్యమంత్రి వేరూ!
 అందుకారేవేయూ అరకారేటి సంతకాల!
CITU

కార్మికలోకం

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 21

సంచిక 11

విడి ప్రతి వెల : రూ. 5

సం॥ చందా : రూ. 50

విషయ సూచిక

సంపాదకీయం	1
కవర్ స్టోరీ- సిఐటియు బరువు, బాధ్యతలు	
పెంచిన శ్రామిక సమర భేరి	3-5
డాక్టర్...డాక్టర్-చలికాలం	6
డిసెంబర్ 14 సమ్మె	7
ఉద్యమ వార్తలు	8-11
జాతా అనుభవాలు	
అనంతపురం నుండి	13
అట్టడగు వర్గాల్లో	14
పోరాడాలన్న ధృఢ సంకల్పం	15
బెంగాల్ పెన్షన్ స్కిం సాధిద్దాం	18
జాతీయ సదస్సు-శ్రామిక మహిళ	16
వలస కార్మికులు	17
కథ-బతుక్కి అర్థం	20-22
సంతకాల సేకరణ	23
అడవి బిడ్డల అపూర్వ ఆదరణ	24
దీనావస్థలో అసంఘటిత కార్మికులు	25
భాగ్యనగరంలో అన్యాయాన్ని పోరాడడం	26
లాటిన్ అమెరికాలో విజయకేతనం	27
కార్మికలోకం కథలపోటీ	28
విశ్లేషణ	29
సినిమా-బొమ్మరిల్లు	30
పాట/కవిత	31

మేనేజర్

కార్మికలోకం

యస్.వి.జి. పబ్లికేషన్ కేంద్రం, 1-1-60/4,

అర్జిపేటాస్ రోడ్, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.

ఫోన్ : 27612474 ఫ్యాక్స్ : 27610128

ఎడిటోరియల్ బోర్డు

ఎడిటర్ : వై. సిద్ధయ్య

సభ్యులు: పర్వ సత్యనారాయణ, ఎస్.వీరయ్య,

ఆర్.సుధాభాస్కర్, పి.రోజా, పి.రాజారావు,

పి.అజయ్ కుమార్, ఆర్.ఎస్.మూర్తి

మేనేజరియల్ బోర్డు

మేనేజర్ : పి.రాజారావు

సభ్యులు: పర్వ సత్యనారాయణ,

టి.ఎన్.వి.రమణ, ఆర్.ఎస్.మూర్తి, అల్లూరిలోకేశ్.

ప్రమాదంలో ప్రజారోగ్యం

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం అన్నారు పెద్దలు. ఆ మహాభాగ్యాన్ని పేదలకు గ్యారంటీ చేసేదే ప్రభుత్వ వైద్యరంగం. గత 15 సంవత్సరాలుగా ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణలపేర ప్రజారోగ్యాన్ని పాలకులు నిర్లక్ష్యం చేశారు. పాలకులు చేసిన పాపమే నేడు పేదల పాలిట శాపమై జ్వరాల రూపంలో వేధిస్తున్నది.

రాష్ట్రమంతటా టైగర్ (ఈడిస్ ఈజిప్ట్) దోమలు విజృంభించాయి. ఫలితంగా వ్యాధులు అలముకున్నాయి. రెక్కాడితేకాని డొక్కాడని లక్షలాది పేదలను ఈ వ్యాధులు పీల్చివేస్తున్నాయి. ఇంటిల్లిపాదీ వారాలపర్యంతం మంచానపడ్డారు. తీవ్రమైన జ్వరం, కీళ్ళనొప్పులు, వాపులు, నిస్సత్తువ పేదలవాడలను ఆవహించాయి. కోలుకునేందుకు కనీసం 2 నెలలయినా పడుతున్నది. ఈ కాలంలో పని లేదు. తిండికి, వైద్యానికి డబ్బులేదు. గోరుచుట్టుపై రోకటి పోటులా 'డెంగ్యూ' ప్రాణాంతక వ్యాధి విరుచుకుపడింది. పలు జిల్లాలలో ఈ వ్యాధి సోకి 30 మందికి పైగా పేదలు మరణించారని పత్రికలు ఘోషిస్తున్నాయి. ఈ జ్వర పీడితులైన శ్రామికులకు 2 నెలలు ఉచితంగా బియ్యం, ఆర్థిక సహకారం అందించాలన్న న్యాయమైన కోర్కెను ప్రభుత్వం తిరస్కరించటం అన్యాయం.

మరి పాలకులు ఏం చేస్తున్నారు? గత 15 సంవత్సరాలుగా ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణలను దేశంలో, రాష్ట్రంలో పాలకులు అమలు జరుపుతున్నారు. ప్రజారోగ్యం బాధ్యత నుండి ప్రభుత్వాలు క్రమంగా వైదొలుగుతున్నాయి. వైద్యానికి జాతీయ స్థూలాదాయంలో 1980 నాటికి 1.3% కేటాయిస్తుండగా 1999కి ఆ మొత్తం 0.9%కు తగ్గింది. వైద్యరంగం నుండి ప్రభుత్వాలు తప్పుకోవాలని శుద్ధులు చెప్పే అమెరికాలో వారి జిడిపిలో 5.8%, బ్రెజిల్ లో 5.9% వైద్యానికి కేటాయిస్తున్నారు. మనకంటే వనరులు తక్కువవున్న శ్రీలంకలో జిడిపిలో 1.8% వైద్యానికి వెచ్చిస్తున్న విషయం మనం గుర్తుంచుకోవాలి.

చంద్రబాబు ఏలుబడిలో ప్రభుత్వవైద్యం దివాళా తీసింది. డాక్టరు వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి పాలనలో అది మరింత పతనావస్థకు చేరుతున్నది. 2004-05లో వైద్యరంగానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు రూ.2061 కోట్లు. 2005-06లో ఆ మొత్తాన్ని రూ.1365 కోట్లకు కుదించారు. రాష్ట్ర బడ్జెట్ లో అది 4% మాత్రమే. అదే కేరళలో 14%, తమిళనాడులో 11%, కర్నాటకలో 9% కేటాయించటం గమనార్హం.

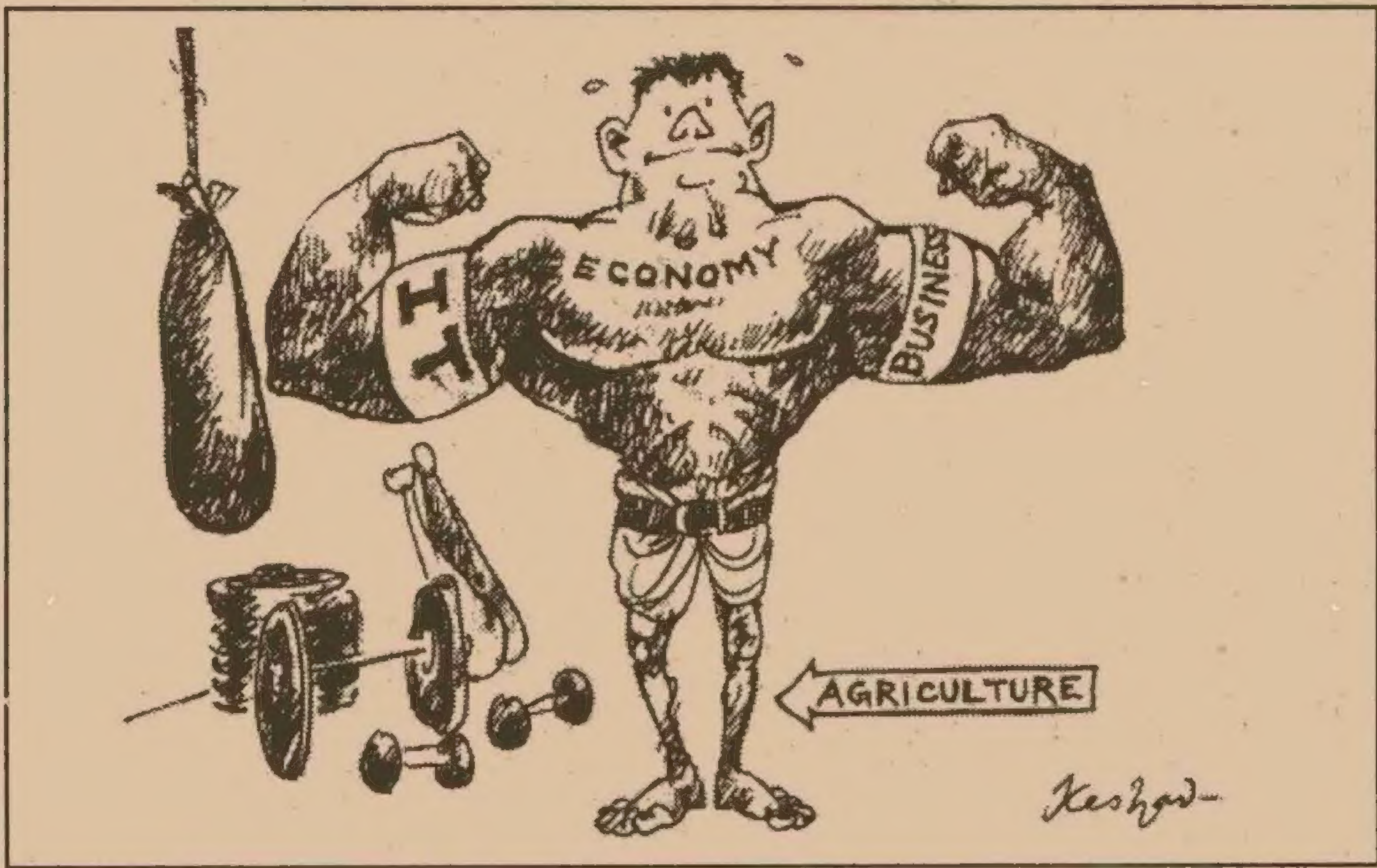
మలేరియా విభాగం నిర్లక్ష్యం చేయబడింది. 1977 తర్వాత ఫాగింగ్ యంత్రాల కొనుగోళ్ళు లేవు. 2వేలకు పైగా ఖాళీ పోస్టులు భర్తీ చేయలేదు. జనాభా పెరుగుతున్నది. వ్యాధులు ప్రబలుతున్నాయి. సిబ్బంది కొరత, నిధుల లేమితో ప్రభుత్వ వైద్యం కృంగిపోతున్నది. సర్కారుదవాఖానాల పట్ల పేదలలో విశ్వాసం సన్నగిల్లుతున్నది.

అప్పు తెచ్చుకున్నా పేదలు ప్రైవేటు వైద్యశాలకు వెళ్ళవలసి వస్తున్నది. మన రాష్ట్రంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 77%, పట్టణ ప్రాంతాలలో 63.8% ప్రజలు ప్రైవేటువైద్యంపై ఆధారపడుతున్నారు. ఉచిత భూమి, దిగుమతి చేసుకున్న వైద్య పరికరాలపై సుంకం మినహాయింపు, తక్కువ వడ్డీకి బ్యాంకు రుణాలు పొందుతూ ప్రైవేట్ ఆసుపత్రులు దినదిన ప్రవర్థమానమవుతున్నాయి. వారి వైద్యశాలలకు వచ్చే రోగులలో 30% మంది (పేదలు)కి వుచితంగా వైద్యంచేయాలన్న ప్రభుత్వ నిబంధనను గాలికి వదిలేశారు.

ప్రజావైద్యాన్ని పరిరక్షించాలంటే ప్రపంచబ్యాంకు షరతులకు చెల్లుచీటీ ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వ విధానాల దిశను మార్చాలి. ప్రజా పోరాటాలతోనే అది సాధ్యం.

...

మనదేశం

వివిధ పత్రికల సౌజన్యంతో

సిఐటియూ బరువు, బాధ్యతలు పెంచిన శ్రామిక సమరభేరి

ఇస్ అంధేరేమే యే కాన్ ఆతిష్ నవా గానే లగా?

(ఈ అంధకారంలో అగ్ని గీతం పాడుతున్నదెవరు?)

అంటూ 68 సంవత్సరాల క్రితం ఉర్దూ మహాకవి ఇక్బాల్‌పై రాయబడిన గేయంలోని ఈ వాక్యం, సిఐటియూ గురించి అసంఘటిత రంగ కార్మికుల భావనకు దర్పణం.

అటు యజమానులు, ఇటు ప్రభుత్వాలు మోపుతున్న భారాలకు కుంగిపోతున్న వారు అసంఘటిత కార్మికులు. ఇది తమ ఖర్మని కొందరు సరిపెట్టుకుని కుమిలిపోతుంటే, ఆసరా దొరికితే చాలు, అల్లుకుపోదామని ఎందరో ఎదురుచూస్తున్నారు. వీరికి కనీస వేతనాలేవు. రోగాలొస్తే పట్టించుకునే నాథుడే కరువు. ముసలితనంలో ఆధరువే లేదు. ఇటువంటి వారి కోసం సిఐటియూ ఉద్యమించింది. “మహాప్రస్థానం” యోగ్యతా పత్రంలో చెలం అన్నట్లు “కాలికింద నలిగిన చీమల కాళ్ళ చప్పుడు, నీళ్ళు లేక ఎందుతున్న గడ్డిపోచ ఆర్తనాదం” విన్న సిఐటియూ రాష్ట్ర వ్యాపితంగా 17 రోజులు జరిపిన జీపు జాతాలు విజయవంతంగా ముగిశాయి. అక్టోబర్ 19న పెద్ద ప్రదర్శన, బహిరంగ సభ జరిగాయి. సేకరించిన 50 లక్షల సంతకాలను 20న ముఖ్యమంత్రికి సమర్పించింది రాష్ట్ర నాయకత్వం.

రాష్ట్ర వ్యాపిత ఉద్యమం నిర్మిద్దాం

అసంఘటిత కార్మిక సమస్యలు ఊహించిన దానికంటే ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. వీటిలో అత్యధికం రాష్ట్రవ్యాపిత స్వభావం కల్గినవి. మున్సిపల్, గ్రామ పంచాయతీ కార్మికులకు నెలల తరబడి వేతనాలివ్వడంలేదు. మచిలీపట్నం మున్సిపాలిటీలో దాదాపు ఏ మహిళా కార్మికురాలి మెళ్ళో పుస్తెలేవు. 10, 11 నెలలు వేతనాలివ్వకపోతే మరి బతికేదట్లా? అనేక జిల్లాల్లో అంగన్‌వాడీలకు పెరిగిన రు. 400 ఇవ్వటంలేదు.

రాష్ట్రమంతా భవన నిర్మాణ కార్మికులు, హమాలీలు గాయపడిన సమయాల్లోను, శాశ్వత అంగవైకల్యం వచ్చినపుడు, ముసలితనం మీద పడ్డ తర్వాత అడుక్కుతినటమో, ఇతర కుటుంబ సభ్యులు పోషించటమో తప్ప మరో గతి లేదు. మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో పనిచేసే మహిళలకు ఒక విద్యార్థికి రు. 2 ఇస్తూ వారంలో రెండు కోడిగుడ్లు ఇవ్వాలనటం రాష్ట్ర వ్యాపిత సమస్యగా ఉంది. నెల బిల్లు ముందే చెల్లించాలన్న నిబంధనకు భిన్నంగా 5, 6 నెలల వరకు బిల్లులు బకాయి పెడుతూ ఉన్నాయి. తమ స్వంత డబ్బు ఎదురు ఖర్చుపెట్టాల్సిన స్థితిలో ఈ శ్రామిక మహిళలున్నారు. రాష్ట్రంలోని ఏ జిల్లాలోను ఆటో కార్మికులు ఇన్నూరెన్స్ చేయించుకోవడం లేదు. ఆర్.టి.ఎ. వేధింపులు, పోలీసు జులుంకు తోడు విపరీతమైన పెట్రో భారాలతో కుంగిపోతున్న ఆటో కార్మికులు తీవ్ర నిరాశ నిస్పృహలతో ఉన్నారు. 100 కిలోల బస్తాలు ఎత్తలేకపోతున్నామని చాలా జిల్లాల్లో హమాలీ కార్మికులు ఫిర్యాదు చేశారు. ఐఎల్‌ఓ నిబంధన మేరకు భారాన్ని తగ్గించే పని చేయమని ఒకచోట జాతా నాయకుల గడ్డం పట్టుకుని శ్రామికులు బతిమాలారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రంగంలోను, ప్రభుత్వ శాఖల్లోను అసంఘటిత రంగం విచ్ఛలవిడిగా పెరుగుతున్నది. గతంలో ఎన్‌ఎమ్‌ఆర్‌లు, క్యాజువల్ సిబ్బందిని నియమించుకుని సంవత్సరాల తరబడి వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయని ప్రభుత్వం ఆ తర్వాత విస్తృతంగా కాంట్రాక్టు కార్మికులను నియమించింది. వారికి జీతం ప్రకారం కనీస వేతనాలు ఎక్కడా చెల్లించడంలేదు. ఆ ఇచ్చే అరకొర వేతనాన్ని కూడా నెలనెలా ఇవ్వరు. ఇప్పుడు తాజాగా అన్నిచోట్లా సంవత్సర కాంట్రాక్టుపై ఉద్యోగులను, కార్మికులను నింపుతున్నారు. ఏ రకమైన హక్కులేని ఈ తరహా

కార్మికులు అన్ని రంగాల్లో పెరిగిపోతున్నారు.

పశ్చిమ గోదావరిలో లేను అల్లే మహిళా కార్మికులు శ్రీకాకుళంలో జీడిపిక్కల పరిశ్రమలో మహిళలు, తెలంగాణాలో బీడీ రంగంలోని శ్రామిక మహిళలు తీవ్రమైన ఆర్థిక దోపిడీకి గురవడమేగాక వివిధ రకాల వ్యాధులకు సైతం గురవుతున్నారు. కుప్పంలో అగరబత్తీలు తయారుచేసే మహిళలదీ ఇదే పరిస్థితి. కుటుంబాలకు కుటుంబాలు 10-12 గంటలు శ్రమించినా ఒక్కొక్కరికి రూ. 20-25లు మాత్రమే చేతికి దక్కేది.

ఇటువంటి ఎన్నో సమస్యలతో ఆయా రంగాల కార్మికులు రాష్ట్రమంతా తీవ్రంగా సతమతమౌతున్నారు. సరైన నాయకత్వం అందిస్తే రాష్ట్ర వ్యాపిత ఉద్యమం నిర్మించవచ్చనేది జాతాల సందర్భంగా వెల్లడైన విషయం.

అభివృద్ధికి గీటురాళ్ళేవి?

ఒకాయన రాష్ట్రాన్ని “స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్” చేశానన్నారు. ఇంకో ఆయన హరితాంధ్రప్రదేశ్ చేస్తున్నానంటున్నాడు. పెట్టుబడిదారులకు రాష్ట్రాన్ని దోచిపెట్టడం తప్ప సామాన్యులకు, ముఖ్యంగా అసంఘటిత కార్మికులకు వీసమెత్తు బంగారం కూడా ఇవ్వని ఆ స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ వద్దంటూ జనం ఆ పాలనను కుప్ప తొట్టిలో పడేశారు. పచ్చటి పంటచేలను ఎస్.ఇ.జడ్ల పేర భూబికాసురులకు నైవేద్యం పెడుతున్న ఈ పాలన ఇక పచ్చగా ఎవర్ని ఉంచుతుందో తెలియదు. చంద్రబాబు తొమ్మిదేళ్ళు “అభివృద్ధి” చేసి, రాజశేఖరరెడ్డిగారు రెండున్నరేళ్ళుగా అభివృద్ధి చేస్తోంటే ఈ అభివృద్ధి ఫలాలు ఎవరికి దక్కుతున్నట్లు? దీనికి అద్భుతమైన ఉదాహరణ మరెక్కడో కాదు కుప్పంలో జాతా బృందానికి కన్నడింది.

చలువరాళ్ళు సైజ్ చేసి విదేశాలకు ఎగుమతి చేసే పనిలో సుమారు 40 వేల మంది కార్మికులున్నారు. అత్యంత దృఢంగా ఉండే చలువ (తెల్ల) రాళ్ళు చెక్కేటప్పుడు విరిగి, ఎగిరిన ముక్కలు కళ్ళల్లో గుచ్చుకుని కళ్ళుపోయిన వారు కొందరుంటే, శరీర భాగాల్లో గుచ్చుకున్నవారు వేలల్లో వున్నారు. ఆ ముక్కలు శస్త్ర చికిత్స ద్వారా తీయించుకునే ఆర్థిక స్తోమతలేక, 5, 10 సంవత్సరాలుగా అలానే బతుకుతున్నారా కార్మికులు. అదే కుప్పంలోని 30 వేల మంది అగరబత్తీ కార్మికులు రోజంతా కష్టపడితే (వెయ్యికి రూ. 8లు చొప్పున) రూ. 20 మించి రావడంలేదు. ప్రధానంగా పిల్లలు, స్త్రీలు ఈ పనిచేస్తారు. రసాయనాలవల్ల చేతులకు పుళ్ళా, వంగి పనిచేయడం వల్ల నడుము నొప్పులతో కార్మికులు నానాయాతనా పడుతున్నారు. ఇజ్రాయిల్ టెక్నాలజీతో వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేశానని దబ్బా వేయించుకున్నాయనకు లక్షమంది కార్మికులున్న కుప్పంలో ఇఎస్ఐ ఆస్పత్రి పెట్టించాలనే ఆలోచనే రాలేదెందుకని ఆ కార్మికులు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి నియోజకవర్గం మలివెందులలో యజమానులు, కాంట్రాక్టర్లు ఎంత జీతం ఇస్తే అంతే తీసుకోవడం తప్ప మారు మాట్లాడే అవకాశమే లేదు. యూనియన్లు, హక్కులంటే ఈ భూమీద నూకలు చెల్లినట్లేనని కార్మికులు ఆక్రోశిస్తున్నారు. లారీ, ఆటో డ్రైవర్లకు నిర్మించిన ఇళ్ళు నాసిరకం అని తేలినా, నివాస యోగ్యంగా లేకున్నా “అస్మదీయలైన”

కాంట్రాక్టర్లకు రూ. 40 లక్షలు చెల్లించేశారు పాలకులు. స్వయంగా వైఎస్ ప్రారంభించిన అప్పదాల పరిశ్రమ మూతపడి ఆ కార్మికులు వీధులపాలైనా పట్టించుకునే నాథుడే లేడు.

ఎవర్ని పచ్చగా చేయడానికి ఈ పాలన సాగుతోందో, మన ముఖ్యమంత్రి చెప్పే “హరితాంధ్ర ప్రదేశ్” అడ్రస్ ఎక్కడుందో తెలీక జనం జుట్టు పీక్కుంటున్నారు.

“ఆవు చేలో మేస్తే దూడ గట్టున మేస్తుందా” అన్నట్లు “యథా రాజా తథా మంత్రివర్యులు”. దీనికి అతి పెద్ద ఉదాహరణ రాయలసీమకే చెందిన ఇద్దరు కీలకమంత్రుల నియోజకవర్గాల స్థితి. మడకశిరలో (రఘువీరారెడ్డి నియోజకవర్గం) గ్రామీణ ఉపాధి హామీ చట్టం క్రింద మంత్రి గారి దోస్తు రూ. 83 లక్షలు దిగమింగినట్లు సోషల్ ఆడిట్లో తేలినా సదరు వ్యక్తిపై ఏలినవారి చర్యలు లేవు. అదే అనంతపురం జిల్లాలోని ఓబుళాపురం గ్రామంలో రోజుకు రూ. 2 కోట్లు లాభం సంపాదించే బళ్ళారి బిజెపి శాసనసభ్యుడు జనార్ధనరెడ్డి ఇనుప ఖనిజం తవ్వే కార్మికులకు మాత్రం రూ. 20 కూలి చెల్లిస్తున్నాడు. తాడిపత్రిలో జెసి దివాకరరెడ్డి గారేమైనా తక్కువ తిన్నారా? ఆయన గెలాక్సీ గ్రానైట్స్ నిండా బాల కార్మికులే! బాల కార్మిక వ్యవస్థను నిర్మూలిస్తామని జబ్బులు చరుస్తున్న కార్మిక మంత్రి శ్రీ వినోద్గారికి పాపం ఇవి కనపడవనుకుంటా! ఇక్కడి బండల పరిశ్రమలో కాళ్ళు, చేతులు తెగిపోయిన వారికి పైసా నష్టపరిహారం చెల్లించిన పాపాన ఏ యజమానీ పోలేదు.

కార్మికులను కొట్టుకు తింటున్న యజమానుల ఊరూ, పేర్లతో సహా వీరి చిట్టా సంపాదించింది సిఐటియు. ఎంఆర్ఓ స్థాయి నుండి కలెక్టర్లు, కార్మిక శాఖ అధికార్లు, ముఖ్యమంత్రి వరకు ఈ విషయాలపై మహజర్లు ఇవ్వడం ద్వారా రాష్ట్ర వ్యాపితంగా అసంఘటిత కార్మికుల ఉద్యమాన్ని ఉధృతం చేయాలని సిఐటియు నిర్ణయించింది.

ప్రభుత్వం ముద్దాయే కాదు దోషి కూడా!

అసంఘటిత కార్మిక ప్రజా న్యాయస్థానంలో ముద్దాయిగా ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఈ ప్రభుత్వమే అసలు దోషి! గత 60 సంవత్సరాల స్వతంత్ర భారతావనిలో ఎన్నోసార్లు రుజువైన పరమ సత్యమిది. దశాబ్దాల పోరాట ఫలితంగా కార్మికవర్గం సాధించుకున్న చట్టాలను నీరుగార్చటం ద్వారా కావచ్చు, యజమానులకు అనుకూలంగా కొత్త కొత్త జీవోలను విడుదల చేయడం ద్వారా కావచ్చు, కార్మిక శాఖను అచేతనంగా ఉంచడం ద్వారా కావచ్చు, పారిశ్రామిక వివాదంలో ఏమాత్రం సంబంధంలేని పోలీసుల జోక్యంవల్ల కావచ్చు ప్రభుత్వమే కీలకమైన దోషి. దీనికి లెక్కనేనన్ని ఉదాహరణలను పేర్కొనవచ్చు.

విజయవాడలోని బట్టలషాపుల్లో వందల సంఖ్యలో ఆడపిల్లలు పనిచేస్తున్నా సరైన మరుగుదొడ్ల ఏర్పాటుచేయని యజమానులను ఏమీ చేయలేక అచేతనంగా గుడ్లప్పగించి చూస్తున్న ఎ.సి.ఎల్.లను ఏమనాలి? జాయింట్ మీటింగ్ వేస్తే సిఐటియు నాయకులుంటే తాము రామని యజమానులు ఎగవేస్తుంటే నోరెళ్ళపెట్టిన కార్మిక శాఖను చూసి ఏమనుకోవాలి? ప్రభుత్వమే ఇచ్చిన కనీస వేతనాల జీవోలను ప్రభుత్వ సంస్థల్లోని కాంట్రాక్టర్ల అమలు చేయకుంటే చేష్టలుడిగి కూచున్న శాఖను

అరకోటి సంతకాలను
స్వీకరిస్తున్న
రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి
శ్రీ వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి,
ఆర్థిక మంత్రి
శ్రీ కె.రోశయ్య

ఏ పేరుతో పిలవాలి?

రాష్ట్రంలో లక్షల సంఖ్యలో వున్న భవన నిర్మాణ కార్మికులు, మార్కెట్ హమాలీలు, రిక్నా, ఆటో కార్మికులు మొదలైన రంగాలు షెడ్యూల్డ్ పరిశ్రమల జాబితాలో లేవు. దాంతో వారికి కనీస వేతనాలే లేవు. బీడీ వంటి కొన్ని రంగాలు ఈ జాబితాలోనే వున్నా అసలు పనే సరిగా లేక సతమతమయ్యే ఆ కార్మికులు కనీస వేతనాల కోసం పోరాడే స్థితే లేదు. గుంటూరు జిల్లా గణపవరం, విజయవాడ ఆటోనగర్ వంటి చోట్ల కూడా యూనియన్లంటే కార్మికులకు కొలువులూడిపోవడం ఖాయం. స్వాతంత్ర్యానికి అరవై ఏళ్ళు నిండుతున్నా రాజకీయంగా అత్యంత చైతన్యముతమైన ప్రాంతాల్లో ప్రాథమిక హక్కుల అమలు ఇలా అఘోరించింది. రాజ్యాంగమిచ్చిన ప్రాథమిక హక్కులను సైతం కాపాడలేని ప్రభుత్వాలు పెట్టుబడిదారుల స్వర్గధామాలు. కార్మికులపాలిట నరకకూపాలు.

విజయవంతమైన శ్రామిక సమరభేరి

అసంఘటితరంగంలోని కోటిమంది కార్మికులను ప్రభావితం చేసి ఉద్యమాన్ని విస్తరింపజేసేందుకు, మధ్యతరగతి ఉద్యోగులు, ఇతర సంఘటితరంగ కార్మికుల నుండి సంఘీభావం కూడగట్టేందుకు శ్రామిక సమర భేరి పెద్దఎత్తున దోహదపడింది. అసంఘటితరంగంలోని వివిధ సామాజిక తరగతులను సమస్యల ప్రాతిపదికపై ఐక్యం చేయగలమనే విశ్వాసం కలిగించింది.

8000 దళాలు 21000 మంది సభ్యులతో 50లక్షల సంతకాలు సేకరించడం రాష్ట్ర కార్మికోద్యమ చరిత్రలో ఒక అరుదైన సంఘటన. సమరభేరి జాతాలను విజయవంతం చేయడానికి 29లక్షల కరపత్రాలు, 60వేల పోస్టర్లు ముద్రించాం. 3.5లక్షల మెమోరాండాలు ముద్రించి అన్ని తరగతుల కార్మికుల నుండి విస్తృతంగా సంతకాలు సేకరించటమే దీని ప్రత్యేకత. ఇదో మహాయజ్ఞంలా సాగింది.

జాతాలు 25,397 కి.మీ. ప్రయాణించాయి. ప్రతి

పట్టణాన్ని మండల కేంద్రాన్ని తాకుతూ తిరిగిన ఈ జాతాలు కాక హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి జిల్లాలు విడిగా ఉపజాతాలు కూడా నిర్వహించాయి. అక్టోబర్ 19న జరిగిన బహిరంగసభలో అఖిల భారత ప్రధాన కార్యదర్శి కా.చిత్తబ్రత మజుందార్ ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నారు. జాతా నాయకుల నుండి సీనియర్ నాయకులు కా.పర్నగారు జండాలు అందుకున్నారు.

చిన్న జిల్లాలు సైతం సంతకాల సేకరణలో ముందంజలో ఉన్నాయి. ఒకటి రెండు జిల్లాల్లో వ్యక్తమైన బలహీనతలు లేకుంటే సంతకాల సంఖ్య ఇంకా పెరిగి ఉండేవి. వీటన్నిటిని ఇటీవల నిర్మోహమాటంగాను, ఆత్మవిమర్శనా పూర్వకంగాను చర్చించిన రాష్ట్ర కౌన్సిల్ ఉద్యమ సంఘటితానికై పెద్దఎత్తున ప్రయత్నించాలని నిర్ణయించింది. మిలిటెంటు పోరాటాలకు సన్నద్ధం కావాలని సిఐటియు శ్రేణులకి పిలుపునిచ్చింది.

సిఐటియు తలపెట్టిన ఈ శ్రామిక సమరభేరి జాతాలు అన్ని విధాల విజయవంతంగా ముగిశాయి. లక్షలాది అసంఘటిత కార్మికులను సంఘటితం చేసే అవకాశాలను ఆకళింపు చేసుకునేందుకు ఈ జాతాలు ఉపయోగపడ్డాయి. ప్రతి కార్యకర్త కార్మికుల సమస్యలు అర్థం చేసుకోవడానికి, దగ్గరగా వారి జీవితాల్లోకి తొంగి చూడటానికి అవకాశం కల్గింది. అశేష కార్మిక జనవాహిని తమ వద్ద కొచ్చిన నాయకుల గురించి తెలుసుకోగలిగారు. వారి సాదాసీదా జీవితాలను చూసి సిఐటియుకు మరింత దగ్గరయ్యారు. తమ బాధలు, కష్టాలు చూసేవాళ్ళు, వినేవాళ్ళు వచ్చారని, తమకు కొండంత అండగా నిలుస్తారని ఆశించి బ్రహ్మరథం పట్టారు ఆ కార్మికులు. సిఐటియు ప్రతిష్టనే కాదు, బాధ్యతనూ ఎన్నోరెట్లు పెంచిందీ జాతా. అందుకు తగ్గట్లు నడుచుకోవడం, కార్మికుల ఆశలకనుగుణంగా తమనుతాము మలుచుకోవడం ప్రతి కార్యకర్త కర్తవ్యం.

- ఆర్ సుధాభాస్కర్,

సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు

వ్యాధుల తీవ్రతను పెంచే

చలికాలం

శీతాకాలం గజగజా వణికించడమే కాదు బోలెడు రుగ్మతలనూ మోసుకొస్తుంది. జీర్ణసమస్యలు, చర్మవ్యాధులు, శ్వాసకోశ సమస్యలు, ఇన్ ఫెక్షన్లు, అంటువ్యాధులు ఇలా ఎన్నో జబ్బులు బాధిస్తాయి. చలిగాలి కొందరిలో గుండె జబ్బులకూ, పక్షవాతాలకూ కారణం అవుతుంది. కనీస జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే చలికాలంలో వచ్చే సమస్యలను చాలా వరకు నివారించవచ్చు నంటున్నారు వైద్య నిపుణులు. ఆ విశేషాలు మీ కోసం...

కీళ్ల నొప్పుల బాధ : కీళ్లు అరిగిపోయే ఆస్టియో ఆర్థరైటిస్ సమస్య శీతాకాలంలో తీవ్రంగా బాధిస్తుంది. చలికి శరీరంలోని కండరాలు, నరాలు బిగుసుకుపోతాయి. దీనివల్ల కీళ్ల మధ్య ఖాళీ బాగా తగ్గిపోయి నొప్పి తీవ్రమవుతుంది. ఇలాంటివారు ఉదయం లేవగానే కొద్ది నిమిషాల పాటు గోరువెచ్చని నీటిలో కాళ్లు చేతులు ఉంచడం మంచిది. దీనివల్ల రక్తనాళాలు కండరాలు వదులై కీళ్లనొప్పి నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది.

పగుళ్లతో తంటా : పొడిబారడంతోపాటు చర్మం మీద పగుళ్లు ఏర్పడడాన్ని ఎటోపిక్ డెర్మటైటిస్ అంటారు. ఈ పగుళ్ల వల్ల ఇన్ ఫెక్షన్లకు లోనయ్యే ప్రమాదం ఉంది. వాతావరణంతో పాటు ఇంటిలోని దుమ్ము ఇందుకు మరో కారణం. ఈ సమస్య ఏ వయసులోనైనా రావచ్చు. ఐదేళ్లలోపు పిల్లల్లోనే ఈ సమస్య ఎక్కువగా వస్తుంది. ఈ సమస్యకు కూడా చర్మం మీద క్రీములు రాస్తూ యాంటీబయోటిక్స్ తీసుకోవడం మంచిది.

చికెన్ పాక్స్ (అమ్మవారు) : వైరల్ ఇన్ ఫెక్షన్ల వల్ల వచ్చే ఈ సమస్య ఎక్కువగా 10 ఏళ్లలోపు పిల్లల్లోనే వస్తుంది. చాలా అరుదుగా మాత్రమే పెద్దవారిలో కనపడుతుంది. అయితే పెద్ద వారిలో మాత్రం ఇది చాలా తీవ్రంగా ఉంటుంది. చర్మం మీద నీటి గుల్లలతో పాటు దురద కూడా ఉంటుంది. యాంటీ వైరల్ డ్రగ్స్ ఇవ్వడం ప్రధానం. అలాగే దురద తగ్గడానికి యాంటీ హిస్టామిన్ మాత్రలు తీసుకోవాలి.

స్కాబిస్ (గజ్జి) : శరీర అపరిశుభ్రతతోపాటు జనం రద్దీలో ఉండే వారిలో ఈ సమస్య ఎక్కువగా వస్తుంది. చర్మం మీద సన్నని కురుపులు ఏర్పడతాయి. దురద, మంట ఉంటుంది. ఇది అంటు వ్యాధి కూడా. పర్మిథ్రిన్ క్రీము వాడితే సమస్య చాలావరకు తగ్గు తుంది. దురదతగ్గడానికి యాంటీ హిస్టామిన్స్ కూడా తీసుకోవాలి.

తీవ్రమయ్యే ఆస్తమా: రక్తనాళాలు మూసుకుపోవడం వల్ల ఈ కాలంలో ఆస్తమా తీవ్రమవుతుంది. దాదాపు 90 శాతం మందిలో ఆయాసం, గొంతులోంచి పిల్లికూతల వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. 10 శాతం మందిలో మాత్రం పొడిదగ్గు ఉంటుంది. పొడిదగ్గు నివారణకు బ్రాంక్ డైలేటర్ మాత్రలు, లేదా ఇన్ హేలర్లు మాత్రమే ఉపశమనం కలిగిస్తాయి. హఠాత్తుగా అలర్జి సమస్య

ఏ పండు బెస్ట్!

అ నా రోగ్యాలను దూరం చేసే పీచుపదార్థాలు, యాంటి ఆక్సిడెంట్లు సమృద్ధిగా లభించే పండ్లు ఎంత ఎక్కువగా తీసుకుంటే అంత మంచిదనుకుంటాం. అయితే కేలరీలు అధికంగా ఉండే పండ్లు కూడా ఉన్నాయి. వీటిని మితంగా తినడమే మంచిది. ఏ సీజన్లో వచ్చే పండ్లను ఆ సీజన్లో తీసుకోవడమే ఉత్తమమని సూచిస్తున్నారు పోషకాహార నిపుణులు. ఇకపోతే మధుమేహ వ్యాధిగ్రస్తులు మాత్రం కేలరీలు అధికంగా ఉండే పండ్లకు ఎంత దూరంగా ఉంటే అంతమంచిది. పండ్ల కేలరీలకు సంబంధించి ఈ సమీకరణాన్ని సూచిస్తున్నారు నిపుణులు. కింద ఇచ్చిన కేలరీలను గమనిస్తే ఈ విషయం సులభంగా అర్థమవుతుంది.

1 అరటి=2 యాపిల్స్=2 జామ=2 బత్తాయి =3 నారిజం 1 మామిడి పండు = 3 యాపిల్స్

పండు	కాలరీలు	పండు	కాలరీలు
యాపిల్	65	బత్తాయి	40
అరటి	90	సపోటా	80
100గ్రా.ల ద్రాక్ష	70	సీతాఫలం	130
జామ	50	ఖర్బూజ	15

మూమ్మిడినప్పుడు ఎవిల్, నీట్రిజిన్, రూపాటిడిన్ వంటి మాత్రలు ఉపశమనం కలిగిస్తాయి. కళ్లలో దురదతో పాటు నీరు వస్తే క్రోమోల్ వంటి ఐ-డ్రాప్స్ వేసుకోవచ్చు. అలర్జి, అస్తమా పీడితులు ముందు జాగ్రత్తగా రోగ నిరోధక మందులుగ (నాసల్ స్ప్రే) వాడటం మంచిది. శ్వాసకోశ సమస్య మరీ తీవ్రంగా ఉన్నప్పుడు వెంటనే డాక్టర్ను సంప్రదించాలి. వెంటనే చికిత్స తీసుకుంటే అది న్యూమోనియాగా మారకుండా అరికట్టవచ్చు.

ఇలా చేస్తే సరి : శీతాకాల వ్యాధుల నివారణకు 50 శాతం మందులు పనిచేస్తే మిగతా 50 శాతం మనం తీసుకునే జాగ్రత్తలే కాపాడతాయి.

- ◆ అలర్జి సమస్య ఉన్నవారు చల్లని, పుల్లని పదార్థాలేవీ తీసుకో కూడదు. నిమ్మ, దానిమ్మ, బత్తాయి, టమాట, గోంగూరలకు దూరంగా ఉండడం అవసరం.
- ◆ నిజానికి, ఒకరికి అలర్జి కలిగించిన పదార్థం మరొకరికి కలిగించకపోవచ్చు. అందుకే ఎవరికి వారు తమకు పడని పదార్థాలేవో గుర్తించి వాటికి దూరంగా ఉండాలి. అలర్జి సమస్య ఉన్నవారు పెంపుడు జంతువులకు దూరంగా ఉండాలి.
- ◆ టీలో టియోఫిలిన్ అనే పదార్థం ఉంది. దీనికి అలర్జిని తగ్గించే గుణం ఉంది. పాలు కూడా కొందరికి అలర్జిని కలిగిస్తాయి. అందుచేత పాలు కలపకుండా బ్లాక్ టీ తీసుకుంటే ఉపశమనం లభిస్తుంది. లేదా గోరు వెచ్చని నీరు తాగడం మంచిది.

డిసెంబరు 14 సమ్మెతో ఢిల్లీ సమాధిసం చెప్పాలి!

ప్రధాని మన్మోహన్ సింగ్ అక్టోబరు 6న ఒక 'ఆర్థిక విషయాల దినపత్రిక' ముఖాముఖంలో నిర్వహించిన వుత్సవానికి హాజరయ్యారు. భారత్ లో సంస్కరణల 15 వసంతాల ఉత్సవమిది. ఉత్సవ నిర్వాహకులు ప్రధానిని 'సంస్కరణల సర్దార్'గా కీర్తించారు. అంతటితో వారు సరిపెట్టుకోలేదు. మరో నలుగురు సంస్కరణల మాంత్రికులు, ఆర్థికమాంత్రి చిదంబరం, ప్లానింగ్ కమిషన్ డిప్యూటీ చైర్మన్ మాంటెక్ సింగ్ అహులీవాలియా, ప్రధాని ఆర్థిక సలహామండలి చైర్మన్ సి. రంగరాజన్, రిజర్వు బ్యాంకు గవర్నర్ వై.వి.రెడ్డి గార్లను 'సంస్కరణల సుల్తాన్'గా అభివర్ణించారు. ఈ నలుగురు సుల్తాన్ లో మరో సర్దార్ వున్నారని ఆలస్యంగా గుర్తించింది. అంతే.... అహులీవాలియాను 'బుల్లిసర్దార్'గా సంబోధించారు. మరి ప్రధాని... ఆయనను 'బడేసర్దార్'గా. బిరుదును సవరించి మురిసిపోయారు.

ఈ వుత్సవంలో బహుమతులు స్వీకరించిన నెం.1 వ్యాపారవేత్త ముఖేష్ అంబానీ నుండి. ఈ సంవత్సరం వుత్తమ మహిళా వాణిజ్యవేత్త మల్లికా శ్రీనివాసరావుగారలను సంస్కరణల బిడ్డలుగా ప్రధాని పొగడ్తల జల్లు కురిపించారు. చిదంబరం,

అహులీవాలియాలు వ్యాపార సంస్కర్తలుగా బహుమతులు అందుకున్నారు. విధాన మార్పిడి ఏజంట్లుగా కీర్తించారు. ఆ వుత్సవానికి హాజరైన 900 మంది నయానంపన్నులైన సి.డి.ఓ.లను అదే... "భారతీయ సంస్థల మేధావులుగా" ముద్దు చేసి వారిని ఆనందపరచుకున్నారు. సంస్కరణల వేగం తగ్గదని, పలు కొత్త సంస్కరణలు రానున్నాయని వారికి హామీ ఇచ్చారు.

ఆర్థిక సంస్కరణలు పూర్తయ్యేవరకూ నిదురపోమన్నారు. ముఖ్యంగా 'ప్రావిడెంట్ ఫండ్' ప్రైవేటీకరణకు పి.యఫ్. రెగ్యులేటరీ అథారిటీ (పి.ఎఫ్.ఆర్.డి.ఎ) ఏర్పాటుకు రంగం సిద్ధం చేసుకున్నారు. రూపాయి మార్పిడారకానికి అనుమతిస్తామన్నారు. ఇన్ స్పెక్టర్ రాజ్ ను సమూలంగా అంతం చేద్దామని అభయమిచ్చారు. ఈ 15 వసంతాలలో కూడబెట్టిన సంపాదనతో సామాజికధర్మసంస్థ (ట్రస్ట్)గా గుర్తించాలన్నారు. ఆ సంపదను దేశాభివృద్ధికి వినియోగించాలని ధర్మపన్నాలు ప్రవచించారు. పరస్పర, అభినందనలు మెచ్చుకోళ్ళజడివానలో సంపద సృష్టికర్త శ్రామికవర్గం.

శ్రామికవర్గం స్థానం ఎక్కడ?:

పెట్టుబడిదారుల పొగడ్తల జడివానలో శ్రామికుల ప్రస్థావనేలేదు. ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణల పర్వంలో పెట్టుబడి స్థితి వడ్డించిన విస్తరిలావుంది. కార్మికవర్గానికి మిగిలింది శుష్క వాగ్దానాలు సూర్యహస్తాలే. కార్మికలోకం అధఃపాతాళానికి తొక్కుబడ్డారు. సంపన్నులు వున్నత శిఖరాలు అందుకునే అవకాశాలు కల్పించారు.

లేబరు చట్టాలు, పనిభద్రత, ప్రభుత్వపరమైన ఉపాధి కల్పన, కనీస వేతన చట్టాల అమలు అడుగంటింది. యూనియన్ ఏర్పాటు, ఉమ్మడి బేరసారాలకున్న అవకాశాలను పాలకులు వేగంగా కుదించి వేస్తున్నారు. లేబరు చట్టాల సరళీకరణ పేర మరెన్నో ప్రమాదాలు పొంచివున్నట్లు అర్థమౌతున్నది.

ఈ సంస్కరణ యజ్ఞంలో సాధారణ ప్రజలను, శ్రమజీవులను సమాధి చేసే కుట్రలను అడ్డుకోవాలి. పాలకుల ప్రజావ్యతిరేక విధానాల నిర్వహణదిశ మార్చాలి. తమ ధోరణి ఫలితాలపై వుందని కార్మికవర్గం గుర్తుంచుకుందాం. 'డిసెంబర్ 14 జాతీయ సార్వత్రిక సమ్మె' పిలుపును మన రాష్ట్రంలో జయప్రదంగా అమలు చేయాలి. పాలకుల దాడికి ఢిల్లీ సమాధిసం చెప్పాలి.

- వర్మింగ్ క్లాస్ సౌజన్యం

రైల్వేట్రాక్ కాంట్రాక్టుకార్మికుల వేతన ఒప్పందం

సింగరేణి కాంట్రాక్టు కార్మిక సంఘం (సిఐటియు) పిలుపు మేరకు నల్లబ్యాడ్జీలతో కార్మికులు ప్రదర్శన జరిపారు. సమ్మె పోరాటానికి పిలుపునీయగా కాంట్రాక్టు యాజమాన్యం చర్చలకాహ్వానించింది. అధ్యక్షులు దోర్నాల సారయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శి కడారి సునీల్ చర్చలకు సారధ్యం వహించారు.

ఆర్జి-1 పరిధిలోని సిఎస్పి-1 రైల్వే ట్రాక్లైన్ మెంటెనెన్స్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల వేతనాలు, ఇతర సౌకర్యాలపై రెండురోజులు జరిగిన సుదీర్ఘ చర్చలో ఒప్పందం కుదిరింది. మొదటిసారి సింగరేణి 13 డివిజన్లలో పెద్దమొత్తంలో వేతనాలు, ఇతర సౌకర్యాలు పెంచుకోవడం రైల్వే ట్రాక్లైన్ మెంటెనెన్స్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల ఘనవిజయంగా సింగరేణి కాంట్రాక్టుకార్మికులసంఘం (సిఐటియు) తెలియజేసింది. ఇతర

డిపార్ట్మెంటులలో పనిచేస్తున్న సింగరేణి కాంట్రాక్టు కార్మికులు, రైల్వే ట్రాక్ కాంట్రాక్టు కార్మికులను ఆదర్శంగా తీసుకొని, ఐక్యంగా ఉండి పోరాటాలతో కనీస వేతనాలు, ఇతర సౌకర్యాలు సాధించుకోవాలని కోరుతున్నారు.

ఒప్పంద వేతనాల వివరాలు : “కీ”మెన్ రూ.3370లు, గ్యాంగ్మెన్ రూ.3250, బ్లాక్స్మిత్ రూ.3400, సంవత్సరానికి 8.33% బోనస్, 18 లీవులు, 9 పండుగ సెలవులు, 2 సంవత్సరాలకు మూడు డ్రెస్లు, నాలుగు జతల బూట్లు, సంవత్సరానికి ఒక రేన్కోట్, వారానికి ఒకరోజు వేతనంతో కూడిన సెలవు దినం, దిపావళి పండుగ అడ్వాన్స్ రూ.1000లు, ప్రతి కార్మికునికి 2ఒంటి సబ్బులు, 2వాషింగ్ సబ్బులు, ప్రతినెల సైకిల్ అలవెన్స్ రూ.30లతో పాటు గుర్తింపుకార్డులు ఇవ్వడానికి అంగీకారం కుదిరింది.

శిక్షణా తరగతులు

శ్రామిక సమర భేరి శిక్షణా తరగతులు అక్టోబర్ 27, 28 తేదీలలో నిర్వహించారు. జె.అరుణ్ ప్రిన్సిపాల్ గా, కా||వీరాంజనేయులు “శాస్త్రీయ ఆలోచన” బోధించారు. ఈ తరగతుల్లో విద్యార్థులుగా 130మంది కార్మికులు పాల్గొన్నారు.

ఫుట్ పాత్ వ్యాపారుల ధర్నా

నవంబర్ 2న ఖమ్మంజిల్లా భద్రాచలం పట్టణ ఫుట్ పాత్ వ్యాపారస్తులు ప్రదర్శనగా వెళ్ళి సబ్ కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద ధర్నా నిర్వహించారు. భద్రాచలం సిఐటియు కార్యదర్శి ఎం.బాలనరసారెడ్డి ధర్నానుద్దేశించి ప్రసంగించారు. సిఐటియు డివిజన్ కార్యదర్శి ఆర్.వెంకటరెడ్డి, కాపల వెంకటేశ్వర్లు, ఎన్.నాగరాజు, జిందా, భగీధరరావు, రవి, గోపాలకృష్ణ, మురారీ, చెక్రి, కోటి, రషియా, ఆదాంలు పాల్గొన్నారు.

సిఐటియు రౌండ్ టేబుల్ సమావేశం

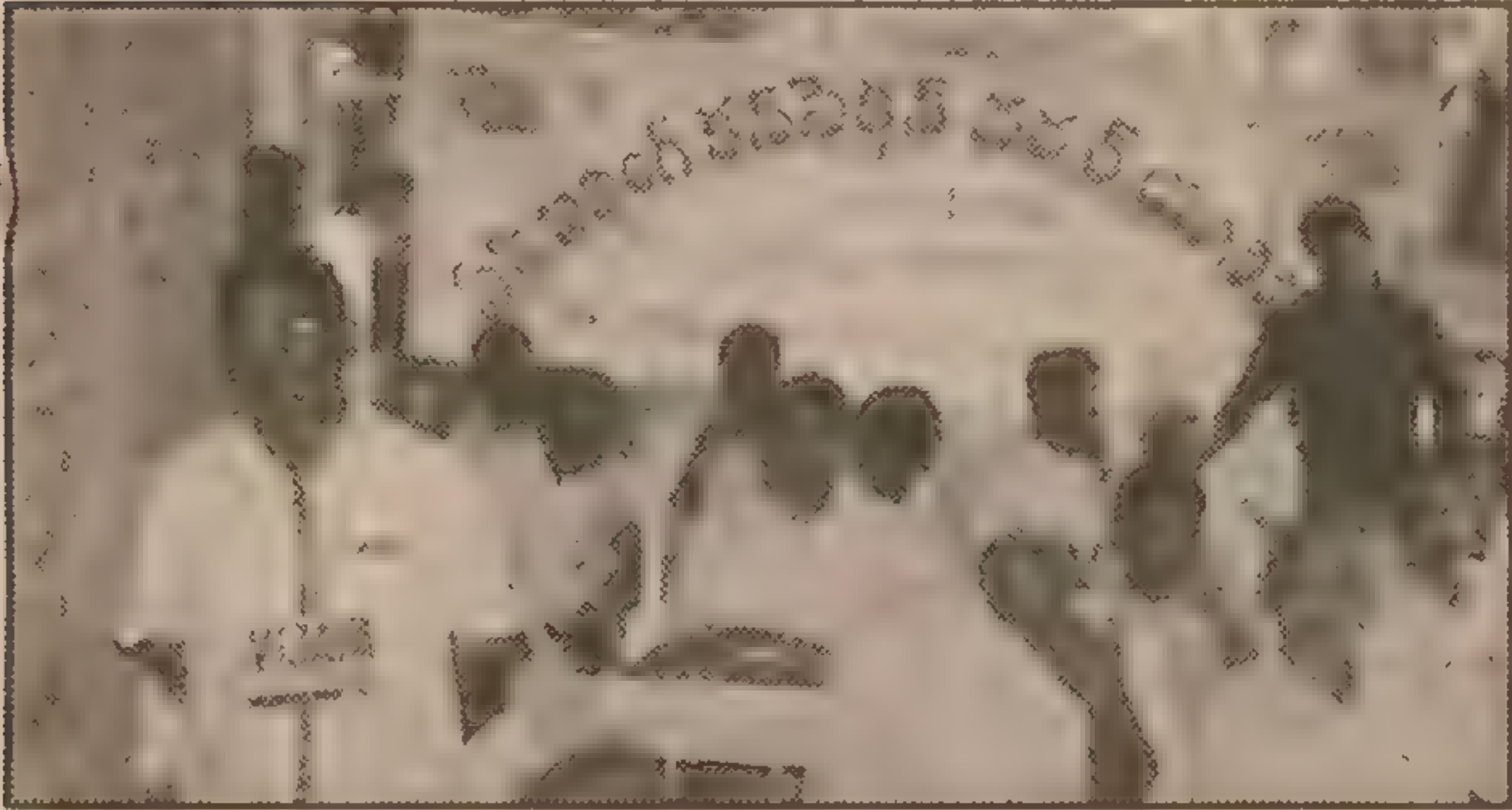
తూర్పుగోదావరి జిల్లా గ్రామ సేవకుల వర్మలంజరి నవంబర్ 4న జరిగింది. ఈ సదస్సుకు సంఘం రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఎం.బామ్రాజీ, జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు కె.వి.వి.సత్యనారాయణ, సిహెచ్.చిన్న, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు ప్రకాష్లు పాల్గొన్నారు.

సెషియన్ 28న విద్యారంగ సంస్కరణలు, అర్థిసి విభజన అంశాలపై గూడూరులో చర్చావేదిక

ఖమ్మం డివిజన్ బిల్డింగ్ వర్కర్స్ 4వ మహాసభ

తెల్లూరు పల్లిలో నవంబర్ 1న జరిగిన మహాసభ నూతన కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకొంది. అధ్యక్షులుగా అమరబోయిన లింగయ్య, ప్రధాన కార్యదర్శిగా దోనోజు లక్ష్మణాచారి, ఉపాధ్యక్షులుగా సలం వెంకన్న, పోతం సీతారాములు, పాలకూటు హనుమంతరావు, గుగులోతు బిక్షం, సహాయ కార్యదర్శులుగా పి.పెదరాములు, గద్దల పెంటయ్య, కె.కొండలరావు, మహ్మద్ హుసేన్ ఎన్నికయినారు.

అక్రమ తొలగింపుపై సెక్యూరిటీ గార్డుల పోరాటం

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు వ్యవసాయమార్కెట్లో గత 6 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న 12లో 9మందిని కమిటీ చైర్మన్ తొలగించారు. మార్కెటింగ్ శాఖ కమిషనర్ గారి సర్క్యులర్ ను తుంగలో తొక్కారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో నియమించిన వీరిని తొలగించి తమ అనుయాయులను నియమించుకుంటామని పాలకపార్టీ నేతలు నిస్పృహగా ప్రకటించుకుంటున్నారు.

తొలగించబడ్డ సెక్యూరిటీ గార్డులను వనిలోకి తీసుకోవాలని కోరుతూ మార్కెట్ యార్డ్ కార్యాలయం ముందు అక్టోబరు 19వ తేదీ నుండి కార్మికులు ధర్నా జరిపారు. నవంబరు మొదటివారంలో యార్డ్ కార్యాలయాన్ని ముట్టడించి స్తంభింపజేశారు. నవంబరు 6న పోలీస్ లారీచార్జీ చేసి 20మంది కార్మికులను అరెస్టు చేశారు. కోవూరు డివిజన్ సిఐటియు కార్యదర్శి దయాకర్ తదితర నాయకులపై సివిల్ కేసులు బనాయించారు. పోరాటం కొనసాగుతున్నది.

జిల్లా సదస్సు

చిత్తూరు జిల్లా సిఐటియు జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో నవంబర్ 11న జరిగిన అసంఘటితరంగ కార్మికుల “జిల్లా సదస్సు”లో మాట్లాడుతున్న సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఎం.బాపూజీ వేదికపై సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు చైతన్య, హరిప్రసాద్ తదితరులు

మరణించిన కుటుంబానికి ఆర్థిక సహాయం

నల్గొండ జిల్లా భువనగిరి పట్టణంలో మరణించిన సూర్యవంశి స్పిన్నింగ్ మిల్ కార్మికుడు టి.రఘు కుటుంబానికి కంపెనీలోని కార్మికులందరి ఒకరోజు వేతనం రూ.30వేలు ఆర్థిక సహాయంగా అందించారు. ఈ చెక్కును సూర్యవంశీ స్పిన్నింగ్ మిల్లు వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) ప్రధాన కార్యదర్శి మాయకృష్ణ మరణించిన కుటుంబానికి అందజేశారు.

నల్గొండ జిల్లా భువనగిరిలోని సూర్యవంశి స్పిన్నింగ్ మిల్ లో మరణించిన కార్మికుడు ఇ.నరేందర్ కుటుంబానికి కార్మికులందరి ఒకరోజు వేతనం రూ.30వేలు ఆర్థిక సహాయంగా అందించారు. ఈ చెక్కును సూర్యవంశీ స్పిన్నింగ్ మిల్లు వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) గౌరవాధ్యక్షులు మందుల వెంకటయ్య మరణించిన కార్మికుని తండ్రి ఇ.నర్సింగరావుకు అందజేశారు.

ఉద్యమ వార్తలు

ఎస్ఇజిడ్ ఏర్పాటుకు వ్యతిరేకంగా సిఐటియు ఉప్పల్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ర్యాలీ, ప్రదర్శన, దిష్టిబొమ్మదగ్ధం

పార్కిడెవిస్ కార్మికులు తమ న్యాయమైన సమస్యలను పరిష్కరించాలని 100రోజులుగా ఒకవైపు ఆందోళనలు నిర్వహిస్తుంటే, మరోవైపు రూ.500కోట్ల విలువైన 36 ఎకరాల భూమిని టాప్ నాబ్ కంపెనీకి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 'ఎస్ఇజిడ్' రూపంలో అప్పగించింది. దీన్ని నిరసిస్తూ సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో కంపెనీ ముందు ర్యాలీ, ప్రదర్శన నిర్వహించి అనంతరం కంపెనీ గేటు ముందు బైరాయించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దిష్టిబొమ్మ దగ్ధం చేసినారు. ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్యఅతిథిగా సిఐటియు రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు ఎస్.నర్సింహారెడ్డి, ఉప్పల్ సిఐటియు ప్రధాన కార్యదర్శి మన్నె నర్సింహారెడ్డి, పార్కిడివీస్ కంపెనీ నాయకులు మధుసుదన్ రావు, అబ్దుల్ సత్తార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఆర్టీసి అధికారుల వైఖరి మారాలి

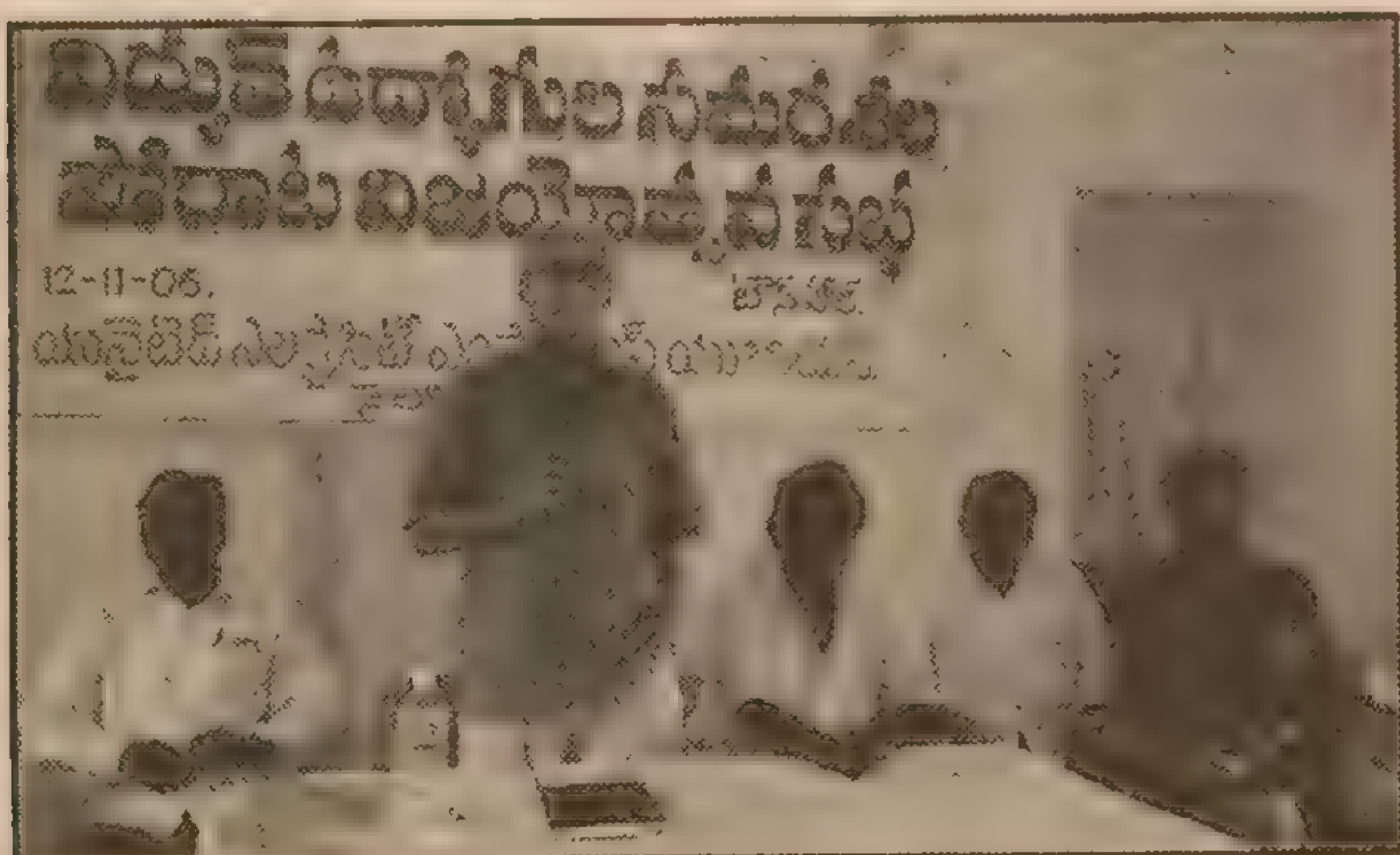
ఆర్టీసి నెల్లూరు రీజియన్ అధికారుల తీరు మారాలని స్టాఫ్ & వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ రీజనల్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో నవంబర్ 9న రీజనల్ మేనేజరు గారి ఆఫీసు వద్ద ధర్నా జరిగింది. సుమారు 300మంది కార్మికులు పాల్గొన్న ఈ కార్యక్రమంలో ఎస్డబ్ల్యుఎఫ్ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు కె.జయరామిరెడ్డి గారు, సిఐటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి నారు క్రిష్ణయ్యగారు, ఎస్డబ్ల్యుఎఫ్ రీజనల్ కార్యదర్శి వి.పి.నరసింహారెడ్డి మాట్లాడారు. ధర్నా కార్యక్రమానికి రీజనల్ అధ్యక్షులు పి.సుబ్రహ్మణ్యం అధ్యక్షత వహించారు.

రాష్ట్ర కమిటీ సమావేశం

వైద్య ఆరోగ్య శాఖలో ఆయుష్ (ఆయుర్వేద, యునాని, హోమియో) విభాగంలోని ఆయుష్ యునైటెడ్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర కమిటీ సమావేశం హైదరాబాద్ లో నవంబర్ 12న జరిగింది.

సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి భూపాల్, యూనియన్ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు ఎస్.ప్రకాష్, రాకేష్లు ప్రసంగించారు. ఖమ్మం, కర్నూలు, కడప, హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, నిజామాబాద్, ప్రకాశం జిల్లాల నుండి ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు.

విజయోత్సవ సభ

విద్యుత్ ఉద్యోగుల విజయోత్సవ సభ నవంబర్ 12న నెల్లూరులో జరిగింది. ఈ సభలో యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర కమిటీ జనరల్ సెక్రటరీ మరియు సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ఆర్.సుధాభాస్కర్, రాష్ట్ర అధ్యక్షులు డి.సూరిబాబు, ఎస్పిడిసిఎల్ కమిటీ అధ్యక్షులు ఎస్.ఎ.సుకుమార్, రీజనల్ కమిటీ అధ్యక్షులు టి.వెంకట్రామిరెడ్డి, ప్రకాశం జిల్లా కమిటీ కార్యదర్శి జి.వి.రంగయ్య పాల్గొన్నారు.

అంగన్‌వాడీలచే ఖమ్మం కలెక్టరేట్ ముట్టడి!

జిల్లావ్యాప్తంగా ఉన్న 15 ఐసిడిఎస్ ప్రాజెక్టులలో నెలకొని వున్న స్థానిక సమస్యలపై సిఐటియు అనుబంధ అంగన్‌వాడీ వర్కర్స్ & హెల్పర్స్ యూనియన్ జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయాన్ని 6గంటల పాటు ముట్టడించారు.

మధిర శాసనసభ్యులు కట్టా వెంకటనర్సయ్యతోపాటు, సిఐటియు జిల్లా ప్రతినిధిబృందం జిల్లా కలెక్టర్ శ్రీ శశిభూషన్ కుమార్తో 45 నిమిషాలు పాటు అంగన్‌వాడీల 16 రకాల సమస్యలపై చర్చలు జరిపారు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా పెండింగ్‌లో ఉన్న కట్టెబిల్డ్ 9 డిసెంబర్‌లో చెల్లిస్తామని, అంగన్‌వాడీ వర్కర్ల బదిలీలలో పారదర్శకతతో వ్యవహరిస్తామని, బదిలీ అయ్యే వర్కర్‌కు గ్రామకార్యదర్శి గుర్తింపు పత్రము ఉంటే సరిపోతుందని, అంగన్‌వాడీ వర్కర్లు అందరికీ తెల్లరేషన్‌కార్డులు ఇప్పిస్తానని, అంగన్‌వాడీల సొసైటీ ఎక్కడికక్కడ ఏర్పాటైతే ఇండ్లస్థలాలు ఇచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తానని, బకాయిలు ఉన్న ఖమ్మం రూరల్ ప్రాజెక్టు వర్కర్ల టిఎ, డిఎలు బకాయిలను చెల్లిస్తామని, అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలకు సరఫరా చేసే బియ్యం, పప్పు తూకర ప్రకారం ఉండకపోతే వాటిని తిరస్కరించి, నా దృష్టికి తేవాలని కలెక్టర్ శ్రీ శశిభూషన్ కుమార్ ప్రతినిధి బృందానికి హామీనిచ్చారు. కలెక్టర్ ఇచ్చిన హామీలను కలెక్టరేట్ ఎఓ రామ్‌కుమార్ అంగన్‌వాడీలకు తెలిపారు.

కలెక్టరేట్ ముట్టడించిన అంగన్‌వాడీలను ఉద్దేశించి మధిర శాసనసభ్యులు కట్టా వెంకటనర్సయ్య మాట్లాడుతూ జిల్లాలో ఉన్న స్థానిక సమస్యల పరిష్కారానికి కలెక్టర్ సానుకూలంగా స్పందించి, పరిష్కరిస్తామన్నారు. అంగన్‌వాడీలంతా ఐక్యంగా ఉద్యమాలు నిర్వహించి సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేయాలని, తనవంతు సహాయ, సహకారాలను అందిస్తానని హామీ ఇచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్థాయిలో నెలకొని ఉన్న సమస్యలపై రాబోయే అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో ప్రభుత్వాన్ని నిలదీస్తామన్నారు. ముట్టడిలో పాల్గొన్న ఐసిడిఎస్ పిడి గ్రేసుకుమారి మాట్లాడుతూ తన పరిధిలో ఉన్న సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి చేస్తానని హామీ ఇచ్చారు. అంగన్‌వాడీ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి సీతామహాలక్ష్మి మాట్లాడుతూ జిల్లాలో 15 ప్రాజెక్టులలో సూపర్‌వైజర్స్, సిడిపిఓల నుండి వర్కర్లు వివిధ రూపాలలో వేధింపులకు గురవుతున్నారని, సెలవులు అడిగినా ఇవ్వడం లేదని, జిల్లాస్థాయిలో ఎమ్మార్వో, సిడిపిఓలు, యూనియన్ ప్రతినిధులతో జాయింట్ మీటింగ్ వేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు ఎ.జె.రమేష్, ఉపాధ్యక్షులు మాటూరు రాంచందర్ రావులు ప్రసంగించగా, జిల్లా కార్యదర్శి వంగూరిరాములు, అంగన్‌వాడీ యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్షులు బి.దేవేంద్ర, నాయకులు నాగమణి, విజయలక్ష్మి, జ్యోతి, నిర్మల, సుజాత, సూర్యకుమారి, కోటేశ్వరి, పద్మ, మాధవి, వెంటకమ్మ, అంజలి, ఇమాంబీ, తిరుమల,

ఆఫీసు కార్యదర్శి తాజుద్దీన్‌బాబా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కలెక్టర్ ఆదేశాల మేరకు కలెక్టరేట్ ముట్టడి కార్యక్రమం వద్దకు చేరుకున్న స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖాధికారిణి గ్రేసు కుమారి తన పరిధిలోని అన్ని సమస్యలు పరిష్కరిస్తానని హామీ ఇచ్చారు. అన్ని డిమాండ్లు పరిష్కారానికి అంగీకరిస్తున్నామన్నారు. కలెక్టరేట్ ఎ.ఓ.సైదయ్య కూడా మాట్లాడారు. కార్యక్రమానికి అంగన్‌వాడీ వర్కర్స్ అండ్ హెల్పర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) జిల్లా అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు దేవేంద్ర, సిహెచ్.సీతామహాలక్ష్మి, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు ఎ.జె.రమేష్, ఉపాధ్యక్షులు మాటూరు రాంచంద్రరావు, వంగూరి రాములు, పట్టణ కార్యదర్శి మాటూరు లక్ష్మినారాయణ తదితరులు నాయకత్వం వహించారు.

ఎం.పీ.ల పెన్నన్ పెంపుదల

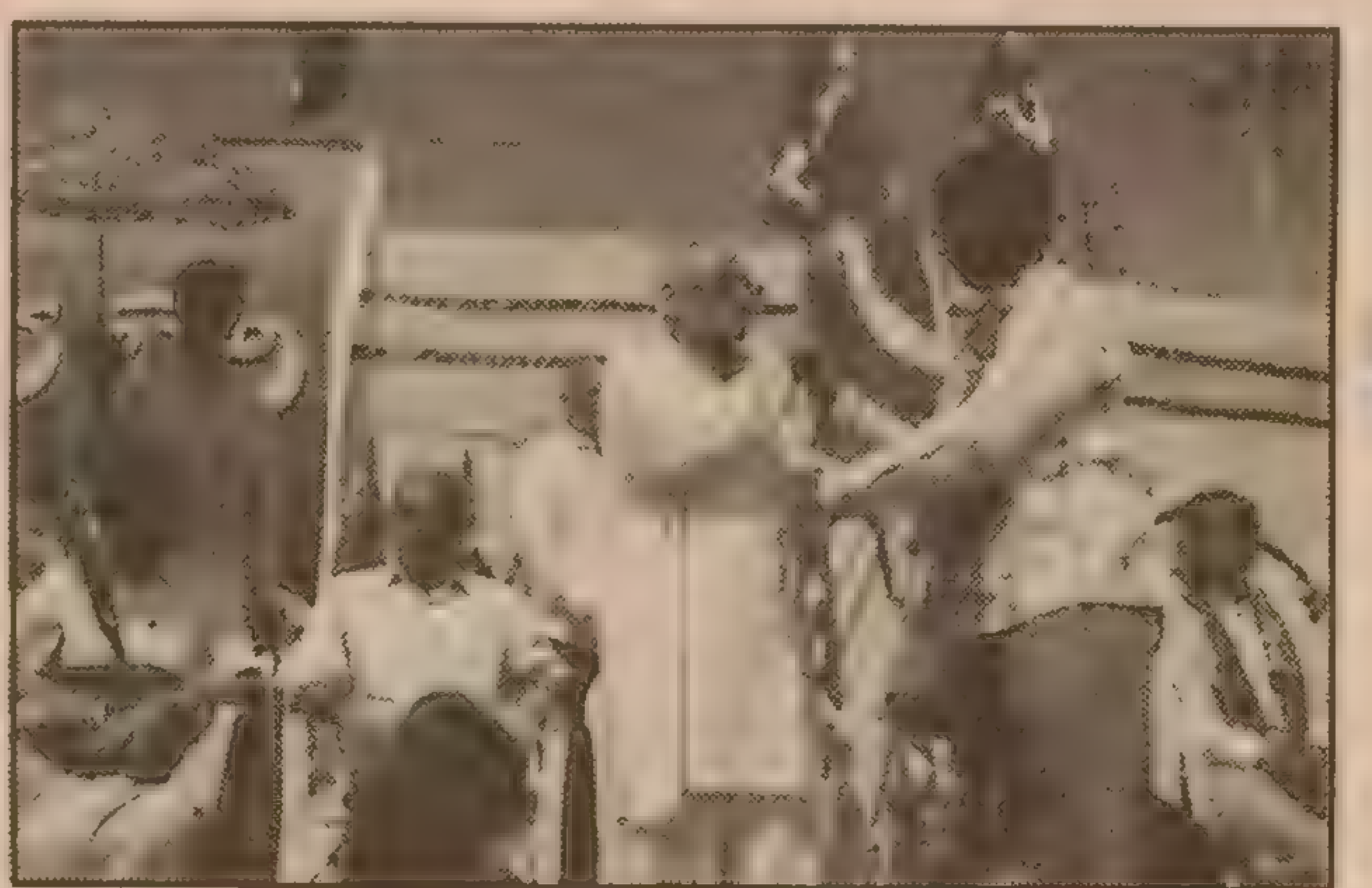
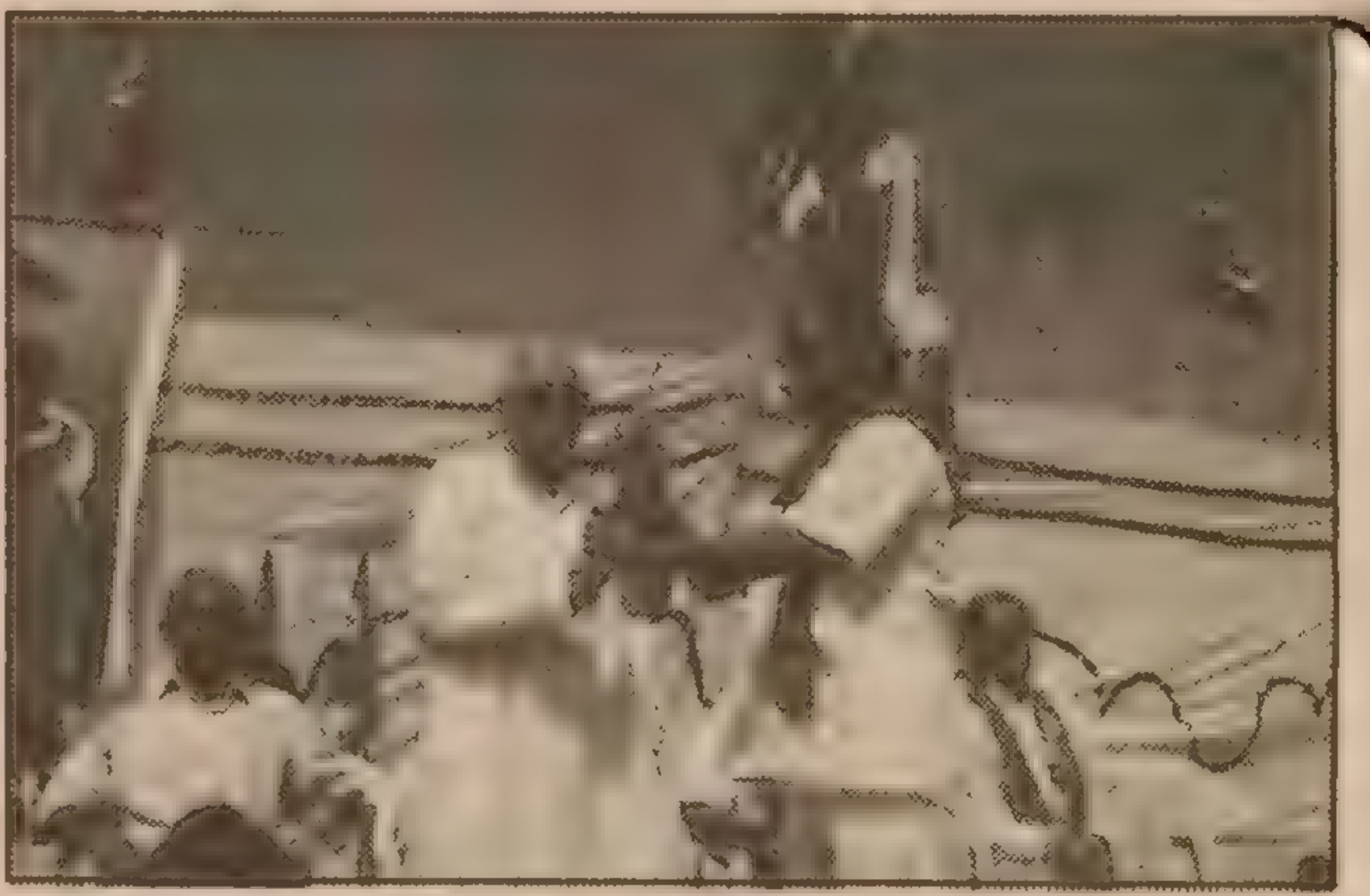
పార్లమెంట్ సభ్యుల వేతనాలు, భత్యాలు, పెన్నన్ (సవరణ) బిల్లు-2006ను కేంద్రమంత్రివర్గం ఆమోదించింది. దీనితో రూ.6వేలుగా వున్న కనీస పెన్నన్ రూ.8వేలకు, కుటుంబ పెన్నన్ రూ.3వేల నుండి రూ.4వేలకు పెరుగుతుంది. ఈ పెంపుదల వల్ల ఖజానాపై ఏటా రూ.7కోట్ల అదనపు భారం పడుతుంది. కోట్లమంది అనంభవతీతరంగం కార్మికులకు, వ్యవసాయ కార్మికులకు పెన్నన్ ఇవ్వాలన్న చిరుకోర్కెను పట్టించుకోకపోవడం శ్రమజీవపుల పట్ల పాలకుల చిన్నచూపుకు, నిర్లక్ష్య వైఖరికి చిహ్నం.

పెట్రోలు ధరలను తగ్గించాలి!

అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌లో ముడి చమురు ధర బ్యారల్ 71 డాలర్ల నుండి 55డాలర్లకు తగ్గింది. ఆమేరకు గత జూన్‌లో పెంచిన ధరలను తగ్గించాలని సిపిఐ(ఎం) నాయకులు ప్రకాష్‌కరత్ ప్రధానికి లేఖరాయడం ఎంతో సమంజసం. ప్రభుత్వరంగం పెట్రో సంస్థలు, ఓఎస్‌జిసి రూ.6417 కోట్లు, ఐఓసి రూ.1400కోట్లు అత్యధికంగా డివిడెండ్లను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెల్లించారని ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వరంగ సంస్థల ఆర్థికస్థితి మెరుగుపడటం సంతోషించదగ్గ పరిణామం. గత జూన్‌లో పెట్రోలు లీటరుకు రూ.4లు, డీజిల్‌కు రూ.2లు ప్రభుత్వం పెంచింది. ఇప్పుడు పాలకులు ఏం చేస్తారో?

జాతా జిండాలును అందుకున్న కాపర్లు

అనంతపురం నుండి భాగ్యనగరం దాకా...

అనంతపురం జాతాను సిఐటియు మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి మరియు సి.పి.ఎం. కార్యదర్శి కా||బి.వి. రాఘవులు అక్టోబరు 3న ప్రారంభించారు. ఈ జాతా అనంతపురంలోని 63 మండలాలు, కర్నూలుజిల్లా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని 39, రంగారెడ్డి జిల్లాలోని 2 మండలాలు పర్యటించి హైదరాబాద్ చేరుకొంది. మొత్తం 470కి.మీ. ప్రయాణించింది.

అనంతపురం జిల్లా ప్రారంభసభలో ఎ.పి.ఎన్.జి.ఓ. నాయకులు, మహబూబ్ నగర్ సమావేశానికి టి.ఎన్.జి.ఓ. అధ్యక్షులు ర్యాలీలో పాల్గొనడమే కాక సభకు అధ్యక్షత వహించి సంఘీభావం పలికారు. అనేక ప్రాంతాలలో యుటిఎఫ్, ఎల్.ఐ.సి. నాయకులు, వివిధ పార్టీలకు చెందిన ప్రజా ప్రతినిధులు సంఘీభావం ప్రకటించారు. ఎం.ఆర్.పి.ఎస్. మరియు మాలమహానాడు నాయకులు అసంఘటితరంగ కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి సిఐటియు చేస్తున్న కృషిని అభినందించారు. తామూ సహాయాన్ని అందిస్తామన్నారు. తమ పరిస్థితి అసంఘటితరంగ కార్మికుల పరిస్థితేనని అనేక మంది విలేకరులూ వాపోయారు.

డి.హీరాలాల్ మండలంలోని ఓబుళాపురంలో పెద్ద ఎత్తున ఇనుప ఖనిజం ఉంది. ఈ ప్రాంతంలో ప్రధానంగా ముగ్గురు యజమానులు వ్యాపారం సాగిస్తున్నారు. వీరి లాభం రోజుకు అరకోటి నుండి రెండు కోట్ల రూపాయలు. కాని ఈ గనులలో పనిచేస్తున్న కార్మికుల కూలీ రోజుకు 30 రూపాయలు మాత్రమే. ఎటువంటి వసతి, వైద్యసౌకర్యాలు లేని పరిస్థితి. కార్మికుల పిల్లలు ఎండకు, వానకు తడుస్తూ జీవించాల్సిన పరిస్థితి. చిన్న గుడారంలో నలుగురు జీవిస్తున్న స్థితి.

తాడిపత్రి ప్రాంతంలో గ్రానైట్, నల్లబండలు, బీడీ, సిమెంట్ పరిశ్రమలు బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. వీటి ఎగుమతుల కోసం తాడిపత్రి మున్సిపాలిటీ పరిధిలోనే లోడింగ్ కోసం 60,000 లారీలు ఉపయోగిస్తున్నారంటే వ్యాపారం ఏ విధంగా సాగుతున్నదో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ పరిశ్రమలన్నీ కాంగ్రెస్ మంత్రి మరియు వారి సోదరులు, బంధువులు వారి వంది మాగధులవే. ఈ ప్రాంతంలో కార్మికులు అత్యంత దయనీయమైన పరిస్థితిలో జీవితాన్ని సాగిస్తున్నారు. సంఘాలు కూడా పెట్టుకోలేక, అన్యాయాన్ని ఎదిరించే పరిస్థితి లేక ప్రాణాలు అరిచేతిలో పెట్టుకొన్న బిక్కుబిక్కుమని గడుపుతున్నారు. వీరి రోజు వేతనాలు రు. 20 నుండి 40 మాత్రమే. సంఘాన్ని పెట్టుకొన్నందుకు ఈ ప్రాంతంలోని ఆట్రాటెక్ సిమెంట్ పరిశ్రమ నుండి 20సం||లుగా పనిచేస్తున్న నాయకులందరినీ తొలగించారు. జీతాలను పెంచమన్న వారినీ తీసేశారు. నల్లబండల పరిశ్రమలో పనిచేస్తున్న లోడింగ్, అన్లోడింగ్, హమాలీలు బండలు మీదపడి

అనేక మంది చేతివేళ్ళు, కాలివేళ్ళు పోగొట్టుకొంటున్నారు. ఎముకలు విరుగుతున్నాయి. వీరికి ఎటువంటి నష్టపరిహారం కానీ, కనీసం వైద్య సౌకర్యం లేదు.

గ్రామీణ ప్రాంత నిరుపేదలకుద్దేశించిన ఉపాధిహామీ పథకంతో రోజుకూలీ కేవలం రు.20 చెల్లించి, రు.80 చెల్లించినట్లు చూపించి కొన్ని ప్రాంతాలలో నాయకులు, అధికారులు కలిసి భోంచేస్తోంటే, కళ్యాణదుర్గంలో 80 మంది చేత 2 నెలల పాటు పనిచేయించి కూలీలకు రావాల్సిన మొత్తం సొమ్మునే ద్రిగమింగారు. రాష్ట్ర మంత్రి రఘువీరారెడ్డి గారి నియోజవర్గం మడకశిరలో ఆయన అనుంగు శిష్యుడే ఉపాధి హామీకి చెందిన 83 లక్షల రూపాయలు దిగమింగినట్లు సోషల్ ఆడిట్లో వెల్లడయిన వైనాన్ని ప్రజలు జాతా దృష్టికి తెచ్చారు.

కర్నూలు జిల్లాలో కొలిమిగుంట్ల, బేతంచర్ల మండలాల్లో దాదాపు 20 వేల మంది పరువు బండలు, గ్రానైట్, సున్నపురాయి గని కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వీరికి కనీస వేతనాలు అమలులేదు. కార్మికులకు బండలు మీద పడి గాయాలవుతున్నా, మంచానవడుతున్నా ఎటువంటి నష్ట పరిహారం, వైద్య సౌకర్యాన్నీ యాజమాన్యాలు కల్పించడంలేదు. జిల్లా వ్యాప్తంగా గని కార్మికులదిదేపరిస్థితి. క్వారీ కార్మికులు ఊపిరితిత్తులకు సంబంధించిన వ్యాధులతో బాధపడుతోంటే పట్టించుకొనే నాధుడే లేదు. డోన్ ప్రాంతంలో సున్నపురాయి, మరియు ఇతర పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు రోజుకు రు.30-50ల వేతనం మాత్రమే లభిస్తోంది. రాయి క్రషింగ్లో పనిచేస్తున్న కార్మికులు ఆస్మా, టి.బి. వంటి వ్యాధుల బారిన పడుతున్నా వైద్య సౌకర్యం లేదు. కనీసం మాస్కల వంటి రక్షణ పరికరాలు లేవు. బేతంచర్ల మండలంలో పనిచేస్తున్న 6000 మంది పాలిషింగ్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులకు కనీస వేతనాలు అమలుకాకున్నా కార్మికశాఖ పట్టించుకోవడంలేదు. ఆదోని ప్రాంతంలో సరళీకరణ విధానాల వలన స్పిన్నింగ్ మరియు కాటన్ జిన్నింగ్ మిల్లులుమూత పడి దాదాపు 5 వేల మంది కార్మికులు ఉపాధి కోల్పోయారు. ఎమ్మిగనూరు మండలంలో దాదాపు 30 వేల మంది చేనేత రంగంపై ఆధారపడి పనిచేస్తున్నారు. రోజుకు కనీసం రు.50/- ఆదాయం కూడా లేక వారి కుటుంబాలు

(కొనసాగింపు19వ పేజీలో)

అట్టడువర్గాలలో పెల్లుబికిన ఐక్యతా వాంఛ!

“మా ప్రాణాలు పోయినా మాకు బువ్వపెట్టే క్వారీలను మాత్రం వదులుకోం” అంటూ ప్రభుత్వం కొండల నుండి కార్మికులను గెంటివేసే చర్యల పట్ల క్వారీ కార్మికుల ఆక్రోశం.....

సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కా॥ ఎస్.వీరయ్యగారి నాయకత్వంలోని మా జాతా శ్రీకాకుళం జిల్లా ఇచ్చాపురంలో 3వ తేదీన ప్రారంభమైంది. ఈ జాతాను సిఐటియు అఖిల భారత కార్యదర్శి కా॥ డా॥ హేమలతగారు ప్రారంభించారు. శ్రీకాకుళం (38), విజయనగరం(5), విశాఖ(29), తూర్పుగోదావరి (51), పశ్చిమగోదావరి (11), ఖమ్మం(11), నల్గొండ (16), హైదరాబాద్ (1) మొత్తం 162 మండలాల్లో 200కి పైగా సభలు జరుపుకుంటూ 3200 కి.మీ దూరం మా జాతా సాగింది. జాతా చేరవలసిన సమయం కంటే ఆలస్యం అయినా కార్మికులు అందునా మహిళ వేచివుండటం కార్మివర్గంలో పెల్లుబుకుతున్న చైతన్య స్ఫూర్తికి నిదర్శనం.

వీరేకాదు సంఘటిత రంగంలోని ఆర్టీసి, ఎల్ఐసి, బిఎస్ఎన్ఎల్, డాక్యూర్లు, స్టీల్, ఉపాధ్యాయులు, ఇరిగేషన్, ఆర్అండ్బి, ఎన్జిఓస్ తదితర మధ్యతరగతి రంగాల వారు పెద్దఎత్తున సంఘీభావం ప్రకటించారు.

హెచ్ఎంఎస్, ఎఐటియుసి, ఐఎన్టియుసి సంఘాలతో పాటు సి.పి.ఎం, సి.పి.ఐ., కాంగ్రెస్ పార్టీల వారు జాతాకు స్వాగతాలు పలికి మద్దతు ప్రకటించారు. ఆతిథ్యం ఇచ్చిన వారూ వున్నారు. జాతా సందర్భంగా వెలుగులోకి వచ్చిన వివిధ జిల్లాల్లో కార్మికులెదుర్కొంటున్నకొన్ని ముఖ్యమైన సమస్యలు....

విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో జూట్ పరిశ్రమ యాజమాన్యం తీవ్రమైన మోసాలకు పాల్పడుతున్నది. రిజిస్ట్రేషన్లోనూ, బోర్డుల్లోనూ “జూట్ పరిశ్రమ”గా పేర్కొంటున్న యాజమాన్యాలు, కార్మికులకు వేతనాలు, ఇతర సౌకర్యాలు అమలు చేసే విషయంలో “మాది జూట్ కాదు, మెస్తా” అని చెప్పి లక్షలాది రూపాయలు దండుకుంటున్నాయి. కార్మికశాఖకు, ప్రభుత్వానికి పలుమార్లు విన్నవించినా ఫలితం లేదు.

జీడి పిక్క పరిశ్రమల్లో విశాఖ, శ్రీకాకుళంజిల్లాల్లో వేలాది మంది మహిళలు పనిచేస్తున్నారు. జీడిపిక్కలను బాయిల్ చేయడం వల్ల వాతావరణ కాలుష్యం ఏర్పడుతున్నది. కార్మికులకు టి.బి. వ్యాధి సోకి కుటుంబాలు అవస్థలు పడుతున్నాయి. బాయిల్ విధానాన్ని నిలుపుదల చేయమని వేడుకున్నా, ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు జారీచేసినా యాజమాన్యం పట్టించుకోవడంలేదు. ఉదయం 3గం॥లకే పనిలోకి వెళ్లాలి. రోజుకు14,15 గంటలు పని చేస్తుంటారు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో వేలాదిమంది ఇటుక బట్టిలలో పనిచేస్తున్నారు. ఎల్లప్పుడూ అప్పుల్లో మునిగి తేలుతున్నారు. ఎన్నటికీ అప్పులుతీరవు. ఉదయం 5గంటల నుండి రాత్రి 8గంటల వరకు భార్య భర్తలు కష్టపడి పనిచేస్తే ఒక్కొక్కరికి

50-60 రూపాయలు మాత్రమే దక్కుతాయి. గతంలో ‘కుమ్మరి’ వృత్తి చేసుకునే వారు ఆ వృత్తి దెబ్బతిని ఇటుక బట్టీ కార్మికులుగా మారిపోయారు.

రాళ్ళుకొట్టే కార్మికులు మండుటెండలో పనిచేస్తుంటారు. మధ్యాహ్నం భోజన సమయంలోనైనా 10నిమిషాలు నీడలో కూర్చోవటానికి వసతి ఉండదు. అంతకంటే ఘోరమైనది వీరి కష్టంతో కోట్లకు పడగలెత్తిన యాజమానులు త్రాగటానికి మంచినీరు కూడా పోయరు. బ్లాస్టింగ్ పని ప్రమాదకరమైనది. రాళ్ళముక్కలు కళ్ళలో పడి కళ్ళుపోయినా, తలలు పగిలినా, ప్రాణాలుపోయినా, యజమానులు పట్టించుకోరు. ఒకవేళ హాస్పిటల్లో చేర్చినా, వైద్యానికి ఇచ్చిన ఖర్చులను మరలా లాగేసుకుంటారు. ఖమ్మం జిల్లా సత్తుపల్లి మండలంలోని బేతుపల్లి క్వారీ కార్మికులను గిరిజన బెటాలియన్ క్వార్టర్స్, ఫైరింగ్ నిమిత్తం బలవంతంగా క్వారీలను ఖాళీ చేయిస్తున్నది ప్రభుత్వం “మా ప్రాణాలు అర్పించి అయినా క్వారీలను నిలబెట్టుకుంటాం” అంటున్నారు అక్కడి కార్మికులు.

తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో కొబ్బరి వలుపు - దింపు, గ్రేడింగ్ రంగంలో 30వేల మందికి పైగా కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వలుపు కార్మికులు పదునైన ఇనుపగునపం ముందు పనిచేస్తుంటారు. ఏ మాత్రం చేజారినా గునపం పొత్తికడుపులో వుంటుంది. దింపు కార్మికులు చెట్టుపై నుండి పడి అంగవైకల్యం పొందినా, ప్రాణాలు పోయినా రక్షించే దిక్కులేదు.

కాకినాడ సముద్రాన్ని నమ్ముకుని 7-8 వేలమంది మత్స్యకార్మికులు జీవిస్తున్నారు. ట్రీప్సుకి 15 రోజులు సముద్రంలోనే వుంటారు. సరుకు పడితే 10శాతం కమీషన్ ఇస్తారు. లేకపోతేలేదు. యజమానులు కార్మికులకు బోనస్ పేరుతో యిచ్చే సహాయాన్ని కూడా మరలా గుంజుకుంటారు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో అంగన్వాడీ ఉద్యోగులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన 400రూపాయలు నేటివరకు చెల్లించలేదు. ఈ జిల్లాల్లో గ్రామపంచాయితీ వర్కర్స్కు 6 నుండి 16 నెలల

(కొనసాగింపు 19వ పేజీలో)

పోరాడాలన్న ధృఢ సంకల్పం

ఆ రోజు అక్టోబర్ 4న వరంగల్ నగరంలో మీడియా మిత్రుల కెమెరాలు క్లిక్ మంటుండగా సిఐటియు సీనియర్ నాయకులు కామ్రేడ్ పర్సనల్ నారాయణ జాతా ప్రారంభ నూచకగా సిఐటియు జెండాను ఎం.సాయిబాబు, బి.భిక్షమయ్యలకు అందించారు. 15 రోజులలో 3295 కి.మీ ఈ జాతా చుట్టివచ్చింది. వరంగల్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్, నల్గొండ, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లోని 142 మండల కేంద్రాలను 19వ తేదీకి రాజధాని హైదరాబాద్ కు చేరింది.

ఆరు జిల్లాల కార్మికులకు వైద్య సేవలందించాల్సిన నగరంలోని ఇ.ఎస్.ఐ. హాస్పిటల్ ను జాతా బృందం సందర్శించింది. 1991కి ముందు 30,000 కార్మికులకు ఇ.ఎస్.ఐ. కార్డులుండగా, సంస్కరణల పుణ్యమా అని నేడు 5000 కార్డులకు దిగజారాయి. ఈ హాస్పిటల్ వరిధిలో ఒక్క బీడీరంగంలోనే నాలుగు లక్షల మంది కార్మికులు పని చేస్తూ అనేక జబ్బుల బారిన పడుతున్నా ఆదుకునే స్థితి లేదు. ఈ జిల్లాలో వివిధ రంగాల్లో పనిచేస్తున్న వేలాది మంది అసంఘటిత రంగ కార్మికులకు ఇఎస్ఐ చట్టాన్ని వర్తింపజేయని ఫలితంగా ఆసుపత్రికి జబ్బు చేసిందని కార్మికులు వాపోతున్నారు.

నర్సంపేట మార్కెట్ లో హమాళీగా పనిచేస్తున్న 30సం॥ల గోవర్ధన్ పై బస్తా పడి నడుం దెబ్బతిన్నది. రెండు కాళ్ళూ సత్తువ లేకుండా పోయాయి. ఇద్దరు చిన్ని పిల్లలు, భార్య, ముసలి తండ్రి. 'మాకు ఏమైనా సాయం చేయండి' సమరభేరి జాతాను వేడుకున్న తీరు కడు దయనీయంగా వుంది. మార్కెట్ కమిటీగానీ, వ్యాపారు లు గానీ, ప్రభుత్వం తరపున కానీ సయాపైసా కూడా నష్టపరిహారం అందించలేదు. లక్నెట్టిపేట మార్కెట్ యార్డులో 18సం॥లుగా పనిచేస్తున్న సెక్యూరిటీ గార్డు రవీందర్ ను కొత్త ఛైర్మన్ రాగానే రాజకీయ వివక్షతతో తొలగించారు. మార్కెట్ కార్మికులను రాజకీయకక్షతో వేధించటం అనేక మార్కెట్లలో ఒక సమస్యగా ముందుకు వచ్చింది.

నల్లబంగారం సిరులు తొలుస్తున్న బొగ్గుగనుల్లో కాంట్రాక్టు కార్మికుల శ్రమను దోపిడీచేస్తూ కాంట్రాక్టర్లు తెగబలుస్తున్నారు. భూపాలపల్లి గనుల్లో గాలి, వెంటిలేషన్, నీరు సరిపడా ఇవ్వకుండా అధికారులు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. కాంట్రాక్టు

కార్మికులు ప్రమాదాలు జరిగి, ఎక్కరేలో ఫ్యాక్టరైనట్లు రిపోర్టులున్నా కాంట్రాక్టర్లు మాత్రం చిన్న దెబ్బలేనంటూ కొట్టిపారేస్తున్నారు. కనీస వేతనాలు ఇవ్వమని అడిగితే ఉద్యోగమే లేదు పొమ్మంటున్నారు.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి కరువై వరంగల్, కరీంనగర్, మంచిర్యాల పట్టణాలకు వేలాది మంది కార్మికులు వలస వస్తున్నారు. రెక్కలు అమ్ముకునేందుకు అడ్డాల మీద నిలబడ్డా పనులు దొరకక వస్తుంటున్న భవన నిర్మాణ కార్మికుల కన్నీటి గాథలు కోకొల్లలు.

గోవిందరావుపేట మండలంలో ఎర్రమట్టి క్వారీల్లో సంవత్సరాల తరబడి పనిచేస్తున్న శ్రామిక మహిళలు తమ ఆరోగ్యాలు దెబ్బతింటున్నా యజమాన్యాలు పట్టించుకోవటం లేదని, కూలీ కూడా సరిగ్గా ఇవ్వరని వాపోయారు.

ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఉట్నూర్ ఐటిడిఏ ఏజెన్సీలో పనిచేస్తున్న సామాజిక ఆరోగ్య కార్యకర్తలకు నెల వేతనంగా యిచ్చే రూ.300లను కూడా 8 నెలల నుండి చెల్లించ లేదు. డెంగ్యూ విషజ్వరాలతో ప్రతి రోజూ ఏజెన్సీలోని ఏదో ఒక మండలంలో ఒకరో, ఇద్దరో మృత్యువాత పడుతూ పట్టించుకునే నాథుడు లేదు. సిఐటియు జీపు జాతాకు వెళ్ళద్దంటూ కొందరు సిడిపిఓలు అంగన్ వాడీ వర్కర్లను బెదిరించిన ఘటన ఆసీఫాబాద్ లో జరిగింది. ఐనప్పటికీ బెదిరింపులను ఖాతరు చేయక సమరభేరి సభకు హాజరైనారు.

ఆలేరు నిజయోజకవర్గంలో బీడీ కార్మికులకు గృహ నిర్మాణం కల్పించాల్సిన స్థానిక ఎం.ఎల్.ఏ బినామీ పేర్లతో ఇండ్లు మంజూరు చేసి నిజమైన బీడీ కార్మికులకు అన్యాయం చేస్తున్నాడని బీడీ రంగం మహిళలు పెద్ద ఎత్తున అర్జీలిచ్చారు. 50సం॥లుగా బీడీలు చుట్టి చేతి వేళ్ళు తిమ్మిరైక్కి, పక్షవాతం వచ్చినట్టినాయని, ఐనా పెన్షన్ కూడా ఇవ్వటం లేదని 80ఏండ్ల లచ్చవ్వ కరీంనగర్ జిల్లా రామమడుగు మండలంలో బోరున విలపించింది.

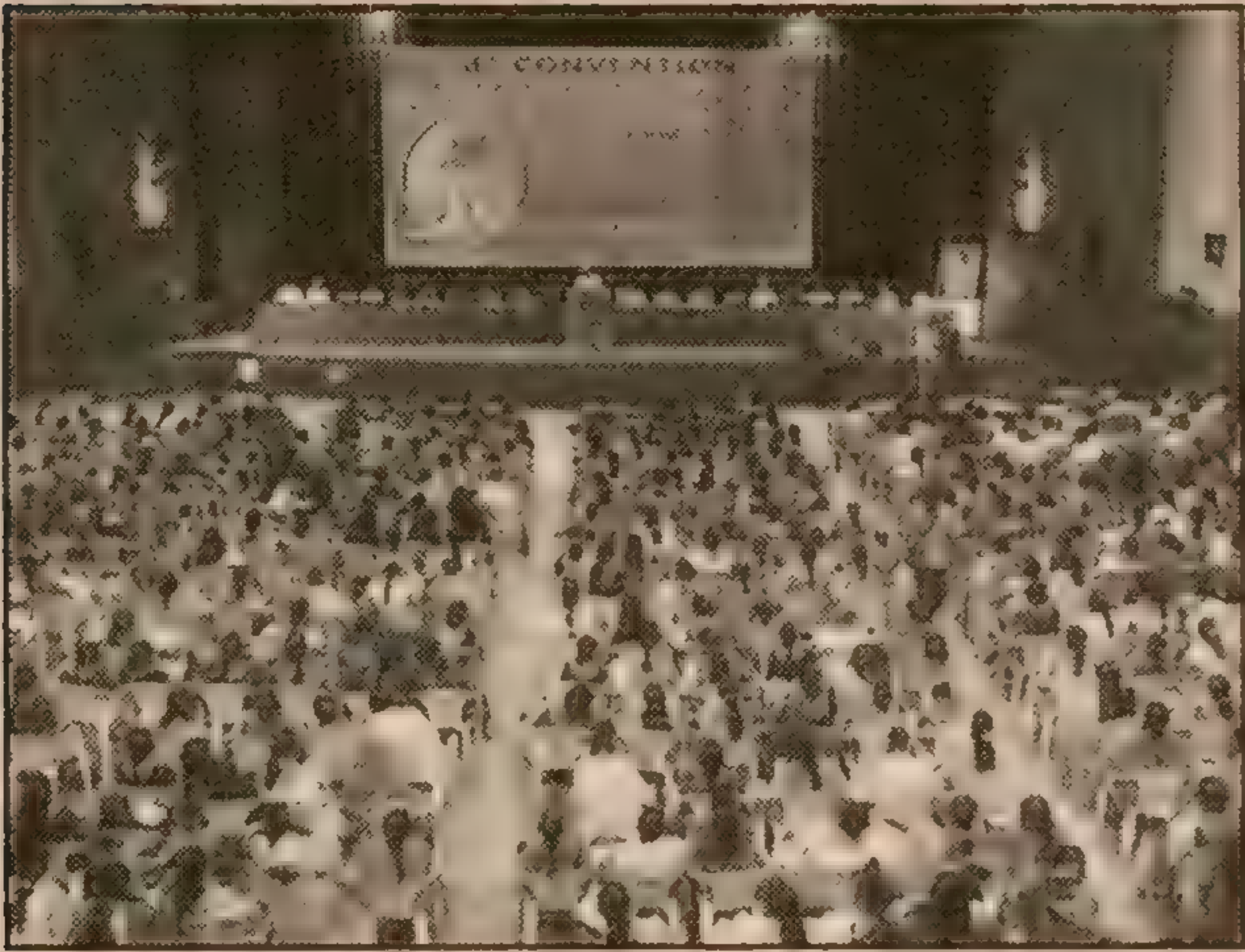
గ్రామ పంచాయితీల్లో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికుల గోడు చెప్పనలవి కాదు. జూలపల్లి మండలంలో నెలకు రూ.150 జీతం. ఐనా 10 నెలల నుండి వేతనాలు ఇవ్వటం లేదు. పంచాయితీ కార్మికుల్లో అత్యధికులు దళితులే. ఐనా వారి సంక్షేమం పట్ల పాలకులకు చీమకుట్టిన్నట్టినా లేదు. పవిత్ర యాత్రా స్థలంగా వున్న యాదగిరిగుట్టలో పనిచేసే పంచాయితీ కాంట్రాక్టు కార్మికులను చీవర్లు, పారలు పనిముట్లు కార్మికులే తెచ్చుకోవాలంటున్నారు. కొబ్బరిపీచుతీసే కార్మికులు కూలీ సరిపోవడం లేదని తమ బాధలను జాతా బృందానికి చెబుతూ తమ బ్రతుకులు పీచుగా మారాయన్నారు.

4 జిల్లాలకు సంబంధించిన డిసియల్ ఆఫీసున్న వరంగల్ నగరంలోనే షాపుల యజమానులు ఉద్యోగ నియామక

(కొనసాగింపు 19వ పేజీలో)

శ్రామిక మహిళల హక్కులకై ఉద్యమిద్దాం!

శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ 8వ అఖిల భారత మహాసభలు నవంబరు 3-5 తేదీలలో విశాఖ ఉక్కునగరంలో జరిగాయి. ప్రతినిధులలో సీనియర్ అయిన కా॥ఇందు బాలదాస్ (త్రిపుర) పతాకావిష్కరణతో మహాసభ కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. సభా ప్రాంగణానికి విశాఖజిల్లా సిఐటియు నాయకురాలు కా॥శారద పేరును పెట్టారు.

ఆహ్వానసంఘం అధ్యక్షురాలి సందేశాన్ని ఎ.పి.సిఐటియు ఉపాధ్యక్షురాలు కా॥పుణ్యవతి సభకు చదివి వినిపించారు. 1769లో సిఐటియు ఏర్పడిన అనంతరం శ్రామిక మహిళల సమస్యలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో కా॥బి.టి.రణదివె శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీకి రూపకల్పన చేశారని, అసంఘటితంగా ఉన్న అనేక మంది మహిళలను సిఐటియు జండా కింద సంఘటిత పరచటమే మన లక్ష్యమని, అందుకు అవసరమైన లక్ష్యాలను ఈ మహాసభ నిర్దేశించుకోవాలని సిఐటియు అధ్యక్షులు కా॥పాంధే ప్రారంభోపన్యాసంలో తెలియజేశారు.

గత 3 సంవత్సరాలలో సమన్వయ కమిటీ చేసిన కార్యకలాపాల రిపోర్టును కా॥హేమలత ప్రవేశపెట్టారు. సమన్వయ కమిటీ సిఐటియులో భాగం మాత్రమేనని, ప్రత్యేకమైన సంఘం కాదని, ఈ విషయంలో అన్ని స్థాయిల్లోనూ ఒక స్పష్టత ఉండాలని ఆమె అన్నారు. అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్న మహిళలను సంఘటితపరచి చైతన్యం కలిగించటానికి, నాయకత్వ స్థానాల్లోకి తీసుకురావటం కోసం శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ కృషి చేయాలని కా॥హేమలత తెలియజేశారు.

20 రాష్ట్రాల నుండి 418 మంది ప్రతినిధులు సదస్సుకు హాజరయ్యారు. 41మంది కార్యదర్శి నివేదికపై చర్చల్లో పాల్గొన్నారు. ఈ చర్చలు ఎంతో ఉత్సాహంగా, సజీవంగా జరిగాయి. ఎక్కువమంది క్రొత్తవారు చర్చల్లో పాల్గొని వారి అనుభవాలను వివరించారు. ముఖ్యంగా అస్సాం, త్రిపుర,

హిమాచల్ ప్రదేశ్ వంటి చిన్న రాష్ట్రాలు తాము ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు, వాటిని త్రిప్పికొట్టటానికి చేస్తున్న పోరాటాలను వివరించగా, ఉద్యమం బలంగా ఉన్న పశ్చిమబెంగాల్, కేరళ, ఆంధ్రప్రదేశ్, తమిళనాడు వంటి రాష్ట్రాలు తమ కృషిని మరింత పెంచటానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలను, ప్రణాళికలను వివరించారు.

ఉదాహరణకి హిమాచల్ ప్రదేశ్లో యాజమాన్యాలు, గూండాల దాడులను ఎదుర్కొంటూ అనేక పోరాటాలు చేస్తున్నారు. ఇటీవలే ఇద్దరు హైడల్ ప్రాజెక్టు సిఐటియు నాయకులను అక్కడి కాంట్రాక్టర్లు హత్య చేయించారు. అయినా చెక్కుచెదరని ధైర్యంతో వారు ముందుకు వెళుతున్నారు. హిమాచల్ ప్రదేశ్ సిఐటియు సభ్యత్వంలో 50% పైగా మహిళలు వున్నారు. హిమాచల్ ప్రదేశ్ అంగన్వాడీలు 104రోజుల విరోచిత పోరాటం జరిపి వారి డిమాండ్లు సాధించుకున్నారు. ఫలితంగా 5000గా వున్న సభ్యత్వాన్ని ఖచ్చితంగా 20వేలకి పెంచుకుంటామని వారు విశ్వాసంతో చెప్పారు.

త్రిపురలో తీవ్రవాదుల దాడులను ఒకప్రక్క ఎదుర్కొంటూనే మరోప్రక్క వామపక్ష ప్రభుత్వ సహకారంతో ట్రేడ్ యూనియన్ ను బలమైన శక్తిగా తయారు చేస్తున్నారు. ఇంటి పనివాళ్ళు, హోంబేస్డ్ వర్కర్స్, హాస్పిటల్ వర్కర్స్ కు విడివిడిగా సదస్సులు, భారీ ర్యాలీలు నిర్వహించగలుగుతున్నారు.

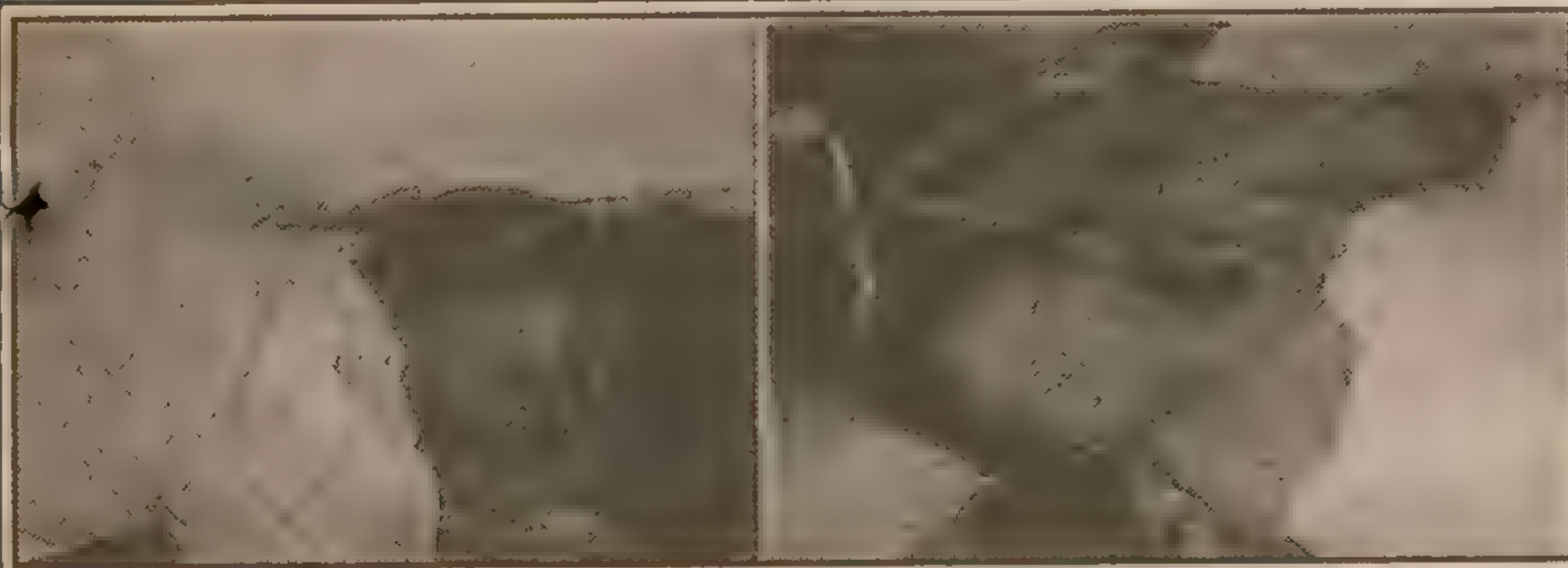
కేరళలో చేపల పరిశ్రమ, ఖాదీ, బీడీ, టీ తోటలు, పీచు పరిశ్రమల్లో పనిచేస్తున్న లక్షలాదిమంది స్త్రీలు ఇంట్లో, బయట తీవ్రమైన దోపిడీకి గురయ్యేవారు. పోషకాహారలోపం కారణంగా వివిధ జబ్బుల బారిన పడుతున్నారు. అయితే వామపక్ష ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక ఇటువంటి కార్మికుల కోసం కొత్త పథకాలను, రుణసదుపాయాలను ప్రవేశపెట్టింది. ఒక మనిషికి రూ.25వేలు వడ్డీ లేకుండా రుణాన్ని ఇచ్చేందుకు సన్నాహాలు చేసింది.

పశ్చిమబెంగాల్ లో అంగన్వాడీలు, మెడికల్ & హెల్త్ వంటి రంగాలలో 70-80% సిఐటియు అనుబంధ సంఘాల్లోనే వున్నారు. టీ తోటల్లో పనిచేసే కార్మికులు ప్రైవేటు యాజమాన్యాల దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా మిలిటెంట్ పోరాటాలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఉదాహరణకి వామపక్ష ప్రభుత్వంపై దుష్ప్రచారం కోసం అక్కడి పత్రికలు యాజమాన్యంతో చేతులు కలిపాయి. టీ పరిశ్రమలో వేతనాలు సరిగ్గా లేనందున మహిళలు వేశ్యావృత్తిలోకి దిగుతున్నారని, అది వారి ప్రధాన ఆదాయ వనరు అని కొన్ని పత్రికలు వ్యాసాలు ప్రచురించాయి. తమపై దుష్ప్రచారం చేస్తున్న పత్రికా కార్యాలయాలు మూసివేసే వరకు టీ పరిశ్రమల్లోని మహిళలు శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ నాయకత్వంలో పోరాటం చేశారు. నైతికంగా విజయం

(కొనసాగింపు 32వ పేజీలో)

కన్నీటి కడలిలో పాలమూరు వలస కార్మికులు

నవంబర్ 12వ తేదీన ముంబయిలో బంద్రా వద్ద ఫుట్ పాత్ పై వేసిన తాత్కాలిక షెడల్ నిధిస్తున్న వలస కార్మికులపై కారు దూసుకువెళ్లడంతో మృత్యుచెందిన పాలమూరు వలస కార్మికులు తిమ్మన్న, లక్ష్మి. ఈ ప్రమాదంలో మొత్తం నల్లరు కూలీలు మరణించారు. మరో ముగ్గురికి తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. మృతుల్లో ఇద్దరు గర్భిణులు, ఒక చిన్నారు.

మహబూబ్ నగర్ జిల్లా వలస కూలీలకు ప్రసిద్ధి. జిల్లా నుండి సుమారుగా 7 నుండి 8 లక్షల మంది ప్రతి సంవత్సరం వలస వెళ్ళుతుంటారు. ప్రభుత్వం కాని జిల్లా నుండి ఎన్నికైన ప్రజాప్రతినిధులుగాని వీరి గురించి పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. ప్రధానంగా వారు గ్రామీణ ప్రాంతంలోని అట్టడుగు స్థాయిలో జీవనం గడుపుతుంటారు. దళితులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతుల్లాంటి సామాజిక తరగతులకు చెందిన వారు అధికంగా వలసకూలీలుగా ఉన్నారు.

క్రింది తరగతులకు చెందిన ఒక జంట పెళ్ళి జరిగిందంటే పనిగుంపుకు ఒక జోడీ సిద్ధమైనట్లే. పెళ్ళిళ్ళకు 15నుండి 20వేల రూపాయలు మేస్త్రీల వద్ద (వలస తీసుకెళ్ళే కాంట్రాక్టర్) అడ్వాన్స్ తీసుకుంటారు. పెళ్ళి జరిగిన కొన్ని వారాల గడువులోపల కొత్త దంపతులు మేస్త్రీ తీసుకెళ్ళే ప్రాంతానికి వలసవెళ్తారు. ఇళ్ళ నిర్మాణం కొరకు, అనారోగ్యం సమస్యలు లాంటి అనేక కారణాలతో అడ్వాన్సు పేర అప్పులు చేసి వలస కార్మికులుగా మారుతుంటారు.

ఒక్కసారి వలస కార్మికునిగా మారిన తరువాత విముక్తి కావడం చాలా కష్టం. మధ్యయుగాల బానిసవ్యవస్థను తలపించే విధంగా వుంటుంది వారి పరిస్థితి. మేస్త్రీలు ఇచ్చే అడ్వాన్సులకు వడ్డీ వుండదు. కాని ఎన్ని సంవత్సరాలు పని చేసినా అప్పు తీరదు. సాధారణంగా వలస కార్మికుల సీజన్ 9నెలలు. జులై మధ్యలో వచ్చి అక్టోబర్ మధ్యలో వెళ్తుంటారు. 9నెలలకు గాను ఒక వలస కార్మికునికి నెలకు ప్రస్తుతం రూ.850ల నుండి రూ.1020లు (పాటు) వేతనం చెల్లిస్తారు. నెలవేతనాన్ని పాటుగా పిలుస్తుంటారు. “నన్నుల పని కెక్కాలి పొద్దు మూకుల పనిల దిగాలి” ఇది వారి పనిగంటల ఒప్పందం. సూర్యుడు ఉదయించకముందు పనిలో చేరి సూర్యుడు అస్తమించిన తరువాత పనిలో నుండి దిగటం అన్నమాట. రోజుకు 12 నుండి 13 గంటలు పని చేస్తారు. నూకల అన్నం, నీళ్ళలాంటి చారు, జొన్నరొట్టె వారికిచ్చే ఆహారం. బియ్యంతో వండిన అన్నం ఇవ్వాలని కూలీలు గొడవ చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం ఇచ్చే ముక్కిన బియ్యం వండి పెడతారు. ముక్కిన బియ్యం కంటే నూకలే నయం అని సర్దుకుపోయే పరిస్థితి.

పని ప్రదేశాల్లోనే నివాసముండాలి. త్రాగునీరు, దోమల మూలంగా తరుచుగా రోగగ్రస్థులై వుంటారు. ప్రమాదాల్లో గాయపడుతుంటారు. అనారోగ్యం వల్లగాని, గాయాల వల్లగాని పనికి పోకుంటే ‘కుంటు’ వేస్తుంటారు. ఎన్నిరోజులు కుంటువుంటే అన్ని రోజులు వేతనంలోంచి కోత విధిస్తారు. అంతేకాకుండా రోజువారి భోజనం ఖర్చులకని 15 నుండి 20 రూ.లు బాకీ క్రింద రాసుకుంటారు. వైద్య సౌకర్యం వుండదు. వైద్యం, బీడీలు తదితర అవసరాలకు మేస్త్రీల వద్ద డబ్బులు తీసుకుంటారు. ఇదంతా అప్పు క్రింద జమ అవుతుంటాయి.

సీజన్ తరువాత లెక్కలు చేసేటప్పుడు కూడా మోసం చేస్తుంటారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలోని పెత్తందారులు మధ్యవర్తులుగా వుంటారు. మేస్త్రీలకు, పెత్తందారులకు సామాజికంగాను, వర్గరీత్యాను సత్సంబంధాలుంటాయి. కూలీలకు అప్పు కట్టాల్సింది మిగిలి వుంటుంది. అడ్వాన్సు తీసుకోవాల్సి వుంటుంది. తాము మాట్లాడినా చెల్లదు. కాబట్టి కూలీలు మోసాన్ని గ్రహించినా ఎక్కడో ఒకచోట నిలదీస్తారు తప్ప, సాధారణంగా మౌనంగా భరిస్తారు.

వలస కూలీలను తీసుకెళ్ళే బస్సు గ్రామానికి వస్తే ఊరికేదో ఆవద ముంచుకొచ్చినట్లు విషాద ఛాయలు అలుముకుంటాయి. యుక్తవయసు వారిని సాగనంపే ముసలి తల్లిదండ్రులు, తల్లిదండ్రులను సాగనంపే పసిపిల్లలు దీనంగా తడుస్తున్న కళ్లతో వీడ్కోలు పలుకుతారు. వలసకెళ్ళేవారి పరిస్థితి మరింత ఘోరంగా వుంటుంది. ప్రాణాలతో తమ గడ్డకు తిరిగొస్తామనే నమ్మకం లేదు. చస్తే శవం కూడా ఇంటికి చేర్చే భరోసా లేదు. వలస వెళ్తున్న కొత్త దంపతులు ముచ్చట తీరని యవ్వనాలకు మూగసాక్షులు. ఇక్కడ ఆటా, పాటల్లో వలస కష్టాలు ఒక భాగం. దీన్ని సేకరించగలిగితే ఎంతో ఆర్థిక నిండిన సాహిత్యం సమాజానికి అందుతుంది. “పచ్చపచ్చనోట్లు చూస్తే ప్రాణమొస్తది. మట్టిగంప నెత్తినెడితే దాని రూపు తెలుస్తది” అని పాడుకునే వలసకూలీల పాటలు వారి జీవితాల్లాగానే మట్టిలో కలుస్తున్నాయి. మహిళలపై వేధింపులు వెలుగులోకి రావు. ప్రాణాలకే లెక్కలేదు. వేధింపుల గురించి ఎవరూ

(కొనసాగింపు 32వ పేజీలో)

‘బెంగాల్ పెన్నన్ స్కీం’ మనమూ సాధిద్దాం!

ఆదిలాబాద్ నుండి ప్రారంభమైన శ్రామిక సమరభేరి జాతాను సిఐటియు రాష్ట్ర కోశాధికారి పి.రాజారావుగారు ప్రారంభించారు. ఈ జాతా ఆదిలాబాద్ లో ప్రారంభమై, నిజామాబాద్, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్ జిల్లాలలో 136 మండలాలు 3320 కి.మీ.టర్ను పర్యటించినది.

యువకులు డిగ్రీలు, పిజీలు చదివి కూడా ఆటోలు నడుపుతున్నారు. నిజామాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలో రాంగోపాల్ ఎం.ఏ పూర్తి చేసి ఆటో నడుపుతున్నాడు. ప్రైవేటీకరణ విధానాల్లో భాగంగా నాలాంటి వాళ్ళు ఎందరో ఉద్యోగాలురాక ఇలా అడ్డాలపై బ్రతుకుతున్నారని పడిగాపులు వేస్తున్నారని వాపోయాడు. ఎందరో చదువున్న యువకులు రాళ్ళు కొడుతున్నారు. బోధన్ ప్రాంతంలో కంకర కార్మికులకుటుంబం మొత్తం కష్టపడినా పోషణ కష్టంగా వుందని అసంఘటిత కార్మికులు వాపోయారు.

అంగన్ వాడీ, మున్సిపల్ కార్మికులు, మధ్యాహ్న భోజన పథకం విద్యుత్ కాంట్రాక్టు కార్మికులను తొలగించి, తమ పార్టీ వారిని లేదా లంచాలిచ్చే వారిని కొత్తగా గెలిచిన ప్రజాప్రతినిధులు ప్రయత్నిస్తున్నారు. భవన నిర్మాణరంగం కార్మికులు ప్రమాదాలకు లోనైతే పట్టించుకునే నాథుడు లేడు. కామారెడ్డిలో 25 సంవత్సరాల యువకుడు మరణించాడు. ఇఎస్.ఐ, పిఎఫ్ తదితర చట్టాలేవీ అమలుకావడంలేదు. మహిళా కార్మికులకు కూలీ ఇవ్వడంలో వివక్షత కొనసాగుతున్నది. గత తెలుగుదేశ పాలనలో జరిగిన విధంగానే రాజకీయ వేధింపులు జరుగుతున్నాయి. మెదక్ జిల్లా గజ్సేల్ మార్కెట్ లో ఇద్దరు సెక్యూరిటీ గార్డులను తొలగించారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా బోరాక్ పేటలో సిడిపి.ఓ. పాలకపార్టీ నాయకుల ఒత్తిళ్ళకు లొంగి నవనీత అనే అంగన్ వాడీ టీచర్ ను వేధిస్తున్నది. ఆదిలాబాద్ రూరల్ మండలంలో మాంగనీస్ ముడిరాయి ఎత్తేవారంతా 65 సంవత్సరాలు పైబడిన వృద్ధ మహిళలు రోజంతా పనిచేసినా 33 రూపాయలు మించి ఇవ్వరు. లారీలోకి లోడ్ చేసేటప్పుడు రాళ్ళు మీదపడి గాయాలు అయిన వాళ్ళు అనేక మంది ఉన్నారు. ఇ.ఎస్.ఐ. సౌకర్యం వీరికి లేదు. కనీసం ప్రాథమిక వైద్యం కూడా చేసేవారు లేరు. ఆకు పసర్లే వాళ్ళకు మందు.

నిజామాబాద్ జిల్లాలో 4.50 లక్షల మంది బీడీ కార్మికులున్నారు. వీరిలో 50% మందికి కూడా పి.ఎఫ్. సౌకర్యం లేదు. వీరికి నెలకు 10 రోజులు మించి పని దొరకడం లేదు. ఈ కార్మికులు జాతా నాయకుల వద్ద వారి బాధలను ఏకరపు పెట్టారు. బీడీ పరిశ్రమల వల్ల వచ్చే వ్యాధులతో బాధపడు తున్నారు. అనేకమందికి పుండ్లు పడిన వేళ్ళు, ఆస్తమా, టి.బి.లతో బాధపడుతున్నారు. రాళ్ళు కొట్టే క్వారీ కార్మికులు రోగాల బారిన పడుతున్నారు. వారికి ఎలాంటి రక్షణ లేదు. రాళ్ళు పగులగొట్టే సమయాల్లో కంకరముక్కలు కండ్లలో పడి కళ్ళు పోయిన వారున్నారు. సుత్తి జారి కాళ్ళపై, చేతులపై పడి దెబ్బలు తగిలితే అనేక రోజుల తరబడి కూలి చేసుకోలేని స్థితిలో ఉపాధి

కోల్పోయినవారున్నారు.

మెదక్ జిల్లా చినశంకరంపేటలో లారీకి - లారీకి మధ్య చక్క వేసి లోడింగ్ చేస్తారు. ఆ చెక్క బెడిసిపోవడంతో ఓ హామాలీ క్రింద పడి రెండు కాళ్ళు పోగొట్టుకున్నాడు. ఆ కుటుంబాన్ని ఎవరూ ఆదుకోలేదు. ఇప్పుడు భిక్షమెత్తుకుని జీవిస్తున్నాడు. కుటుంబం మొత్తం వీధిన పడింది. మెదక్ జిల్లా పాపన్నపేట మండలంలో కుటుంబ యజమాని చనిపోవడంతో పోషణ భారం కష్టమైనది. దిక్కుతోచని స్థితిలో ఆ తల్లి తన 10 సం॥, 7 సం॥ పిల్లలతో కలిసి మట్టిపని చేస్తున్నది. 10 సం॥ల బాలుడు గడ్డపార వేస్తే, 7 సం॥ల తమ్ముడు పారతో మట్టి తీయడం హృదయాన్ని కలచివేసింది.

ఖండసారి షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో మొలాసిస్ దగ్గర పని చేసే వాళ్ళ గురించి తలుచుకుంటేనే కడుపులో దేవుతోంది. అక్కడ ముక్కులు బద్దలయ్యేలా కంపు, ఆ కంపులోనే బావిలోకి దిగి పని చేయాలి. ఎటువంటి రక్షణ సౌకర్యాలు లేవు. గత 25 సంవత్సరాలుగా అక్కడే పని చేస్తున్నా 40 రూపాయలు కూలి మించి ఇవ్వడం లేదు. అక్కడ పని మానేసి మరో చోట పని చూసుకుందామనుకుంటే పని దొరకని స్థితి.

గ్రామపంచాయితీ కార్మికులకు, మున్సిపల్ సిబ్బందికి, కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్లకు ఏడాదిగా జీతాలు లేవు. వాలంటరీ హెల్త్ వర్కర్లనైతే... “మీపేరుతేనో ఉంది. స్వచ్ఛందంగా పని చేయండి” అని అధికారులు అంటున్నారు. వీరిని జాతా నాయకులు “ఎందుకు ఏళ్ళతరబడి వేతనాలు లేకుండా ఉచితంగా పని చేస్తున్నారని అడిగితే ఈ రోజు కోసం కాదు, భవిష్యత్ లోనైనా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా గుర్తింపు పడమా?” అనే ఆశతో అన్నారు.

“హైదరాబాద్ నుండి సిఐటియు రాష్ట్ర నాయకులు వస్తున్నారు. వీరికి మా సమస్యలు చెప్పుకుంటే న్యాయం జరుగుతుంద”నే ఆరాటం కార్మికుల్లో కన్పించింది. జాతాను ఆదరించిన తీరే దానికి నిదర్శనం.

రాష్ట్రంలో అసంఘటిత రంగ కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి పోరాడాలని నాయకులు పిలుపునిచ్చినపుడు, పశ్చిమ బెంగాల్, కేరళ మాదిరిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా అసంఘటితరంగ కార్మికులకు చట్టాలు తీసుకురావాలని డిమాండ్ చేసినప్పుడు అందరూ తాము సిద్ధమని మాకు కూడా సంఘాలు పెట్టాలని, పోరాడి సాధించుకుందామని కార్మికులు ముందుకు వచ్చారు. కార్మికులను చైతన్యం చేద్దాం! బెంగాల్ పెన్నన్ స్కీం సాధిద్దాం!

- పాలడుగు భాస్కర్

అనంతపురం నుండి భాగ్యనగరం దాకా...

(13వ పేజీ తరువాయి)

అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాయి.

చిన్న చింతకుంట, ఆత్మకూరు మండలాల్లో పనిచేస్తున్న దాదాపు 8 వేల మంది బీడీ కార్మికుల పరిస్థితి కదుదయనీయంగా ఉంది. ఈ ప్రాంతంలో 100 మంది మాత్రమే బీడీ కార్మికులున్నట్లు ప్రభుత్వ లెక్కలు తెల్పుతున్నాయని కార్మికులు జాతా దృష్టికి తెచ్చారు. ఒకే గదిలో 4 కుటుంబాలకు చెందిన 13 మంది బీడీ కార్మికులు నివసిస్తున్నారు. సమస్యలను స్థానిక కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే దృష్టికి కార్మికులు తెస్తే “ఈ సమస్యలు మీకెప్పుడు ఉండేవేనంటూ” వారిని తూలనాడినట్లు తెలిసింది. “గ్రామీణ ఉపాధి హామీ” అమలవుతున్న జిల్లాలలో మునగర్ ఒకటి. కాని ఈ జిల్లాలో అనేక ప్రాంతాలలో జాబ్ కార్డ్స్ ఇచ్చినా పనిచూపటంలేదు. మొదటి విడత పని పూర్తయి నెలలు గడుస్తున్నా వీరి కూలీని నేటికీ చెల్లించలేదు.

భివాండి ప్రాంతం నుండి చేనేత కుటుంబాలు మునగర్ జిల్లా నారాయణపేట మండలాలకు వలసవచ్చాయి. వీరి చేత స్థానికంగా ఉన్న వ్యాపారులు చీరలు నేయిస్తూ రోజుకి కేవలం రు.40లు ముట్ట చెప్తున్నారు. వ్యాపారులు మాత్రం లక్షలాది రూపాయలు సంపాదించుకుంటున్నారు. కోట్లాది రూపాయల సంపద సృష్టిస్తున్న ఈ చేనేత కార్మికులు పస్తులున్నారు.

అన్ని జిల్లాలలోని అసంఘటిత రంగ కార్మికులు దుర్బరస్థితి నెదుర్కొంటున్నారు. “మా పరిస్థితి మెరుగుపర్చమని జాతా నాయకులను కోరారు. సమస్యల పరిష్కారానికి పోరాటానికి సంసిద్ధత వ్యక్తం చేశారు.

- ఎ.వి.నాగేశ్వరరావు

అట్టడుగువర్గాలలో పెల్లుబికిన ఐక్యతా వాంఛ!

(14వ పేజీ తరువాయి)

వరకు జీతాలు చెల్లించలేదు. ఖమ్మం జిల్లాలో తోపుడు బండ్ల వారికి రోజూ పోలీసుల నుండి తిప్పలు తప్పడం లేదు. నల్గొండజిల్లాలో గ్రామీణ హమాలీలు వేలసంఖ్యలో వున్నారు. వీరికి సంవత్సరంలో 3-4 నెలలు మించి పని దొరకడంలేదు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో విస్తళ్ళుకుట్టే మహిళలు పెద్ద సంఖ్యలో వున్నారు. బయట మార్కెట్లో 0-50,0-75పై రేటు పలుకుతుండగా వాటిని తయారు చేసే మహిళలకు 0-2పైసలు మాత్రమే చెల్లిస్తున్నారు. అడవికి వెళ్ళి ఆకు తెచ్చుకునే సమయంలో సహితం చెక్ పోస్టులలో వీరిని పీక్కుతుంటున్నారు.

ఆటో డ్రైవర్స్ ఇన్సూరెన్స్, ఫిట్ నెస్ సర్టిఫికేట్ల సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రత్యక్షంగా అట్టడుగువర్గాలకు చెందిన కార్మికులను కల్సుకోవటానికి, వారి జీవితాల గురించి అవగాహన చేసుకునేందుకు జాతా చాలా ఉపయోగపడింది.

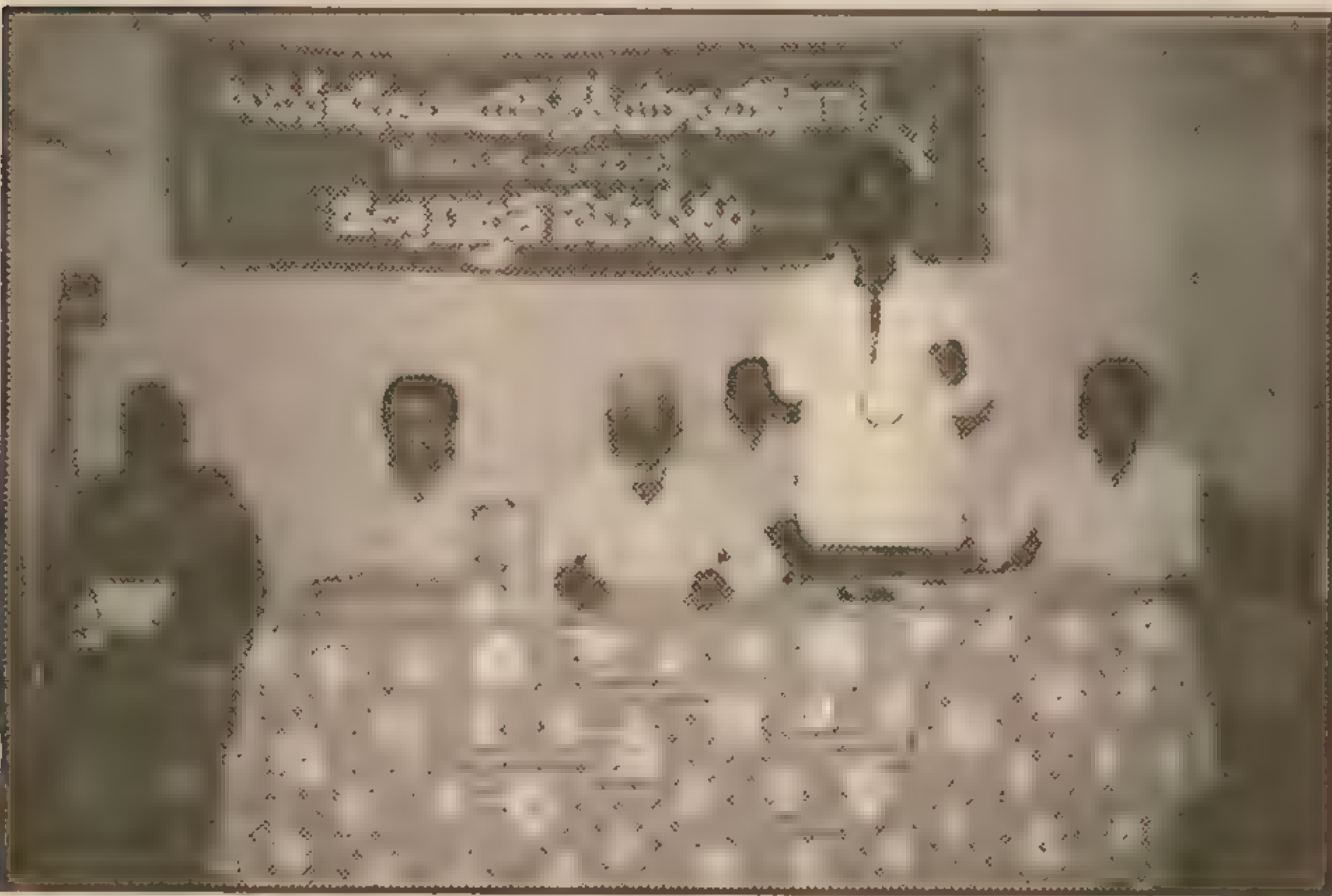
ప్రపంచబ్యాంకు హోరుగాలిని ఎదుర్కొని ప్రత్యామ్నాయ విధానాలవైపు, ప్రతిఘటనను తీవ్రతరం చేయాలనే దృక్పథాన్ని కార్మికవర్గంలో రేఖామాత్రంగానైనా కల్పించటానికి దోహదపడింది.

మండలస్థాయి నుండి ‘విశాల ఐక్యత’ను నెలకొల్పాలి, ఆ దిశగా పని విధానం వుండాలనే అవగాహనను జిల్లా డివిజన్ మండల నాయకత్వాలలో పెంపొందించగలిగింది.

ఈ ఘటనలు భవిష్యత్ కార్మికవర్గ విశాల ఐక్య పోరాటాలకు నాందీవాచకం కాగలవు అనే విషయాన్ని ధృవపరుస్తున్నాయి.

- కె.ఉమామహేశ్వరరావు

కడప జిల్లా విస్తృత సమావేశం

కడపజిల్లా సిఐటియు కార్యకర్తల విస్తృత సమావేశంలో ప్రసంగిస్తున్న సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఎం.బాపూజీ, జిల్లా సిఐటియు నాయకులు

పోరాడాలన్న ధృఢ సంకల్పం

(15వ పేజీ తరువాయి)

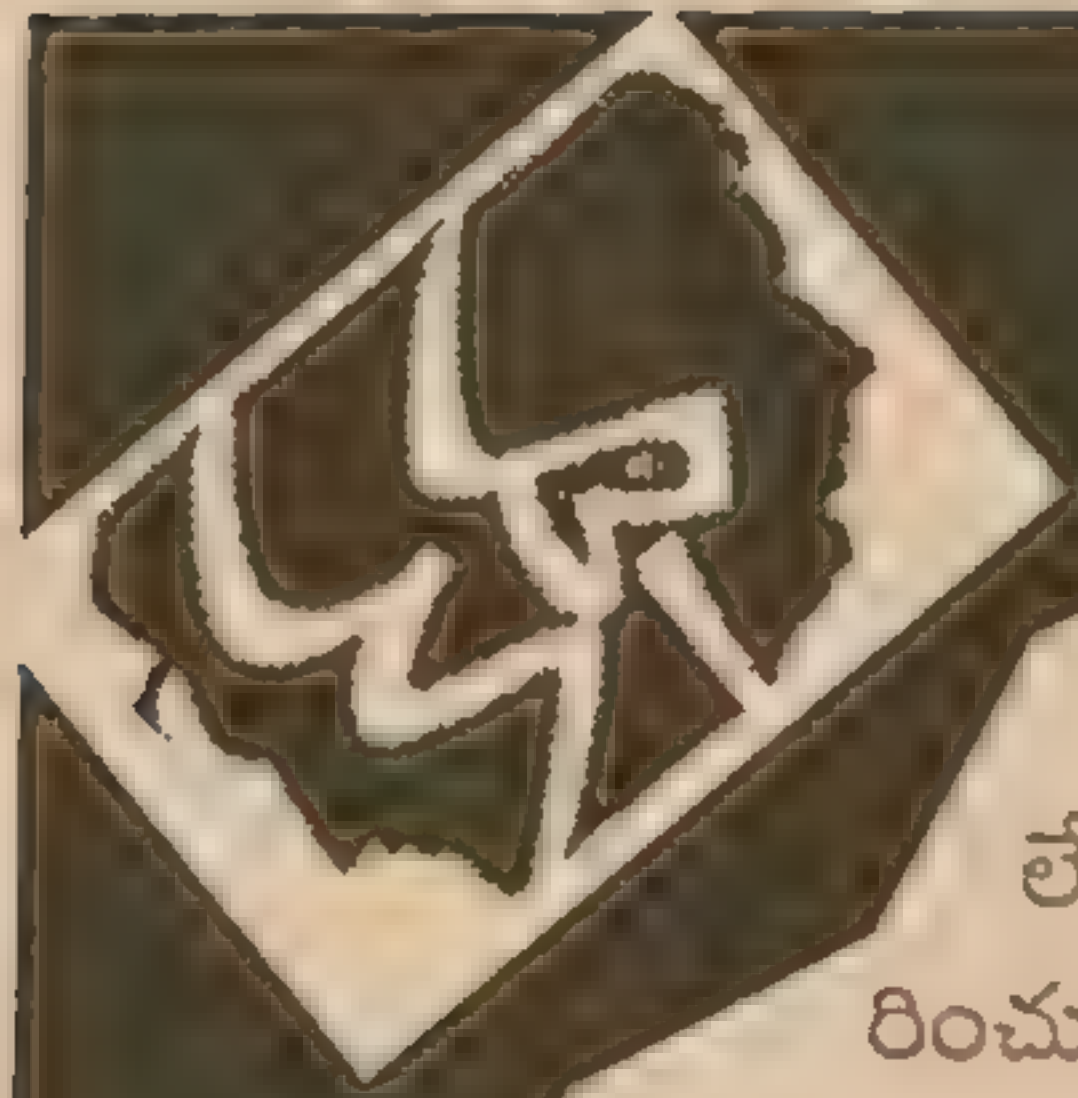
పత్రాలు “యస్” ఫారాలు ఇవ్వటం లేదని, వేతనాల రిజిష్టర్లు మెయింటెన్ చేయడంలేదని గుమస్తాలు హన్మకొండ చౌరస్తాలో సమరభేరికి మెమోరాండం ఇచ్చారు.

రాష్ట్రంలో చేనేతకు ప్రసిద్ధిగాంచిన సిరిసిల్ల పట్టణంలో పవర్ లూం కార్మికుల ఆత్మహత్యలను పాలకుల వాగ్దానాలు కాపాడలేక పోతున్నాయి. పవర్ లూం యంత్రాల పరుగుల మధ్య కార్మికులు 12 గంటలకు పైగా శ్రమిస్తున్నా ఫలితం ఉండటం లేదు. చనిపోయిన వారికి నష్టపరిహారం చెల్లించటంలో తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతుందని బాధితులు పేర్కొన్నారు.

రోజుకు కిలో పూలు అందమైన దండలుగా కదులున్నా కేవలం రు.20 కూలీ వస్తుందని దీనితో మేమోలా బ్రతకాలంటూ కరీంనగర్ పట్టణంలోని పూలు కట్టే శ్రామిక మహిళలు రోదించారు. సమగ్రచట్టం కావాలనే బలమైన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరిచింది. హక్కుల కోసం పోరాడాలనే ధృఢ సంకల్పాన్ని కలిగించింది.

-ఎం.సాయిబాబు

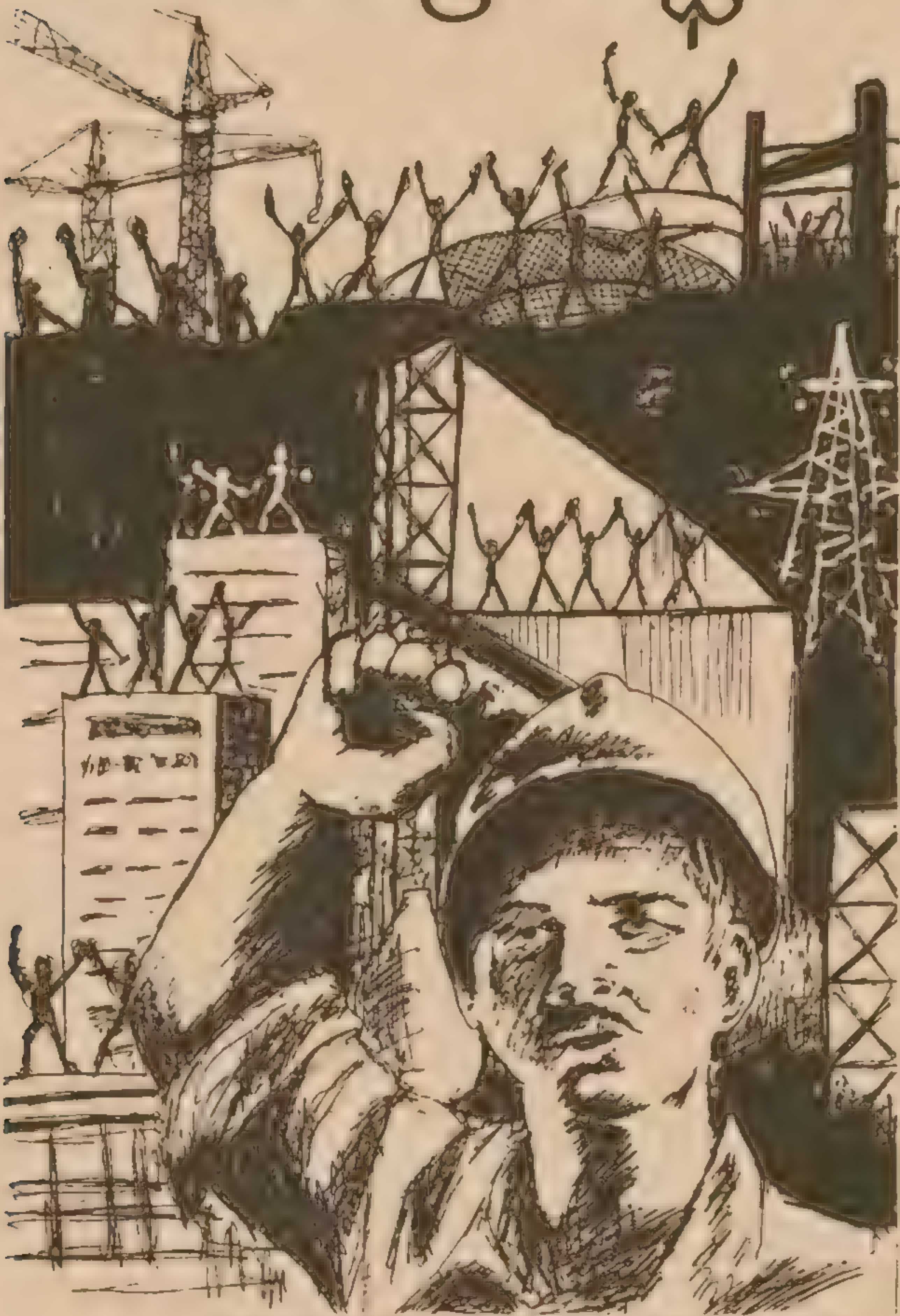

ఉన్న ఉద్యోగం
పోవడంతో కన్న
కొడుకు పరాయి దేశం
వలసపోవడానికి సిద్ధం కావడం
వలన రమణమ్మకి దుఃఖం ఆగడం
లేదు. కన్న పేగును మరోసారి కత్తి
రించుకుంటున్నట్లుగా ఉంది. మొదటిసారి
కత్తిరించినప్పుడు తన నుండి వేరుపడి కొడుకు
స్వతంత్రుడయ్యాడు. ఈ రెండోమారు పేగు
కత్తిరించడమంటే- తనూ, కొడుకూ కూడా అస్వతంత్రుల
వడమేనని ఆమెకెందుకో అనుమానంగా వుంది.

“మన భాష కాదు, మనూరు కాదు, మన దేశం కాదు.
ఎక్కడి దుబాయి రా! మన పక్క పోర్షనులో అద్దెకుంటున్న లక్షమ్మ
టీచరు చెప్పింది- నాలుగు రాళ్ళు ఎనకేసుకుందామని, పరాయి
దేశం పోయిన కొంతమంది కంపెనీ కూలీలు, మధ్యవర్తులు
చేసిన మోసం వలన అక్కడి జైళ్ళలో ఇప్పటికీ మగ్గుతూ ఉన్నారు.
ఇంత పెద్ద హైద్రాబాద్‌లో నీకు చిన్న ఉద్యోగం ఇచ్చే నాధుడే
లేదా? చేతకాకపోతే, మనమంతా కలసి ఇంత విషయం మింగి
చచ్చిపోదాం. అంతేకానీ, ఈ ముసలి తల్లిని ఏడిపించకురా!
నిన్ను చూడకుండా ఉండలేనురా” అంటూ రమణమ్మ కళ్ళను

బతుక్కి అర్థం

కొంగుతో అడ్డుకుంది.

మూర్తికి తల్లి మొహంలోకి చూసే ధైర్యం చాలక, కిటికీలో
నుండి బయటికి చూస్తూ “నువ్వురికే బెంగెట్టుకోకే, అమ్మా! నా
ఫోటో ఒకటి పెద్దది చేసి, గోడకి తగిలిస్తా. దాన్ని చూసుకుంటూ,
నువ్వో మూడు సంవత్సరాలు కళ్ళు మూసుకున్నావంటే, మన
అప్పులన్నీ తీరిపోతాయి” అన్నాడు.

“చేట పెయ్యిని చూపించి ఆవుని ఏమార్చవచ్చేమో కానీ,
కన్న తల్లిని కాదురా! నువ్వక్కడ ఏం తిన్నావో, ఏం చేస్తున్నావోనని
ఆలోచిస్తే, నాకు గొంతులో మెతుకు దిగుతుందా?” ఏదో
తెలియని ఆవేదన ఆమె గొంతులో అడ్డుపడుతోంది.

ఏదో మాటవరసకి తల్లికి ధైర్యం చెప్పబోయేదే కానీ,
మూర్తికూడా గుండెల్లో దుఃఖం తన్నుకువస్తోంది. బాగా ఎదిగిన
చెట్టును- వ్రేళ్ళతో సహా త్రవ్వి, కొత్త నేలలో పాతిపెడితే, ఆ
చెట్టు తిరిగి చిగురిస్తుందా?!

తిరిగి ఏదో ఒక ఉద్యోగం దొరికేక తీసుకెడతానని చెప్పి
మూర్తి- తన భార్యను, ఇద్దరు పిల్లలతో సహా, ఆమె పుట్టింట్లో
దింపి వచ్చాడు.

-0-

ఆరోజు మొత్తానికి రమణమ్మ వంట చేసినట్లు
కనిపించకపోవడంతో, ఒక గిన్నెలో అన్నం, మరో గిన్నెలో పప్పు
వేసుకుని లక్షమ్మ వచ్చింది.

“రమణమ్మగారూ, ఉదయం నుండి చూస్తున్నా మీరూ
మీ అబ్బాయి కలసి మీలో మీరే బాధపడుతూ ఉన్నారు. మీ
మనసులోని బాధను నలుగురితో వంచుకుంటే కాస్త
ఉపశమనంగా ఉంటుంది” అంటూ ఆమె ప్రక్కనే కూర్చుంది.

ఆమె చూపించిన అప్యాయతకి రమణమ్మ
కరిగిపోయింది. ఆమెను దగ్గరికి తీసుకుని భోరుమంది.

విషయం అర్థం చేసుకున్నాకా లక్షమ్మ ఆమెను మరింత
దగ్గరకు తీసుకుని “ఇది మీ వ్యక్తిగత సమస్య కాదమ్మా. మీ
అబ్బాయితో బాటుగా ఆల్విన్ ఆటోడివిజన్‌లో పని చేసిన
కార్మికులంతా రోడ్డునపడ్డారు. సమస్య సమూహానికి సంబంధించి
నప్పుడు, దాన్ని సామూహికంగానే పరిష్కరించుకోవాలి. మా
అబ్బాయి కృష్ణారావు చాలా కంపెనీల్లోని యూనియన్లతో
సంబంధాలు కలిగి ఉండడం వలన, వాళ్ళ సమస్యల గురించి
మంచి అవగాహన ఉంది. వాణ్ణి పంపిస్తాను. మీ సమస్యను
పూర్తిగా విశ్లేషించి, పరిష్కారం చూపించగలుగుతాడు” అంటూ
తన పోర్షనువైపు నడిచింది.

-0-

మూర్తికి గతమంతా ఒక్కసారిగా కళ్ళముందు
కదలాడింది. తను కాకినాడలో ఐ.టి.ఐ. పూర్తి చేసుకుని ఉద్యోగ
ప్రయత్నం చేయడానికి 1982లో హైదరాబాదు వచ్చేడు. మొదట
ఆల్విన్ కంపెనీలో అప్రెంటిస్‌గా చేరినా, త్వరలోనే పరమెంటు
కావడంతో తనంతటి అదృష్టవంతుడు లేడనుకున్నాడు.

1992 ప్రాంతంలో కంపెనీ లాభాల్లో నడుస్తున్నప్పటికీ
ప్రైవేటు వాళ్ళకి అమ్మేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లుగా
వార్తలొచ్చినప్పుడు చాలా మంది కార్మికులు నమ్మలేదు. ఇవన్నీ
పుకారులనీ, అనవసర భయాలు పెట్టుకోకూడదనీ, వాళ్ళకి వాళ్ళే

దైర్యం చెప్పుకున్నారు.

ఈ వార్తలో వాస్తవాలున్నాయనీ, ఈ దుర్మార్గం వెనుక అమెరికా, ప్రపంచబ్యాంకుల హస్తమున్నదనీ వామపక్ష యూనియన్ చెప్పినప్పుడు - 'ఈ కమ్యూనిష్టోశ్చెప్పుడూ ఇంతే... అక్కడెక్కడో రష్యాలో మునురువడితే, ఇక్కడ వీళ్ళకి తుమ్ములోచ్చేస్తాయి' అని కొంతమంది వెటకారం చేసేరు కూడా!

చూస్తుండగానే 1993-94 సంవత్సరంలో ఆల్విన్ అగ్నికి ఆహుతి అయిపోయింది. మంటలు... మంటలు... ఆ తర్వాత మూర్తి చిన్నచిన్న ఉద్యోగాలు చేస్తున్నా, ఆ జీతంతో సంసారం నడవటం కష్టమైంది.

ఆకాశంలో గ్రద్ద గింగురాలు కొడుతూ ఉంటే, తల్లి రెక్క క్రింద నక్కిన పిల్లకోడిలా, మూర్తి తల్లి ఒడిలో తలపెట్టుకుని దిగులుగా పడుకున్నాడు.

అంతలో కృష్ణారావు వచ్చాడు. "అమ్మా, మీరూ మూర్తి దైర్యంగా ఉండండి. మా అమ్మ అంతా చెప్పింది. మీరు ఒంటరి వాళ్ళు కాదు. ఎంతటి సమస్యనైనా మనం కలసికట్టుగా ఎదుర్కోవచ్చు" అన్నాడు.

ఆ మాటల్లో ఏదో తెలియని ఆత్మీయత అలుముకుని ఉండడంతో, నిండు వేసవిలో మట్టికుండలోని నీళ్ళు తాగినట్లుగా, మూర్తికి అతని తల్లికి ఎంతో ఓదార్పు కలిగింది.

"మూర్తి... సమస్యలతో సతమతమవుతున్న వాళ్ళే కాదు, వీరోచితంగా పోరాడి, వాటిని ఎదుర్కొంటున్న వాళ్ళూ ఉన్నారు. బయటకు వెడదాం పద..." అన్నాడు కృష్ణారావు.

మూర్తిలో కాస్త చలనం ప్రారంభమైంది. ఇద్దరూ నడుచుకుంటూ సనత్ నగర్ లోని ఆల్విన్ కంపెనీకి ఎదురుగా ఉన్న ఇండస్ట్రియల్ కేఫ్ లో అడుగుపెట్టారు. ఒకప్పుడు ఆల్విన్ ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉన్నప్పుడు వన్నెండువేల మంది ఉద్యోగులతో కళకళలాడుతూ ఉండే సమయంలో, ఈ కేఫ్ లో ఇసుకవేస్తే రాలనంత జనంతో కిటకిటలాడుతూ ఉండేది.

అలాంటిదిప్పుడు... పాడుబడిన దేవాలయంలా ఉంది. టేబుళ్ళన్నీ మురికిపట్టి ఉన్నాయి. క్యాషియర్ కి ఎదురుగా ఉన్న టేబుల్ పైనున్న బ్రెడ్లపై ఈగలు ముసిరి ఉన్నాయి. కొద్దిమంది లారీ డ్రైవర్లు, క్లీనర్లు... గబ్బిలాల్లా అందులో తిరుగుతూ ఉన్నారు.

మూర్తికి కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరిగాయి. హరిశ్చంద్ర నాటకంలోని కాటిసీను కోసం జాషువా రాసిన పద్యం గుర్తుకు వచ్చింది. ఇచ్చోటనే... - ఈ కేఫ్ లోనే... తను మొదటి జీతం అందుకున్న సందర్భంగా మిత్రులకు ఛాయీ, బిస్కట్లూ ఇప్పించింది! ఇచ్చోటనే... వేజ్ ఎగ్రిమెంట్ అయిన సంతోషంలో మిత్రులంతా కలసి కేకులు తిన్నది! ఇచ్చోటనే ... వామపక్ష యూనియన్ లీడర్లు - ప్రైవేటీకరణ ప్రమాదం ముంచుకొస్తోందని హెచ్చరించింది...

"ఛాయ్ చల్లారిపోతోంది... కానీ!" అన్న కృష్ణారావు పలకరింపుతో మూర్తి ప్రస్తుత ప్రపంచంలోకి వచ్చాడు.

"కృష్ణారావన్నా... లాభాల్లో నడూస్తున్న ఆల్విన్ కంపెనీని ప్రైవేటీకరించి ఎందుకు అమ్మినట్లు నాకింత వరకూ అర్థం కాలేదు" అన్నాడు మూర్తి.

ఎక్కడ మొదలుపెట్టాలా అన్నట్లుగా కృష్ణారావు ఆలోచించి

"ఇతర దేశాలను వలసలుగా చేసుకుని ప్రత్యక్ష దోపిడీ కొనసాగించడం ఇకముందు కష్టమని అమెరికా గ్రహించింది. తన మార్కెట్టు విస్తరణ కోసమని 'ప్రపంచీకరణ, సరళీకరణ, సంస్కరణలు.. ఇలాంటి అనేక ముద్దు పేర్లతో ఇతర దేశాల్లో జోక్యం చేసుకోవడం ప్రారంభించింది. ప్రపంచబ్యాంకు ద్వారా వర్తమాన దేశాలకు అప్పులిప్పించి, ప్రమాదకరమైన షరతులకు లొంగేటట్లు చేసింది. ప్రభుత్వం సామాజిక బాధ్యత నుండి తప్పించుకుని, లాభాపేక్షతోనే పని చేయాలనీ, ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమల నుండి తన వాటాలను వెనక్కి తీసుకోవాలనీ... ఇలా అనేక దుర్మార్గమైన పథకాలను అమలు చేయాలనీ మన దేశంపైన కూడా ఒత్తిడి తెచ్చింది. మన దేశంలో అధికారంలో వున్న రాజకీయ పార్టీలు అందుకు తలొగ్గాయి. అందులో భాగంగానే... ఆల్విన్ ప్రైవేటీకరణ జరిగింది..."

మూర్తి కొంచెం గిట్టిగా మొహంపెట్టి "నీలాంటి మిత్రులు ఈ ప్రమాదం గురించి ముందుగా హెచ్చరించినా, మేం వినలేదు. ఇప్పుడు బాధపడ్డం తప్ప, ఏం చేయగలం చెప్పు?" అన్నాడు.

"బాధ పడటం వలన సమస్య పరిష్కరింపబడదు కదా! అందరం కలసికట్టుగా ఈ దుర్మార్గాన్ని ఎదుర్కోవాలి."

"ప్రభుత్వాన్ని ఎదుర్కోవడం సాధ్యమా? ఆల్విన్ ఆటో డివిజన్ మూసివేతను నిరసిస్తూ వామపక్ష యూనియన్ మిత్రులు నిరాహారదీక్షలు చేసినా, ఫలితం లేకపోయింది."

"తాత్కాలికంగా కొన్ని సందర్భాలలో ఓటమిని ఎదుర్కొన్నా, ఆ పోరాట పటిమ మనల్ని అంతిమ విజయానికి చేరుకునేట్లు చేస్తుంది. నేడు దేశంలో నామమాత్రపు ప్రజాస్వామ్యమైనా నడుస్తున్నదంటే, వామపక్షాలు నిర్వహిస్తున్న ప్రగతిశీల ఉద్యమాలే కారణం. లేకపోతే దేశం మొత్తం అరాచకంతో నిండిపోయేది..."

కృష్ణారావు ఛాయ్ కి డబ్బులు చెల్లించి నిలబడ్డాడు. మూర్తి మెదడునిండా ఆలోచనలు తొలుస్తున్నాయి.

కృష్ణారావు తన ఆలోచనల్ని కొనసాగించాడు. "విద్యుత్ ఛార్జీల పెంపుదలకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన వీరోచిత పోరాటాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకో. 2000 సంవత్సరం ఆగస్టు 28న జరిగిన పోలీస్ కాల్పులకు ఎదురు నిలబడి ముగ్గురు ప్రాణ త్యాగానికి సిద్ధపడ్డారు. ఆ పోరాట ఫలితంగా ప్రభుత్వం విద్యుత్ ఛార్జీలను పెంచే సాహసం చేయలేకపోయింది. మొన్నటికి మొన్న ఆగస్టు 19 నుండి 23 వరకూ 15మంది నాయకులు ఆమరణదీక్షలతో, వేలాదిమందిచే 24న విద్యుత్ సౌధ ముట్టడితో ప్రభుత్వం కంపించింది. మిలిటెంట్ గా పోరాడగల కార్యకర్తలూ, ముందు చూపు కలిగిన నాయకత్వం ఉంటే, అనేక రాయితీలను రాబట్టవచ్చని ఈ ఉద్యమం రుజువు చేసింది."

మూర్తికి శరీరంలో విద్యుత్తు ప్రవహిస్తున్నట్లుగా అనిపించింది.

-0-

కృష్ణారావు సాయంతో మూర్తి ఓ కంపెనీలో కాంట్రాక్టు ఉద్యోగిగా చేరాడు. జీవితంలో కొత్త లోకాలు తెరుచుకున్నట్లు నిపించింది అతనికి.

కృష్ణారావు రావడంతో మూర్తి చొక్కావేసుకుని, చాప

తీసుకుని వచ్చి బయట అరుగుమీదా పరిచాడు.

అతని ప్రక్కనే కూర్చుంటూ “కృష్ణారావు! ఈ కొద్దిరోజుల్లో నా జీవన విధానంలో పెద్ద మార్పు లేవీ రాలేవుకానీ, ఏదో తెలియని ఉత్సాహం నన్ను అన్నివైపుల నుండి నడిపిస్తోంది. దీనికారణం ఏమై ఉంటుందంటావ్?” అన్నాడు మూర్తి.

ఆ ప్రశ్న వినగానే కృష్ణారావు మొహంలో వెన్నెల విరజిల్లింది. “దీనికి సమాధానంగా కె.శివారెడ్డిగారి కవితలోని కొన్ని పంక్తులు వినిపిస్తాను. ‘మనిషి సమూహంలో ఆనందిస్తాడు, మనిషి సమూహంలో ఆగ్రహిస్తాడు... మనిషి తాకితే మట్టి మేల్కొంటుంది, అతని బతుక్కి అర్థం సమూహంలోనే, అతని అనుభవ సంపన్నతా సమూహంలోనే’. ఆల్విన్ ఆటో డివిజన్ మూసివేయగానే, సముద్రపు ఒడ్డునపడ్డ చేప పిల్లలా గిలగిల్లాడేవ్. ఇప్పుడు తిరిగి జనసముద్రంలో పడడంతో, నీకు జీవిత వైభవం సాక్షాత్కారించింది, అంతే!... అన్నట్లు మనమీ రోజున ఓ నిరసన కార్యక్రమంలో పాల్గొనాలి, గుర్తుందా?”

“గుర్తుంది. నేను రెడీగానే ఉన్నాను” అంటూ మూర్తి లేచాడు.

“ఆదివారం పూటా- అన్నదమ్ములిద్దరూ బయల్దేరారు.. ఎక్కడికో” అంటూ రమణమ్మ బయటికి వచ్చింది.

“అన్నిటికీ అడ్డువస్తావ్, నీకేం అర్థమవుతుందే!” అని విసుక్కున్నాడు మూర్తి.

కృష్ణారావు వెనక్కివచ్చి “అందరికీ అర్థమయ్యేటట్లు చెప్పగలిగితేనే, మనతో జనం కలసి వస్తారు” అంటూ రమణమ్మ దగ్గర కూర్చుని ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలను స్థూలంగా వివరించాడు. ప్రపంచబ్యాంకు అధ్యక్షుడు హైదరాబాదు వచ్చాడు కాబట్టి, అతని రాకకు నిరసన తెలియజేయడానికి వెదుతున్నట్లుగా చెప్పాడు. తమ అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించే సంస్థలన్నీ కలసి నిరసన ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేసినట్లు వివరించాడు.

“ఆ దొంగ యెదవని ఏం జేసిన పాపం లేదు. పదయ్యా... నేను వస్తా...” అంటూ రమణమ్మ హవాయి చెప్పులు వేసుకుంది.

మూర్తి అసహనంగా తల్లివంక చూసేసరికి, కృష్ణారావు అతన్ని వారించాడు. ఆటోని ఆపి, రమణమ్మతో పాటుగా ఇద్దరు ఏక్కారు.

ఆటో దిగేసరికి, అప్పటికే అనేకమంది స్త్రీ పురుషులు రకరకాల బ్యానర్లు, ప్లకార్డులూ పట్టుకుని నినాదాలు చేయడంతో ఆ ప్రాంతమంతా ఓ వింత వాతావరణం నెలకొంది. ఆ జనంలో లక్షమై కూడా ఉండేసరికి, రమణమ్మకి కాస్త బెదురు తగ్గింది.

కృష్ణారావు నినాదాలివ్వడం ప్రారంభించేసరికి, తక్కినవాళ్ళు కూడా తమ గొంతు కలిపారు. మూర్తి కూడా నెమ్మదిగా ఈ కొత్త వాతావరణానికి అలవాటుపడ్డాడు.

అంతమందిలో రమణమ్మ వింతగా కనిపించడంతో ఓ టీ.వీ ఛానల్ వాళ్ళు వచ్చి, మైక్ను ముందుపెట్టి “ఏం పెద్దమ్మా... ఇక్కడ ఏం జరుగుతుందని వచ్చావు?” అన్నారు.

రమణమ్మ ముందుగా కాస్త కంగారు పడినా, వెంటనే తేరుకుని “నాకేం తెలుస్తుందయ్యా, ముసిలిముందని! నా కొడుకు స్నేహితుడు చెప్పాడు- ఆడెవడో దొంగనాయాల- అడగనోళ్ళక్కూడా అప్పలిచ్చేసి, దేశాలు.. దేశాల్నే దివాళా

తీయించేస్తున్నాడంట కదా! వాడు కనిపిస్తే- మొకం మీద ధూ.. అని ఊసిపోదామని వచ్చా. ఎవడి కొంపని వాడు సరిదిద్దుకోవాలి కానీ, మంది కొంపల మీదపడి ముంచుతామంటే ఊరుకుంటావా, అయ్యా! వెనకటికోసారి మా ఊరికి ఓ కాబూలీవాడు ఎక్కడి నుండో వచ్చాడు. ఇలానే చెంబూ, తపేళా తాకట్టు పెట్టుకుని, డబ్బు అప్పుగా ఇస్తుంటే, మగోళ్ళంతా ఆ డబ్బుట్టుకుని సారాయి కొట్లలో పడేవోరు. మా ఊరి ఆడోళ్ళమంతా కలిసి, ఆ కాబూలీ వోణ్ణి రోకళ్ళతో తన్ని, ఊరినుండి తరిమి తరిమి కొట్టేం. వీడిక్కూడా అదే మందు...” అంటూ ఊపిరి పీల్చుకుంది.

దూరంగా ఉన్నా, మూర్తి ఒక చెవిని ఇటు వేసాడు. తల్లిలో కలిగిన చైతన్యం చూసి గర్వపడ్డాడు.

- యాళ్ళ అచ్యుత రామయ్య

వినిమయ ధరల సూచిక

(బేస్ 2001=100)

సెంటర్ సీరిస్	జులై 2006	ఆగస్టు 2006	సెప్టెంబర్ 2006
హైదరాబాద్	117	118	118
గుంటూరు	120	122	122
విశాఖపట్నం	120	121	121
వరంగల్	124	125	126
విజయవాడ	120	121	121
గోదావరిఖని	126	128	129
రాష్ట్ర సీరిస్			
విజయనగరం	125	126	127
రాజమండ్రి	130	131	132
జగ్గయ్యపేట	130	130	130
తిరుపతి	124	125	126
కొత్తగూడెం	125	125	125
నిజామాబాద్	131	131	132
ఆలిండియా	124	124	125
ఎ.పి	123	124	125

లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్	1971=100	1960=100	1982=100
ఆల్ ఇండియా	-	4.93	4.63
హైదరాబాద్	-	5.23	4.79
గుంటూరు	-	5.60	4.57
విశాఖపట్నం	2.48	1.87	4.64
రాజమండ్రి	2.55	1.81	4.26
వరంగల్	2.36	1.90	4.75
ఎన్ఎస్ఐ కాంప్లెక్స్	2.52	1.89	4.21
గోదావరిఖని (ఎంజిపి)	2.49	-	4.45
విజయవాడ	-	-	4.28
విజయనగరం	-	-	3.93
కొత్తగూడెం	-	3.25	4.58

సమాచార వనరు : డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ & స్టాటిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జారీ చేసినది.
డి రెజర్ బ్యూరో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

సంతకాల సేకరణకు అద్భుత స్వందన

నెమరభేరి జాతా తూర్పుగోదావరిలో అక్టోబరు 8 నుండి 14వ తేదీ సాయంత్రం వరకు ఆరురోజుల పాటు సాగింది. అంతకు ముందు సెప్టెంబరు 26 నుండి అక్టోబర్ 8వ తేదీ వరకు పూర్తి స్థాయిలో 12 రోజుల పాటు సంతకాల కార్యక్రమం ఉద్యమంలా సాగింది. 15 రోజుల్లో 2 లక్షల 3వేల 5వందల సంతకాలు పూర్తయ్యాయి.

ఇన్ని సంతకాలు సాధ్యమేనా! అనే అనుమానంతో మొదలుపెట్టాము సంతకాల సందర్భంలో ప్రజల నుండి వచ్చిన ప్రోత్సాహం వల్లనే లక్ష్యాన్ని మించి కార్యక్రమం సాగింది. కార్మికులు కష్టాలమధ్య కూరుకుపోయి తమను ఎవరూ పట్టించుకోక పోవడంతో నిరాశ, ఒక రకమయిన నిస్తబ్ధతలో ఉన్నారు.

అలాంటి సమయంలో సిఐటియు కార్యకర్తలు సంతకాలు చేయమని తమ వద్దకు రావడంతో కార్మికులు ఉత్సాహంతో సంతకాలు చేశారు. కాకినాడ ఏటిమొగలో ఒక కార్మికుడు వాదన పెట్టుకున్నాడు. 'ఇదంతా మీ స్వలాభం కోసమే చేస్తున్నారు' అని అన్నాడు. అతనికి ఓపిగ్గా వివరించాము. మేము పెట్టుకున్న బాడ్జీలపై డిమాండ్లు చదివాడు. కరపత్రంలో విషయం వివరించిన తరువాత తన సంతకం చేసాడు. చుట్టుపక్కల వారిని పిలిచి సంతకాలు చేయమని కోరాడు. దూరాన ఉన్న టీ బడ్జీ వద్దకు పంపి టీ తెప్పించాడు. అవతలి సెంటర్లో కూడా సంతకాల బాధ్యత తను తీసుకుంటానని చెప్పి తను కూడా నలుగురిని తీసుకువచ్చాడు.

రాజమండ్రిలో భవన నిర్మాణ కార్మికులతో సంతకాలు చేయిస్తుంటే ఒక నాయకుడు అడ్డుపడ్డాడు. ఇది మా సంఘం మీరిక్కడ సంతకాలు చెయ్యించవద్దని అన్నాడు. కాని కార్మికులు తమ నాయకుడికి ఎదురు తిరిగి "నీవెప్పుడైనా ఇలాంటి పని చేశావా? నీవు చెప్పే సంఘం ఇలాంటివేమైనా చేపట్టిందా? ఈ డిమాండ్లు అందరికీ సంబంధించినవి అని కార్మికులు అందరు సంతకాలు చేశారు.

పెద్దాపురంలో మన కార్యకర్త సంతకాలు చేయిస్తుంటే మురాకూలీలు పనిలో నిమగ్నమయి ఉన్నారు. సంతకాలు చేసేంత స్థితి లేదు. వారి నాయకుడు మాత్రం మన కరపత్రం చదివి తానే సంతకాలు చేయించే బాధ్యత తీసుకున్నాడు. కార్మికులపనంతా పూర్తయిన తరువాత వారందరి చేత సంతకాలు చేయించి మనకు అందించాడు. తూరంగిలో అంగన్ వాడీ కార్యకర్త సంతకాల క్యాంపెయిన్లో ఉండగా సుమారు

వందమంది ఆమె ఇంటికే వచ్చి సంతకాలు చేశారు.

తోపుడు బండ్ల కార్మికుడిని సంతకం చేయమంటే 'ఇదంతా మీ కోసం మేమెందుకు చేయాలి?' అని వాదించాడు. కాని మన కరపత్రం చదివి కన్విన్స్ అయ్యాడు. 'మీరు అనవసరంగా శ్రమ వృథా చేయకండి. ఈ సెంటర్ బాధ్యతను నేను తీసుకుంటానని' చెప్పి బాధ్యత తీసుకొని సంతకాలు చేయించి ఇచ్చాడు.

కాకినాడలో మత్స్యకార్మికుడు విషయం తెలుసుకొని తాను సంతకం చేశాడు. మా పేటలోని వారంతా సముద్రంపై వేటకు వెళ్ళారు. మా పేట నుండి కూడా ఈ మెమోరాండం వెళ్ళాలి. దయచేసి ఇళ్ళవద్దనే ఉన్న మత్స్యకారుల భార్యల సంతకాలైనా తీసుకోండి అని కోరాడు.

ఇటువంటి ఉదాహరణలు దాదాపు అన్ని మండలాల్లోనూ ఎదురైనాయి. సంతకాల కోసం బయలుదేరిన కార్యకర్తలు అనుమానంతో మొదలు పెట్టారు. కాని పై అనుభవాలు ఉత్సాహపరచి మరింత పట్టుదలగా పనిచేశారు.

సంతకాల సందర్భంగా అనేక అంశాలు గమనంలోకి వచ్చాయి. "మనని ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. వీళ్ళు వచ్చి అడిగినందుకైనా సంతకం చేయాలి. అప్పుడప్పుడు అధికారులు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు వచ్చి అడిగిన సందర్భాలున్నాయి. కాని కార్మిక సంఘంమమ్మల్ని కలవడం ఇదే మొదటిసారి" అని అన్నారు. అసలీ డిమాండ్ల సాధన సాధ్యమేనా? అని అనుమానం వ్యక్తం చేసిన వారున్నారు.

గన్నవరంలో మన రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఉపన్యాసం ముగించగానే నాయా బ్రాహ్మణులు వచ్చి మా గురించి ఎవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. మీ ఉపన్యాసంలోనైనా మా సమస్యలను ప్రస్తావించమని కోరారు

పెద్దాపురంలో జాతా ప్రవేశించగానే పట్టణ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు ఎదురు వచ్చి ప్రధాన కార్యదర్శి వీరయ్యగారికి పూలమాల వేసి అభినందించాడు. కాకినాడలో జాతాకు భోజన ఏర్పాట్లుచేసే అవకాశం తనకు ఇవ్వమని సిఐటియు కార్యకర్త మున్సిపల్ వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకుడు కోరారు. కాని మర్యాదలవిషయమై గట్టి పోటీ హెచ్ఎంఎస్ యూనియన్ నుండి ఎదురైంది. స్వతంత్ర సంఘమైన మోటారు లారీ వర్కర్స్ యూనియన్ కూడా భోజనాలు ఏర్పాడు చేస్తామన్నారు. చివరికి భోజనాలు, సభ ఖర్చుని హెచ్.ఎం.ఎస్. సంఘం భరించింది. కొనమెరుపు ఏమిటంటే ఈ సంఘానికి గౌరవాధ్యక్షులు కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే. భోజన ఏర్పాట్లు చేసే అవకాశంలేని మోటారు లారీ వర్కర్స్ యూనియన్ పట్టణ ప్రధాన జంక్షన్లలో బ్యానర్స్ కట్టారు.

మొత్తంగా పై కార్యక్రమం సిఐటియు సభ్యుల్లో మంచి ఉత్సాహం నింపింది, ఒక పార్శ్వమయితే సాధారణ కార్మికుల్లోనూ ఉత్సాహం వచ్చింది.

- డి.శేషబాబ్బి

అడవిబిడ్డల అపూర్వ ఆదరణ

వరంగల్‌లో ప్రారంభమైన శ్రామిక సమరభేరి జీపు జాతాలోసాయిబాబా, నేను నాయకత్వం వహించాం.

ఈ జాతా సందర్భంగా అనేక అనుభవాలు మరిచిపోలేని ఘటనలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకటి ఆదిలాబాద్‌జిల్లాలోని అడవిబిడ్డలు చూపిన ఆదరణ, ఆప్యాయత, సంఘంపై విశ్వాసం ప్రత్యేకంగా పేర్కొనదగినది.

దహెగాం మండల కేంద్రంలో అంగన్‌వాడీ అక్కలు అన్నం ఏర్పాటు చేశారు. బోజనాలు ముగిసే సరికి మధ్యహ్నం 3 గంటలు అయ్యింది. ఆ రోజుకి ఇంకా నాలుగు మండలాలు తిరగాలి. సిర్పూర్‌కాగజ్‌నగర్‌లో సాయంత్రం బహిరంగసభ జరపాలి. బెజ్జూరు, కౌటాల, సిర్పూర్ మండలాలు ఆదిలాబాద్ జిల్లాకే కాకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి కూడా సరిహద్దు మండలాలు. వాటి తర్వాత మహారాష్ట్రప్రారంభమయ్యింది. అవి అడివిలోని మారుమూల మండలాలు. మేమున్న దహెగాం మండలం నుండి సుమారు రెండువందల కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటాయి. కాబట్టి సమయం సరిపోదని నేను, సాయిబాబాగారు రెండు టీంలుగా విడిపోయాం. నేను బెజ్జూరు, కౌటాల మండలాలకు బయలుదేరాను.

మార్గమధ్యలో మెట్లగూడ వాగులో మా జీపు దిగుబడింది. అసలే ఆలస్యం ఆపై జీపు దిగుబడింది. మేమెంత ప్రయత్నించినా అది కదలలేదు. చివరకు ఆ వాగువైపు గొడ్డు మేపుతున్న గిరిజనులు వచ్చి సహాయం చేశారు. ఎదుటి వారికి సహాయం చేయాలనే వారి దయాత్వ హృదయానికి నిదర్శనం.

వారితో మాట్లాడి కౌటాల మండలానికి సా. 17 గంటలకు చేరుకున్నాను. సుమారు రెండు వందల మంది ఎదురువచ్చి ఊరేగింపు తీశారు. టెంట్లు, కుర్చీలు వేసి బహిరంగ సభ ఏర్పాటు చేశారు. కాంగ్రెస్, టి.డి.పి.లకు చెందిన గ్రామ సర్పంచి, ఎం.పి.టి.సి, జడ్.పి.టి.సి. సభ్యులు పోలీస్ సబ్‌ఇన్స్పెక్టర్‌ను ఆహ్వానించారు. యు.టి.ఎఫ్ మండల నాయకులచే ఆహ్వానం పలికి సభ నిర్వహించారు. ఈ సభ ముగిసే సరికి రాత్రి 8.30గం||లు అయ్యింది. ఈ మండలం నుండి 4809 సంతకాలు సేకరించి ఇచ్చాము. శకుంతల, విమల అనే అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగులే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. వీరిరువురు మాట్లాడినపుడు చెప్పిన విషయాలు ఎంతో చైతన్యవంతంగా, ఉత్తేజకరంగా ఉన్నాయి.

కౌటాల మండలం మొత్తం గిరిజన గూడాలతో కూడుకుని ఉంటుంది. మండల కేంద్రానికి 2కి.మీ దూరం నుండి 20కి.మీ దూరం ఉన్న గిరిజన గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఈ మండలం మొత్తం అడవి, గుట్టలతో కూడుకుని ఉంటుంది. వాటికి రవాణా సౌకర్యాలు కూడా లేవు. సిఐటియు పూర్తికాలం

కార్యకర్తలు లేరు. కమిటీ కూడా జాతా సందర్భంగా వేసినదే. శకుంతల అనే అంగన్‌వాడీ కార్యకర్త మండల అధ్యక్షురాలుగా ఉంది. అయినా శకుంతల, విమలలు వారంరోజులు గిరిజన గ్రామాలు తిరిగి 4809 సంతకాలు చేయించారు. మధ్యాహ్నం మూడుగంటల వరకే అన్ని గ్రామాల నుండి అంగన్‌వాడీ కార్యకర్తలు, ఆయాలు, గ్రామసేవకులు, ఆటో, ఫారెస్ట్ హమాల్‌లు, తదితర అసంఘటిత కార్మికులు, ఆడ, మగ అందర్ని జమచేశారు. సర్పంచ్, ఎం.పి.సి., జడ్.పి.టి.సి.లు, ఎస్.ఐ.లను కూడా సభకు తీసుకువచ్చారు. జాతా జీపు ఆలస్యం అవడంతో వీరు వెళ్ళిపోయారని తెలిసింది. అయితే ఎస్.ఐ. గారు సభమధ్యలో వచ్చి కూర్చున్నారు.

మధ్యాహ్నం 3గంటలకు దూర ప్రాంతాల నుండి చిన్న పిల్లలను చంకన ఎత్తుకుని కాలినడకతో వందమంది స్త్రీలు కౌటాలకు వచ్చారు. ఆకలి వేస్తుంది. చీకటిపడుతుంది. అయినా జాతారాలేదు. సభకాలేదు. కాబట్టి వారిలో ఒకవైపు ఆందోళన మొదలయింది. కాని మరొకవైపు జాతా నాయకులను కలవాలి. సంతకాలు అందించాలి. తమ సమస్యలను ముఖ్యమంత్రికి పంపించాలి అనే పట్టుదల కూడా వారిలో ఉంది. శకుంతల, విమలలు మధ్యమధ్యన వారికి తెలిసిన మేరకు సిఐటియు, అంగన్‌వాడీ యూనియన్ పోరాటాలు, కార్యక్రమాలు వివరిస్తూ సముదాయించి కూర్చోబెట్టారు.

సమరభేరిజాతా సభ ముగిసే సరికి రాత్రి 8.30గంటలు అయింది. మాజీపు సిర్‌పూర్‌కాగజ్‌నగర్‌కు బయలుదేరింది. కాని 'ఆ మహిళలంతా చిన్నపిల్లతో, చీకట్లో, ఆకలితో ఎట్లావెళ్తారు. ఎక్కడతింటారు. ఎక్కడపడుకుంటారు'. అని వాకబు చేశాను. ఆ రాత్రి కొందరు కౌటాలలో తెలిసిన వారిండ్లల్లో పడుకున్నారు. శకుంతల మరికొందరు మాత్రం చిమ్మ చీకట్లో, చిన్న పిల్లలతో కాలినడకన పదిమైళ్ళు నడిచి ఇండ్లకు వెళ్ళామని, మాటలతో, పాటలతో అర్ధరాత్రికి తమ ఇళ్ళకు చేరకున్నారట. మారుమూలగిరిజనులైనా, మహిళలైనా, నిరక్షరాస్యులే అధికమైనా 'సంఘం'పై వారి విశ్వాసం ఎంతోగొప్పది. తమ సమస్యలు ప్రభుత్వానికి పంపించాలనే తపన, పట్టుదల ఆరద్యమైంది.

- బి.బిక్షమయ్య

దీనావస్థలో అసంఘటిత కార్మికులు

పెట్టించుకోవాలని వత్తిడులు చేస్తున్నారని, ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని కోరారు.

విజయవాడ రూరల్ మండలం ప్రసాదంపాడులోని ఎ.పి.సీడ్స్ కార్పొరేషన్లో సీడ్స్ తయారీని అవుట్సోర్సింగ్కి ఇచ్చారు. ప్రైవేట్ కాంట్రాక్టర్లు తాము తయారీ చేసిన నాణ్యతలేని, కల్తీ విత్తనాలు ఎ.పి.సీడ్స్ పేరుతో మార్కెట్లోకి ప్రవేశ పెడుతున్నారు. సంస్థ పని చేయటం లేదు. 150 మంది మురా కార్మికులు, కూలీలకు, ఉద్యోగులకు పని లేదు. అర్ధాకలితో ఉంటున్నామని చెప్పారు.

హనుమాన్ జంక్షన్లో లారీ కార్మికులు యూనియన్ పెట్టుకున్నారనే కక్షతో యజమానులు కార్యదర్శిపై దాడి చేశారు. కులంపేరుతో దూషించారని చెప్పారు. కేసు పెట్టటానికి వెళ్తుంటే మరలా దాడి చేశారు. కేసు పెట్టించారని మండల సిఐటియు కార్యదర్శి ఇంటి మీదకు వెళ్ళి బెదిరించారు. అధికారపార్టీ ఎమ్మెల్యేలు దాడి చేసిన యజమానులకు అండగా నిలిచారు.

ఆగిరిపల్లి మండలం అడవి నెక్కలంలోని ఒక పరిశ్రమలో ఐ.ఎన్.టి.యు.సి జిల్లా అధ్యక్షుడు 88 మంది వద్ద ఇళ్ళస్థలాలు పేరుతో 28 లక్షలు వసూలు చేశాడు. తప్పుడు పట్టాదారు పుస్తకం నెంబరుతో భూమి రిజిస్టరు చేశాడు. ఈ అక్రమ లావాదేవీలో అరెస్టు అయ్యాడు. “తమ సంగేతమిటంటే?” కార్మికులను బెదిరిస్తున్నాడని కార్మికులు వాపోయారు. ఆయన భార్య అనారోగ్యానికి లక్షలు ఇచ్చుకున్నారు. ఫ్యాక్టరీలో కార్మికులు చనిపోతే ఒకరోజు వేతనం లక్షన్నర చొప్పున వసూలు చేసి ఇస్తే రు.30 వేలు మాత్రమే ఇచ్చి మిగిలింది దిగమింగడాని చెప్పారు. ఫ్యాక్టరీలోని మొత్తం 1200 మంది కార్మికులు ఐ.ఎన్.టి.యు.సి ని వదిలి సిఐటియులో చేరారు.

స్థానిక ఎన్నికల తర్వాత కాంగ్రెస్ వారు 27 వంట ఏజెన్సీలను రద్దు చేయించారు. చెప్పులు, ప్యాకింగ్ పరిశ్రమలలో మహిళలకు రు.20 నుండి 30 మధ్య వేతనాలు చెల్లిస్తున్నారని, చట్టాల అమలు కావటం లేదన్నారు. చల్లపల్లిలో పెద్ద కోళ్ళఫారంలో 1500మంది పని చేస్తున్నారు. వారికి 12 గంటలు పనిచేస్తే రు.30 ఇస్తున్నారని చెప్పారు.

గ్రామ పంచాయితీ కార్మికులకు నెలనెలా జీతాలు చెల్లించడం లేదు. జిల్లా అంతటా 5 నెలలుగా జీతాలు లేవు. ఉంగుటూరు, మోటూరు పంచాయితీలలో 2 సంవత్సరాలు, వడ్లమన్నాడులో సంవత్సరం నుండి వేతనాలు చెల్లించటం లేదు. పంచాయితీలకు అవసరమైన గ్రాంటు శాంక్షన్ చేయకపోవటం ముఖ్యకారణం. వచ్చిన డబ్బును కూడా కమీషన్ల కోసం కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తున్న ఘటనలు ఉన్నవి. మోపిదేవి మండలం-కొక్కిలిగడ్డ పంచాయితీలో ట్యాంక్ వాచర్ గా పనిచేస్తున్న రాములు పర్మినెంట్ ఎంప్లాయి. 4 సంవత్సరాలుగా జీతాలు లేక తనబిడ్డలను పస్తులు ఉంచలేక ఉద్యోగం మానివేసినాడు. పంచాయితీ కార్మికులు ప్రతి మండలంలో నాయకులకు తమ దీనగాధలు చెప్పారు.

- డి.వి.క్రిష్ణ

కృష్ణా జిల్లాలో జాతా సందర్భంగా అసంఘటిత కార్మికులు పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. తమ సమస్యలు, బాధలు, కష్టాలు ఏకరువు పెట్టారు. తమ కష్టాలు చెప్పుకోవటానికి ఆత్మీయులు వచ్చారనే భావన కనపడింది. విజయవాడ రూరల్ మండలంలో భవననిర్మాణ కార్మికులు నడుంవిరిగి నడవలేని స్థితిలో ఉన్న ముగ్గురిని కుర్చీల్లో తీసుకువచ్చారు. వారి స్థితి నాయకులను, ఇతర కార్మికులను కలచివేసింది. కంకిపాడులో ప్రమాదాలు జరగడంతో పనిచేయలేక తోటి మేస్త్రీలను అడుక్కుతింటున్నామని అన్నారు. అల్లూరు చెక్క సెంట్రింగ్ మేస్త్రీ పనిచేస్తూ కిందపడగా కదలలేని స్థితిలో జీవచ్ఛవంగా ఉన్నాడు. అతని భార్య పనిచేస్తూ పోషిస్తోంది. పిల్లలను బంధువులు చదివిస్తున్నారు. ఆటోనగర్లో కార్మికుల పనిలో ప్రమాదం జరిగి చేతివ్రేళ్ళు, చేతులు తెగిపోతున్నాయని చెప్పారు. నష్టపరిహారం ఊసే లేదన్నారు. ఆగిరిపల్లిలో వృద్ధులైన భవన నిర్మాణ కార్మికులు తమకు వృద్ధాప్య పింఛను లేదని ఆదుకునే వారు లేక బ్రతకటం కష్టంగా ఉందన్నారు.

ఇనుక క్వారీలు మూతపడ్డాయని, పని లేక పస్తుంటున్నామని క్వారీ కార్మికులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కంకర క్రషర్స్లో అధునాతన మిషన్లవల్ల చిన్న క్రషర్లు, క్వారీలు మూతపడుతున్నాయి. పనులు లేక కంకర కార్మికులు వలసలు పోతున్నారు. కూలి రేట్లు చాలా తక్కువ. కాంట్రాక్టర్ల దౌర్జన్యాలు నిత్యకృత్యం. దీనికి తోడు అనారోగ్యం, వైద్యం చేయించుకోలేక చావులకు గురవుతున్నామని జి.కొండూరులో కార్మికులు తమ గోడు వెలిబుచ్చారు.

జిల్లా కేంద్రమైన మచిలీపట్నంలో మున్సిపల్ కార్మికులకు నెలల తరబడి జీతాలు ఇవ్వటం లేదు. పుస్తెలు అమ్ముకున్నామని అన్నీ పసుపు తాళ్ళే కట్టుకున్నామని” వారి కుటుంబాల్లో మహిళలు చూపారు. రక్తం అమ్ముకుని బ్రతుకుతున్నామన్నారు. పెడనలో 11 నెలలుగా జీతాలు లేక తిండి కూడా లేక పస్తులుంటున్నామని చెప్పారు. రెండు చోట్లా వడ్డీ వ్యాపారుల కబంధ హస్తాల్లో చిక్కుకున్నామని, రూ.10 నుండి 20 వరకు వడ్డీ చెల్లిస్తున్నామని చెప్పారు.

అంగన్వాడీ కార్యకర్తలు, ఆయాలు తమను ప్రజా ప్రతినిధులు తనిఖీల పేరుతో బెదిరిస్తున్నారని, రాజకీయ ప్రయోజనాలతో, ఉన్న వారిని తొలగించి తమ వారిని

భాగ్యనగరంలో అనూహ్యస్పందన

అసంఘటిత రంగ కార్మికుల శ్రామిక సమరభేరిని విజయవంతం చెయ్యడానికి హైదరాబాద్ సి.ఐ.టి.యు. నగర కమిటీ సమగ్రమైన ప్రణాళికను రూపొందించింది. పైనుండి క్షేత్రస్థాయి వరకు వందలాది కార్యకర్తలు ఎటువంటి మినహాయింపులు లేకుండా పూర్తిగా కేంద్రీకరించి చేసిన సమిష్టి కృషి ఇది. అనేక లక్ష్యాలను, ఏకకాలంలో, రెండు నెలల వ్యవధిలో సాకారం చేసిన ఆచరణాత్మక కార్యక్రమం ఇది. ఎంతటి బృహత్తర కార్యక్రమానికైనా మన యంత్రాంగాన్ని సంసిద్ధం చేస్తే మార్గం సుగమమవుతుందని ఈ క్యాంపెయిన్ మరోసారి నిరూపించింది. అందుకు దోహదపడిన అంశాలను పరిశీలిద్దాము.

సంతకాల సేకరణ సన్నాహాలు - కృషి :

సంతకాల సేకరణకు 400 దళాలను ప్లాన్ చేశాము. 300 దళాలను పూర్తిగా, పాక్షికంగా 45 రోజుల పాటు పనిలో పెట్టాము. 50 రకాల కార్మికులను, ఉద్యోగులను ఈ సంతకాల సేకరణలో కలిశాము. 7 లక్షల సంతకాలు సేకరించాము. ఇందులో 90% అసంఘటిత రంగ కార్మికులలో, మిగిలిన 10% మధ్యతరగతి ఉద్యోగులలో చేశాము. దళాలమధ్య ఆరోగ్యకరమైన పోటీతో లక్ష్యాన్ని అధిగమించారు. 10 వేల సంతకాలు కావడం కష్టమనుకునే చోట నాలుగైదు రెట్లు అదనంగా సేకరించడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

సంతకాల సేకరణ - స్పందన :

సాధారణంగా అసంఘటిత రంగ కార్మికుల సమస్యలపై సంఘటిత ఉద్యోగులు స్పందించడం అరుదుగా ఉంటుంది. కానీ ఈ క్యాంపెయిన్లో అసంఘటిత రంగ కార్మికుల దయనీయ పరిస్థితి ప్రతిఒక్కరినీ కదిలించింది. పురిగొల్పింది.

మల్కాజ్ గిరి మున్సిపాలిటీలో బి.జె.పి. స్థానిక నాయకుడు సంతకాల సేకరణలో సిఐటియు దళాలతో కలిసి పాల్గొన్నాడు. కాప్రా మున్సిపాలిటీలో టి.ఆర్.ఎస్. మహిళా కార్యకర్త తన వ్యక్తిగత సమస్యపై సి.ఐ.టి.యు.నాయకుల సహాయం తీసుకున్నారు. అనంతరం సంతకాల సేకరణ గురించి వాకబు చేసి తను నివసిస్తున్న బస్తీలో 400 సంతకాలు చేయించారు. కార్వాన్ జోన్లో ఎం.సి.హెచ్. కార్మికులు 20 వేల సంతకాలు సేకరించారు. ఎల్.ఐ.సి. ఉద్యోగులు అసంఘటిత రంగ కార్మికుల్లో 25 వేల సంతకాలు సేకరించారు. శ్రామిక మహిళా కార్యకర్తలు 40 డిపార్ట్మెంట్లు, 8 బిల్డింగ్లలో 5 వేల సంతకాలు సేకరించారు. ఎన్.జి.ఓ. రాష్ట్ర నాయకులు అనేక డిపార్ట్మెంట్స్లో సంతకాల సేకరణలో ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నారు. సి.జి. కాన్వెడరేషన్ నాయకులు తమ బాధ్యతగా 4 వేల సంతకాలు 25 డిపార్ట్మెంట్స్లో సేకరించారు.

అనేక సంఘాలు, సంస్థలు, వ్యక్తులు, సంపూర్ణ సంఘీభావం వ్యక్త పరిచారు. వెన్నుదన్నుగా నిలబడ్డారు. దీనికి ప్రధానమైన కారణం అసంఘటిత రంగ కార్మికుల దయనీయమైన బ్రతుకులు అందరినీ కదిలించాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాలు, ఈ కార్మికులను నిర్లక్ష్యంచేసిన తీరుపట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కోటిమందికిపైగా ఉన్న ఈ పేద కార్మికులకు ఏమేరకు మేలు జరిగినా - చాలన్న సంతోషం అందరిలోనూ కనిపించింది. అందుకే సిఐటియు యంత్రాంగానికి మించి తలపెట్టిన ఈ యజ్ఞానికి అన్ని వైపులా సహకారం లభించింది. లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలిగాము.

జీప్ యాత్రలు - సంఘీభావం :

హైదరాబాద్ నగరంలో రాష్ట్ర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఐదు, నగర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఒకటి, మొత్తం 6 జాతాలు 12 రోజులు పర్యటించాయి. 250 కి పైగా జరిగిన సభలలో 60 వేల మంది కార్మికులు, ఉద్యోగులు ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్నారు. 7 లక్షల కరపత్రాలు పంపిణీ చేశాము. వివిధ యూనియన్లకు వందలాది ఆహ్వానాలు అందజేశాము. కార్మిక సంఘాలు, అసోసియేషన్లు, పెద్ద సంఖ్యలో స్వాగతం పలికి మద్దతు ప్రకటించారు. భవిష్యత్తులో ఈ బంధం మరింత బలపడాలని కార్మిక వర్గం సంఘటితం కావాలని, అందుకు సి.ఐ.టి.యు. బాధ్యత వహించాలని ఆకాంక్షించారు.

ఒక్క క్యాంపెయిన్తో లక్షలాది మంది అసంఘటితరంగ కార్మికులను కదిలించిన తీరు అపూర్వమనడంలో సందేహం లేదు. అయితే పాలక వర్గాలు వీరి సమస్యలపై స్పందిస్తాయనే గ్యారంటీ లేదు. అందుకే కొనసాగింపుగా కార్యక్రమాలు విస్తృతంగా నిర్వహిస్తున్నాము. వారిని సంఘటితం చేయాలి. వేలాదిమందిని క్రియాశీల కార్యకర్తలుగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. జిల్లా కలెక్టరేట్ల పికెటింగ్లో వేలాదిమందిని కదిలించేందుకు సమాయత్త మవుతున్నాము. కార్మికుల ప్రత్యక్ష పోరాటాలే పాలకులకు గుణపాఠం నేర్పాలి. అప్పుడే కొన్నిహక్కులైనా సాధించగలుగుతాము. ఈ క్యాంపెయిన్ మొదటిదశలో హైదరాబాద్లో జరిగిన కృషి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచింది. రాబోయే కాలంలో నిర్వహించాల్సిన సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో ధృఢ సంకల్పంతో కార్యకర్తలందరూ రంగంలోకి దిగాలి. అందుకు సి.ఐ.టి.యు. నగర యంత్రాంగమంతా పునరంకితం కావాలి.

- జె. వెంకటేష్,

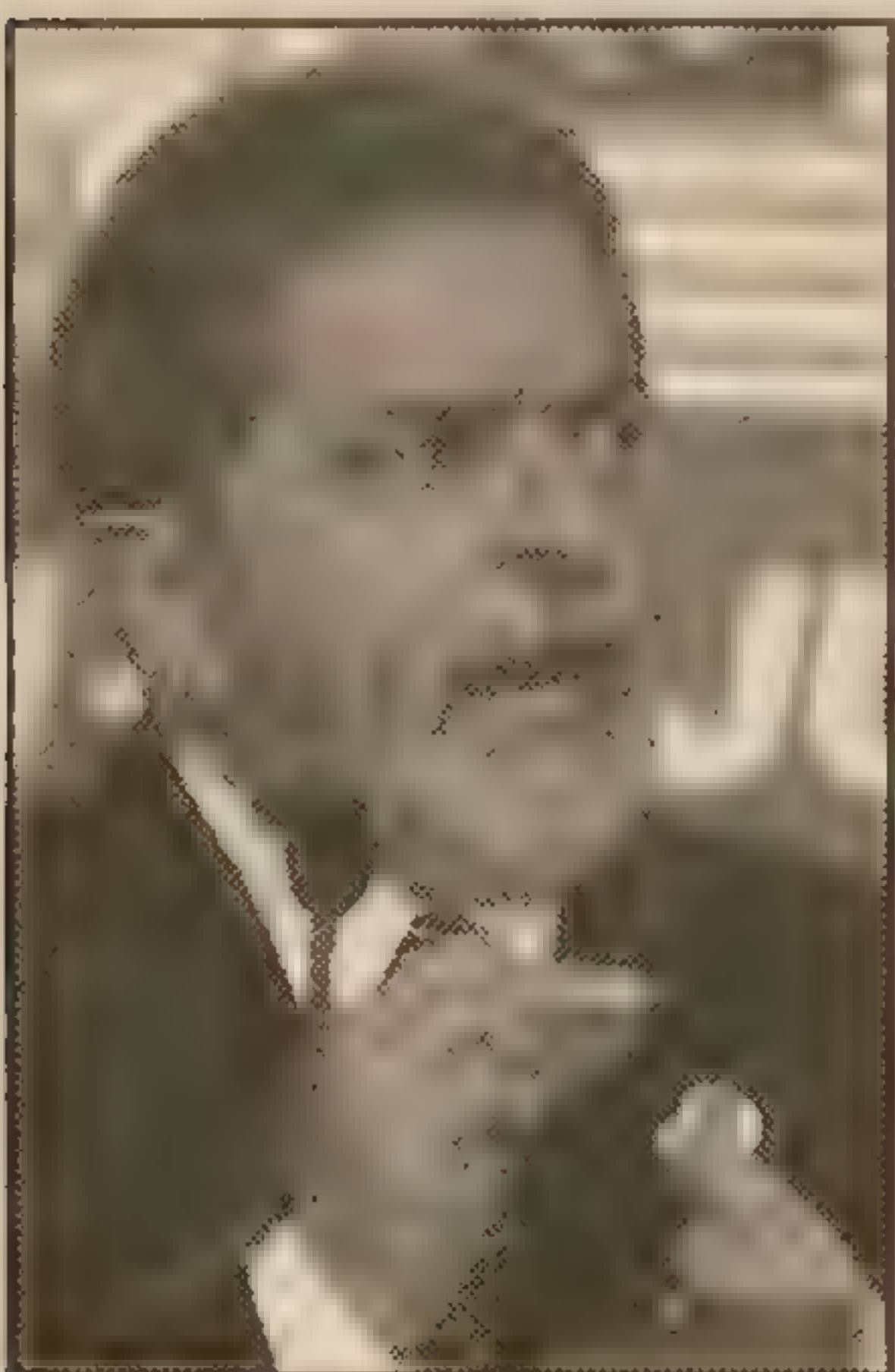
సిఐటియు. నగర ప్రధాన కార్యదర్శి

లాటిన్ అమెరికాలో వామసక్ష విజయకేతనం

లూలా ఘనవిజయం

బ్రెజిల్ దేశ అధ్యక్షునిగా లూయిజీ ఇనాసియో డిసిల్వా (లూలా) వరుసగా రెండవ పర్యాయం ఎన్నికయ్యారు. ఈ

ఎన్నికలలో లూలాకు 60.8 శాతం ఓట్లు రాగా ప్రత్యర్థి ఆల్ఫోమిల్ (అమెరికా మద్దతుదారు)కి 39.2 శాతమే రావడం విశేషం. ప్రపంచీకరణ వ్యతిరేక శక్తులకు, ప్రగతిశీలశక్తులకు లూలా విజయం వుత్తేజాన్ని కల్గిస్తున్నది.

లూలా

నేతృత్వం వహిస్తున్న వర్కర్స్ పార్టీ (పి.టి.) బ్రెజిల్ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కలిసి ఈ

ఎన్నికలలో పోటీ చేశాయి. ప్రపంచీకరణ వ్యతిరేక పోరాట కమిటీ అభ్యర్థిగా 2002 ఎన్నికలలో లూలా మొదటిసారి దేశాధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యారు. ఆయన నేతృత్వంలోని ప్రభుత్వం-భూసంస్కరణలు చేపట్టింది. అవసర సబ్సిడీ విధానాన్ని అమలు పరచింది. బాలకార్మికులను పనినుండి మాన్పించి బడికి పంపే తల్లిదండ్రులకు (బిపిఎల్) స్టయిఫెండ్, ఆరోగ్యపరిరక్షణ కార్యక్రమాలు అమలు జరిపారు. ఈ కార్యక్రమాలన్నీ కూటమి పట్ల పేదలు, శ్రమజీవులలో విశ్వాసాన్ని పెంచాయి. భారీ మెజారిటీతో లూలా గెలుపును గ్యారంటీ చేశాయి.

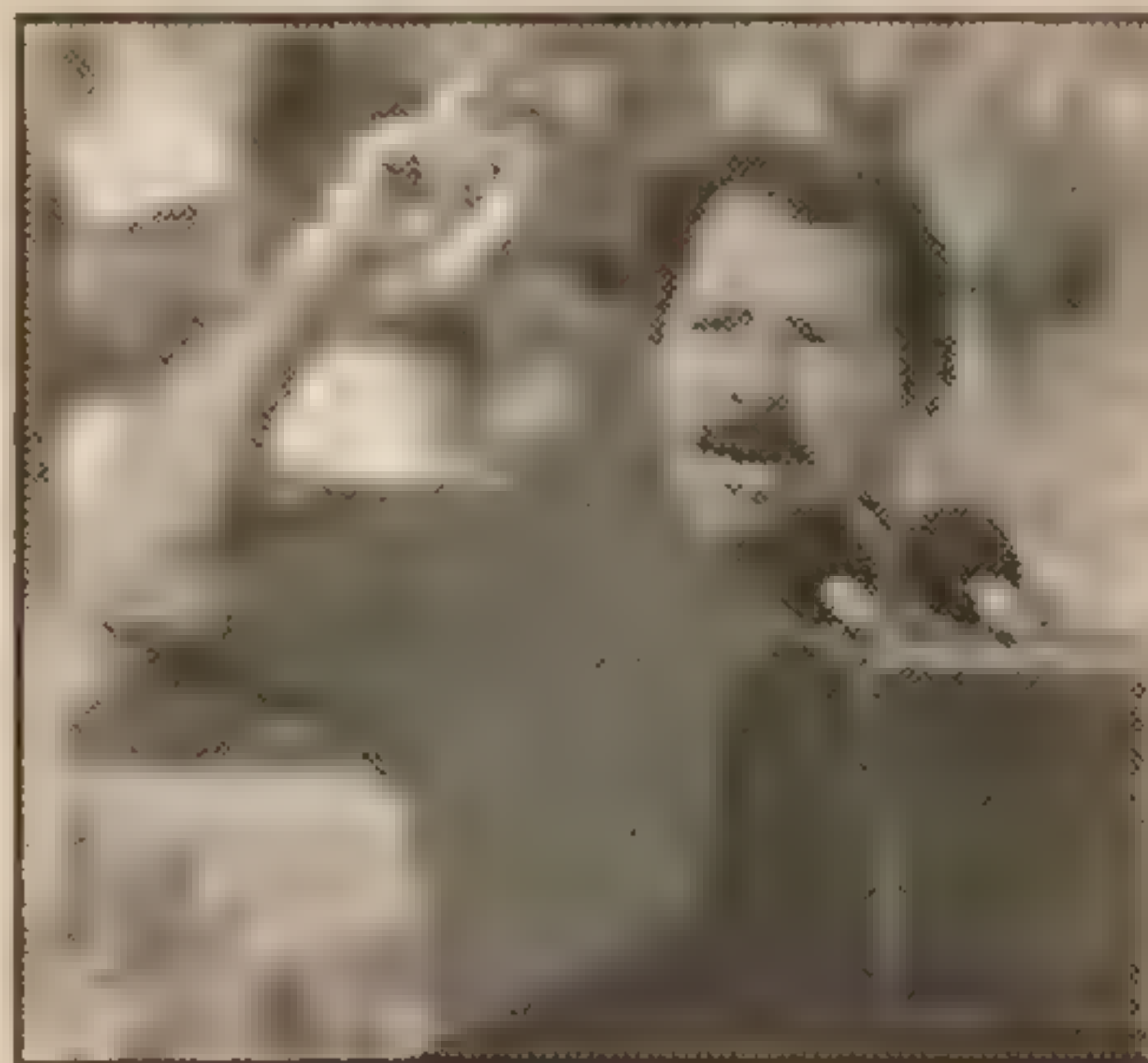
అదే సమయంలో లాటిన్ అమెరికా దేశాలపై అమెరికా విధించిన స్వేచ్ఛావాణిజ్య ఒప్పందం నుండి లూలా ప్రభుత్వం వైదొలగింది. క్యూబా, వెనిజులా అధ్యక్షుడు చావేజ్ అండతో స్వతంత్ర ఆర్థిక అభివృద్ధిపంథా చేపట్టారు. ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ(డబ్ల్యు.టి.ఓ) చర్చల్లో భారత్, దక్షిణాఫ్రికాలతో బ్రెజిల్ పేద దేశాలకు అనుకూలంగా ఒక కూటమిగా వ్యవహరిస్తున్నది.

సోషలిస్టు దేశాల ముందడుగు

సోషలిస్టు వియత్నాం 1993లో వున్న 58 శాతం పేదరికాన్ని 2004 వచ్చేప్పటికి 20 శాతానికి తగ్గించింది. చైనాలో పేదరికం 4.6 శాతం మాత్రమే. మన దేశంతో పోల్చినపుడు ఈ దేశాల్లో పేదరికం చాలా వేగంగా తగ్గటానికి కారణం సోషలిస్టు మార్కెట్ ఆర్థిక వ్యవస్థ. పబ్లిక్ రంగానికి ప్రైవేటు పెట్టుబడులను కూడా తోడు చేసుకుని సంపదలను పెంచటం, వాటిని పునఃపంపిణీ చేయటం ఈ విధానంలో ప్రత్యేకత.

డానియల్ ఒర్టెగా ఘనవిజయం

నికరాగ్వాలో మార్క్సిస్టు గొరిల్లా విప్లవాకారుడు డానియల్ ఒర్టెగా విజయదుందుభి మ్రోగించారు. ప్రజావెల్లువతో

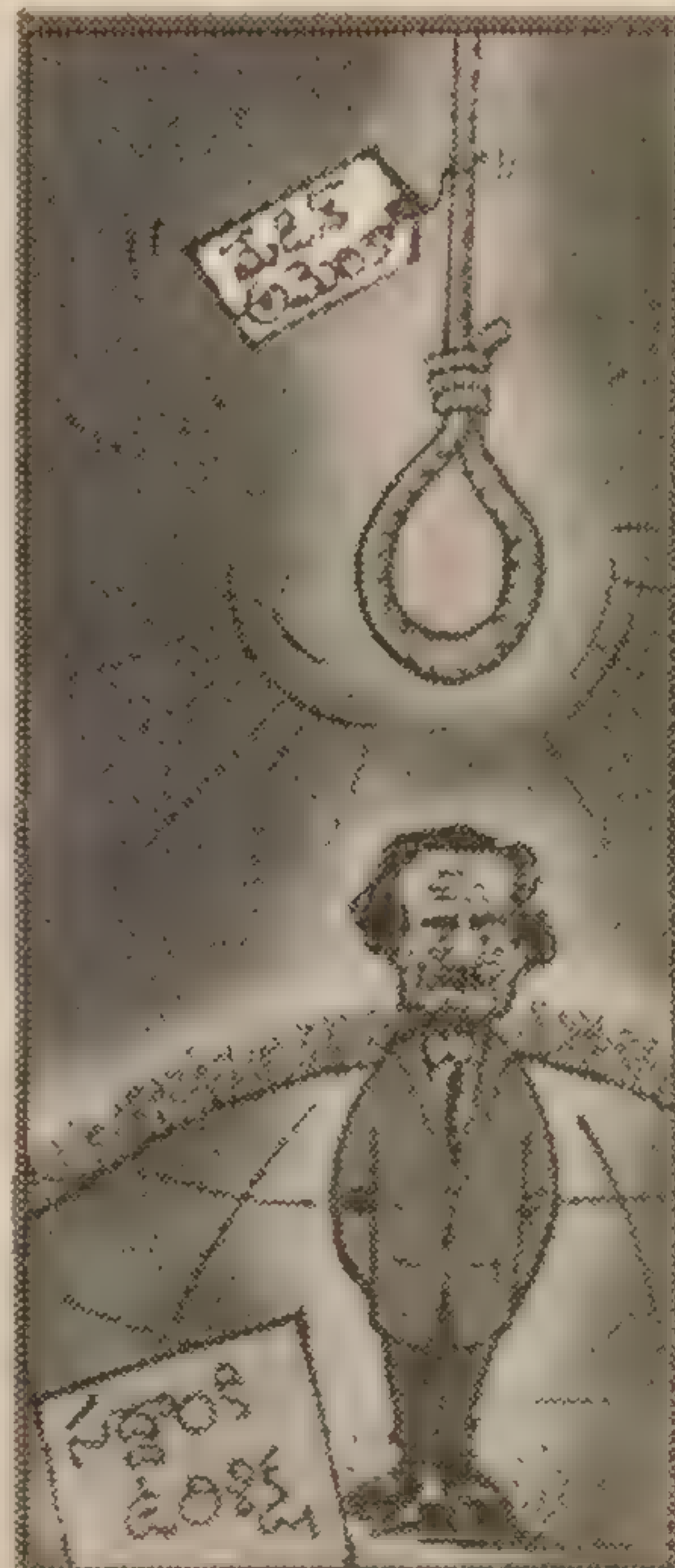
1979లో అధ్యక్షునిగా ఎన్నికైనారు. 1980లో అమెరికా సహకారంతో జరిగిన అంతర్గత తిరుగుబాటును తిప్పి కొట్టారు. అమెరికా ఆర్థిక ఆంక్షల మధ్య 1990లో అధ్యక్ష పదవి నుండి తొలగిపోయారు.

అమెరికా సహకారంతో అధ్యక్షులైన వారెవరు దేశ ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచలేకపోయారు. ఈ పరిస్థితిలో శాండనిస్కా నాయకుడైన “డానియల్ ఒర్టెగా”కు ప్రజలు అత్యంత మెజారిటీతో పట్టంకట్టారు. అమెరికా ప్రచారం చేసిన అమెరికా అభ్యర్థి ‘మాంటియాలెగ్రె’ ఓడిపోయారు. ఈయనపై ఓర్టెగా 9 శాతం ఓట్ల ఆధిక్యత సాధించారు. ఈ గెలుపు వెనుజులా అధ్యక్షుడు హ్యూగో ఛావెజ్ నిర్వహిస్తున్న అమెరికా వ్యతిరేక పోరాటానికి మరింత శక్తిని తోడు చేస్తుంది.

‘సద్దాం’ ఉరిశిక్షను రద్దు చేయాలి

అమెరికా ఏర్పాటు చేసిన కోర్టు ఇరాక్ మాజీ అధ్యక్షుడు

సద్దాం హుస్సేన్ కు మరణశిక్ష విధించింది. అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానంలో విచారణ జరగాలన్న ప్రజాభిప్రాయాన్ని బుష్ కాలదన్నాడు. తన కనునన్నులలో కోర్టును ఏర్పాటుచేసి, న్యాయమూర్తులను కూడా మార్చేసి, ఒక కీలుబొమ్మ న్యాయమూర్తి చేత ఉరిశిక్ష వేయించే నీచానికి అమెరికా అధ్యక్షుడు దిగజారాడు. ఇరాక్ ఆక్రమణలో వేలాదిమంది అమాయక పౌరుల ప్రాణాలను బలిగొన్న అమెరికాకు సద్దాంను శిక్షించే అర్హత లేదని ప్రపంచం కోర్డై కూసింది. ఇరాక్ దురాక్రమణకు అమెరికా సెనేట్ కు జరిగిన ఉపఎన్నికల్లో బుష్ భారీమూల్యం చెల్లించారు.

కార్మికుల జీవితాలకు అద్దంపట్టిన 'కథలు'

కథల పోటీ విజేతలకు, నిర్వహకులకు బహుమతులు, జ్ఞాపికలు అందజేస్తున్న కా||బి.వి.రాఘవులు

శ్రామిక సమరభేరి సందర్భంగా రాష్ట్రంలోని కథారచయితలను కూడా భాగస్వాములను చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో 'కార్మికలోకం' ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో అసంఘటిత రంగంలోని కార్మికుల జీవితాలను-వారి నమన్యలు, పరిష్కారాలు" అనే ఇతివృత్తం మీద కథల పోటీ నిర్వహించింది.

ఈ కథలపోటీకి న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరించిన ప్రముఖ కథారచయితలు, పాత్రికేయులయిన శ్రీ అక్కినేని కుటుంబరావు, శ్రీ సింగమనేని నారాయణ, శ్రీ తెలకపల్లి రవిలు 111దాకా వచ్చిన కథలను పరిశీలించి, ఉత్తమమైన కథలకు ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతులను ప్రకటించారు. అక్టోబర్ 19, 2006 నాడు ఇందిరాపార్కు, హైదరాబాద్ వద్ద జరిగిన 'శ్రామిక సమరభేరి' ముగింపు సభలో వేలాదిమంది అసంఘటిత రంగ కార్మికుల సమక్షంలో విజేతలకు సి.పి.యం. రాష్ట్రప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బి.వి.రాఘవులు బహుమతి ప్రదానం చేశారు. మొదటి బహుమతి పొందిన శ్రీ యాళ్ళ అచ్యుతరామయ్య తన బహుమతి మొత్తాన్ని 'కార్మికలోకం' అభివృద్ధి కోసం, అదే వేదికమీద విరాళంగా ప్రకటించారు.

ప్రథమ బహుమతి పొందిన శ్రీ యాళ్ళ అచ్యుతరామయ్య 'బ్రతుక్కి అర్థం' కథలో... ప్రభుత్వరంగసంస్థయిన ఆల్విన్లో పనిచేస్తూ ప్రైవేటీకరణకు గురయి, రోడ్లపాలయి బ్రతుకు తెరువు కోసం విదేశాలకు వెళ్దామని తయారయిన కార్మికుడు, కన్నకొడుకును విడిచివుండలేని వృద్ధురాలయిన తల్లి ఆవేదన, ఆ సందర్భంలో వారి మానసికసంఘర్షణ చిత్రీకరణ ఎవరినయినా కంటతడి పెట్టించక మానదు. ప్రపంచీకరణ పర్యవసానంగా సామాజిక, ఆర్థిక రంగాలలో వచ్చిన మార్పులు ప్రభుత్వ ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను మన జీవితంపై వాటి ప్రభావాన్ని అర్థంచేసుకోలేక నిరాశా నిస్పృహలకు మునిగిపోయే యువతను పోరుబాటకు మళ్ళించి వారిలో ఐక్యపోరాటాలలోని ఉత్సాహాన్ని ఉత్తేజాన్ని ఆత్మవిశ్వాసాన్ని తెలియజేసే ఈ కథకు ప్రథమ బహుమతి రావడం హర్షణీయం. స్వయంగా ప్రైవేటీకరణకు బలయిన

రచయిత ఈ కథల పోటీలో పాల్గొని ప్రథమ బహుమతి పొందడంతో, 'కార్మికలోకం' కథలపోటీ నిర్వహణలో ఆశించిన ప్రయోజనం సంపూర్ణంగా నెరవేరిందని భావించవచ్చు.

ద్వితీయ బహుమతి పొందిన శ్రీ ఎలికట్టె శంకర్ రావు కథ 'పొరకలు' కథలోని పాత్రలు నిత్యం మన రోడ్లను ఊడుస్తూ, చెత్తను ఎత్తివేస్తూ కనపడే శ్రామికులే! తెలంగాణా మాండలికంలో సాగిన ఈ రచన ఎవరి గుండెనయినా కదిలించక మానదు. అర్థరాత్రి అపరాత్రి అనక రోడ్లను ఊడుస్తూ, వచ్చే కొద్దిపాటి జీతాలయినా నెలలతరబడిరాక కాంట్రాక్టర్లు, అధికారుల చీత్కారాలకు గురవుతూ, కౌన్సిలర్ల బేరసారాలకు బలవుతూ, ఆకలికి పస్తులకూ అల్లాడుతూ బతుకుతున్న సజీవ పాత్రలు మనల్ని నిలదీస్తాయి. కథనంలోగాని, మాండలికంమీదగాని రచయిత తనకు గల పట్టును గొప్పగా ప్రదర్శించాడు.

'రక్తంతో నడుపుతాను రిక్షాను! నా రక్తమే నా రిక్షాకు పెట్రోలు.' అనే చెరబండరాజు గీతానికి సజీవ సాక్ష్యంగా కనబడే రిక్షా కార్మికుడు పాత్రధారిగా శ్రీ మునిసురేష్ పిళ్ళే రచించిన కథ 'కండల్లో ఊట' తృతీయ బహుమతి గెల్చుకుంది. వేలాది రూపాయలు వెచ్చించి విలాసవస్తువులు కొనే పెద్దమనుషులు వాటిని ఇంటికి చేర్చే సాటి మానవుడైన రిక్షా కార్మికుడి పట్ల ఎంత నిర్ణయంగా, మోసకారితనంగా వ్యవహరిస్తారనేది ఈ కథ కళ్ళకు కట్టేలా చూపించింది. మోసానికి గురయిన ఆ రిక్షావాడు కడుపుమండి తన నిరసనను తనకు చేతనయిన పద్ధతిలో వ్యక్తం చేస్తాడు. రిక్షా కార్మికులపట్ల మానవత్వంతో వ్యవహరించాలనే సందేశాన్ని ఈ కథ ఇస్తుంది. మేలిమి బంగారం'లాంటి కథలందించిన రచయితలందరూ అభినందనీయులు!

ఈ కథలపోటీ నిర్వహణ కమిటీగా 'సాహితీ స్రవంతి'కి చెందిన శ్రీ లక్ష్మయ్య, శ్రీ తంగిరాల చక్రవర్తి, శ్రీ వరప్రసాద్, శ్రీ జి.యాదగిరిరావు, సత్యభాస్కర్ వ్యవహరించారు. కథల పోటీని విజయవంతం చేసినందుకు ఈ కమిటీ ప్రతినిధులకు శ్రీ లక్ష్మయ్య, శ్రీ సత్యభాస్కర్లకు శ్రీ బి.వి.రాఘవులుగారు మెమెంట్ అందజేశారు.

- సత్యభాస్కర్

గ్రామాల్లో ఇంత మంది కార్మికులా!

సహజంగా వచ్చే సందేహం ఇది. కార్మికులు, కార్మికోద్యమాలు పట్టణ ప్రాంతాలకు పరిమితమని వ్యవసాయ రంగ శ్రామికులే గ్రామాల్లో ఉంటారనే అవగాహన చాలా మందిలో ఉంటుంది. అది వాస్తవం కాదని లెక్కలు చెప్తున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయేతర కార్మికులు గణనీయంగా ఉండడమే గాక వారి సంఖ్య కూడా పెరుగుతోంది. ఇది జనాభా లెక్కలు చెప్తున్న వాస్తవం. సిఐటియు రాష్ట్ర జాతా అనుభవం కూడా ఇదే.

2001 లెక్కల ప్రకారం రాష్ట్రంలో గ్రామీణ శ్రామికుల్లో వ్యవసాయేతర కార్మికులు 20.6% ఉన్నారు. 6%గా వున్న గృహపరిశ్రమల కార్మికుల్ని కూడా కలుపుకుంటే వీరి శాతం 26.6%కి పెరుగుతుంది. గృహ పరిశ్రమకి అర్థం వస్తువుల తయారీ, ప్రాసెసింగ్, రిపెయిర్లు వగైరా అని, స్టాటిస్టికల్ డిపార్ట్మెంటు చెప్తోంది. అంటే చేనేత వంటి సాంప్రదాయ వృత్తులే గాక బీడీ, అగరబత్తీ వంటి వృత్తులు ఈ కేటగిరీలోకి వస్తాయి. ఈ గ్రామీణ కార్మికులు అత్యధికంగా నిజామాబాద్ జిల్లాలో 36.2%; కరీంనగర్ జిల్లాలో 32.8% ఉన్నారు.

వ్యవసాయ రంగానికి ప్రభుత్వ కేటాయింపులు తగ్గడం, యాంత్రికరణల కారణంగా వ్యవసాయేతర కార్మికుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. పట్టణాలకు వలసలు పోయినవారు పోగా, ఉన్నవారు గ్రామాల్లోనే రకరకాల పనులు చేసుకుంటున్నారు. వస్త్రాత్పత్తి, సేవలు, ప్రజల జీవన విధానంలో వచ్చిన మార్పులు గ్రామాల్లో వ్యవసాయేతర కార్మికుల్ని పెంచుతున్నాయి. మండల స్థాయి జనాభా లెక్కలు కూడా ఈ వాస్తవాల్ని ధృవపరుస్తున్నాయి. ఉదాహరణకి వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెందిన కృష్ణా జిల్లా ఘంటసాల మండలం శ్రీకాకుళం పంచాయితీ తీసుకుందాం. ఈ పంచాయితీ జనాభా 7,835 కాగా వ్యవసాయేతర కార్మికులు 769. మొత్తం శ్రామికుల్లో 19.9%. ఘంటసాల మండల కేంద్రం జనాభా 10,421 కాగా వ్యవసాయేతర కార్మికులు 1166; మొత్తం శ్రామికుల్లో 20.9%. వెనకబడ్డ గిరిజన ప్రాంతం అనుభవం కూడా ఇందుకు భిన్నంగా లేదు. విజయనగరం జిల్లా కురుపాం మండల జనాభాలో 71.7% గిరిజనులు. మండల జనాభా 46,714 కాగా వ్యవసాయేతర కార్మికులు 3,511. మొత్తం శ్రామికుల్లో వీరు 15.3% ఉన్నారు.

వ్యవసాయేతర శ్రామికుల్ని సంఘటితం చేయాల్సిన అవసరాన్ని ఈ లెక్కలు నొక్కి చెప్తున్నాయి.

బెంగాల్ అనుభవం: గ్రామాల్లో ఉన్న బీడీ, హమాలీ, హోటల్, ఆటో, రిక్షా, వ్యవసాయాధార పరిశ్రమలు, ఇటుకబట్టీ ఇత్యాది అసంఘటిత కార్మికుల్ని సంఘటితం చేసే ప్రయత్నం కిసాన్ సభ సహకారంతో అక్కడి సిఐటియు ప్రారంభించింది.

జాతా అనుభవాలు ఇచ్చిన సమగ్ర అవగాహనతో పట్టణాలతోపాటు మండల కేంద్రాల్లో కూడా సిఐటియు

నిర్మాణాన్ని పటిష్టం చేయటం ద్వారా లక్షలాదిగా ఉన్న అసంఘటిత కార్మికుల్ని సంఘటితం చేయగలం.

కొన్ని లెక్కలు

	1991	2001
రాష్ట్ర జనాభా	6,65,08,008	7,62,10,007
మొత్తం శ్రామికులు	2,84,45,482	3,48,93,859
వ్యవసాయేతర శ్రామికులు	74,71,017	1,15,60,068
గృహ పరిశ్రమ కార్మికులు	9,55,507	16,42,105
శ్రామికుల్లో రైతులు	27.74%	22.5%
వ్యవసాయ కార్మికులు	40.87%	39.6%
వ్యవసాయేతర కార్మికులు	26.16%	33.1%
గృహ పరిశ్రమలు	3.36%	4.7%

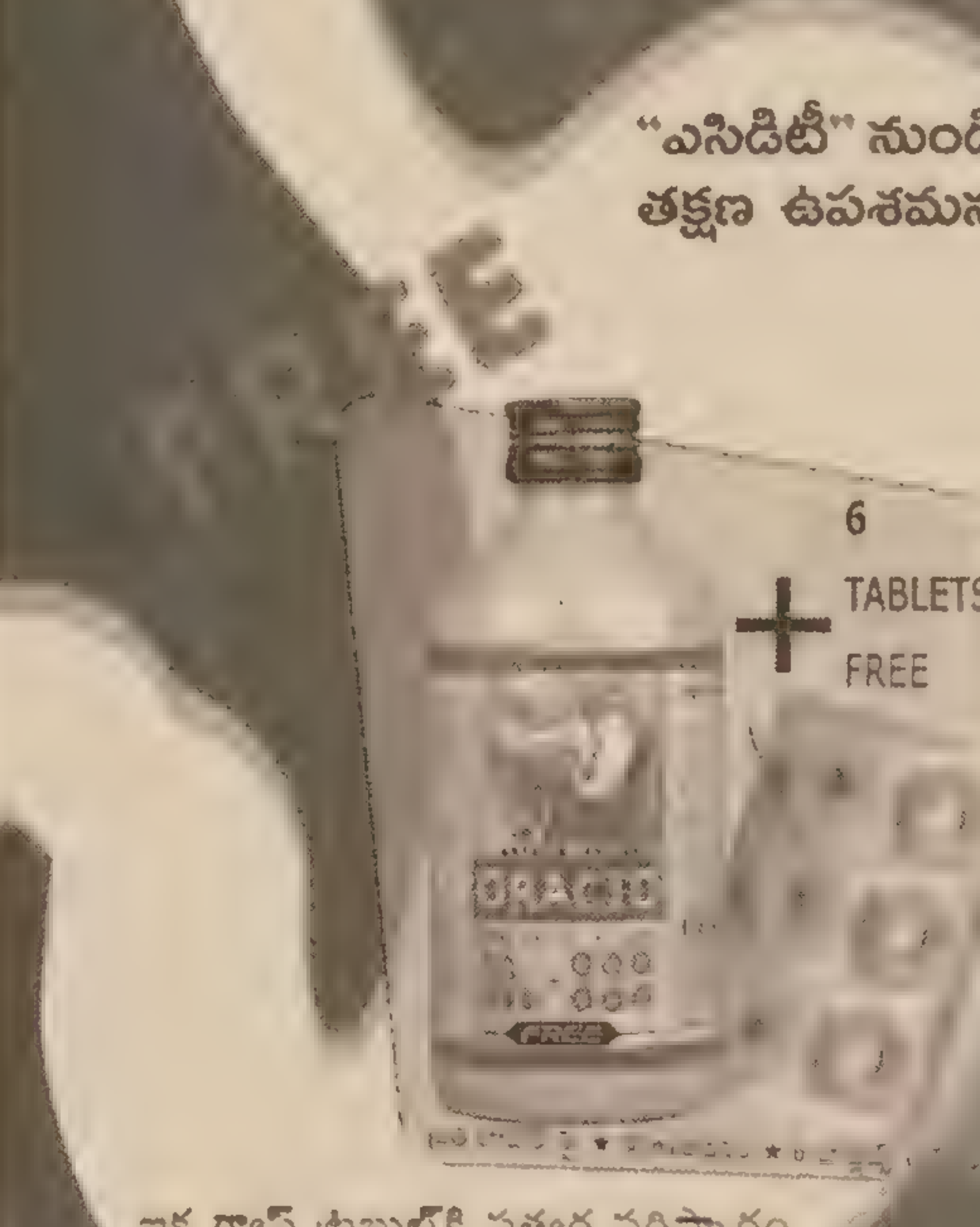
స్టాటిస్టికల్ ఆబ్స్ట్రాక్ట్-2006,

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రచురణ

1991 జనాభా లెక్కలతో పోల్చినప్పుడు రాష్ట్రంలో వ్యవసాయేతర కార్మికుల శాతం 26.16 నుండి 33.1%కి కార్మికుల సంఖ్య 74,71,017 నుండి 1,15,60,068కి పెరిగింది.

- యస్.పుణ్యవతి

**“ఎసిడిటీ” నుండి
తక్షణ ఉపశమనం**

ఇక గ్యాస్ ట్రబుల్ కి సత్వర పరిష్కారం
సరిక్రొత్త ఫార్ములాతో

ఒరాసిడ్
ఇది నిరంతరం పనిచేసే ఎంటాసిడ్

అధునిక యువత అందమైన ఇల్లు- బొమ్మరిల్లు

ఆగస్టు 9న క్వీట్ ఇండియా రోజున విడుదలై శతదినోత్సవాలకు పరిగెడుతున్న కుటుంబ కథా చిత్రం 'బొమ్మరిల్లు'. హింస, అశ్లేలత, ముఖ్యంగా విలనిజంకు ఎలాంటి తావు లేకుండా చక్కటి కాన్సెప్ట్తో నిర్మించిన చిత్రం ఇది.

అగ్రశ్రేణి తారల చిత్రాలు ఒకప్రక్క బాక్సాఫీస్ వద్ద బోల్తా పడుంటే మరోప్రక్క ఆబాలగోపాలాన్ని సైతం బి.సెంటర్లలో కూడా అలరించుకుంటూ నిశ్శబ్దంగా విజయపథాన తరలిపోతూ ఉన్నది. నిర్మాత దిల్ రాజుకు, నూతన యువదర్శకుడు భాస్కర్కు ఈ క్రెడిట్ దక్కుతుంది. సిద్ధార్థ, జెనీలియాలు హీరోహీరోయిన్లు. ప్రకాష్ రాజ్, జయసుధ, కోటశ్రీనివాసరావు ఇతర ముఖ్యతారాగణం.

చిన్నప్పుడు కొడుకు ఎక్కడ పడిపోతాడో అని తండ్రి వేలుపట్టుకొని భద్రంగా నడిపించడం సహజం. పెద్దాయ్యాక కొడుకులు అన్నింటా ముందుండాలని తండ్రులు ఆకాంక్షించడం కూడా సహజం. అదే సందర్భంలో పిల్లల యిష్టాయిష్టాలను గమనించక పెద్దలు పెద్దరికం పేరుతో తమ అభిప్రాయాలను బలవంతంగా రుద్దితే ఆ సంబంధాలు తప్పక వికటిస్తాయని చాటి చెప్పే చిత్రం 'బొమ్మరిల్లు'.

ప్రకాష్ రాజ్ బిజినెస్ మ్యాగ్నెట్. భార్య జయసుధ, ఇద్దరు కొడుకులు, ఇద్దరు కుమార్తెలు. పెద్దకొడుకు పెళ్ళైయి పిల్లలు ఉంటారు. బిజినెస్లో ఇతను తండ్రికి తోడుగా ఉంటాడు. పెద్ద కుమార్తెకు కూడా పెళ్ళైయి ఉంటుంది. ఈమె భర్త ఎన్.ఆర్.ఐ. అమెరికాలో ఉద్యోగం చేస్తుంటాడు. ప్రస్తుతం ఈమె పుట్టింట్లోనే ఉంటుంది. చిన్న కుమార్తె అందరినీ బ్యూటీఫుల్ టెక్నిక్స్ తో ఇబ్బంది పెడుతూ ఉంటుంది. చిన్న కొడుకు కథానాయకుడు సిద్ధార్థ. ఇంజనీరింగ్ అయిపోయి ఖాళీగా ఉంటాడు. 24ఏళ్ళ పడుచువాడు. ఇది వారి ఉమ్మడి కుటుంబం.

తండ్రి మాట జవదాటనివాడు సిద్ధార్థ. అది యిష్టపూర్వకం గా కాదు అయిష్టంగానే. అలాగని తండ్రి ప్రతిదీ నిర్దేశిస్తూ ఉంటాడు. సదుద్దేశ్యంతోనే. ఆహార, పానీయ విషయాల్లో, దుస్తుల విషయంలో, దైనందిక జీవన విషయాల్లో చివరకు ఇంట్లో క్యారమ్స్ ఆట ఆడుకునే చిన్నచిన్న విషయాల్లో కూడా జోక్యం చేసుకొని డైరెక్షన్ ఇస్తుంటాడు. ఇది సిద్ధార్థకు సుతరాము నచ్చదు. తండ్రికి ఎదురు చెప్పలేక నిత్యం అసంతృప్తికి లోనవుతుంటాడు. ఈ రకమైన అణచివేతను భరించలేక కుమిలిపోతుంటాడు. ఇతరుల దగ్గర, ఫ్రెండ్స్ దగ్గర తన క్షోభను వెళ్ళగక్కుతుంటాడు. తన సంతోషాన్ని, స్వేచ్ఛను, జీవితాన్ని కోల్పోతున్నానే నిర్ధారణకు వస్తాడు.

ఏది ఏమైనా రెండు విషయాల్లో మాత్రం తానే స్వయంగా నిర్ణయం తీసుకోవాలనుకుంటాడు. 1. పెళ్ళి 2. ఉద్యోగం.

కాని పెళ్ళి నిశ్చయమైపోతుంది. చూస్తూ చూస్తూ ఉండగానే తన ప్రమేయం ఏమీ లేకుండానే జరిగిపోతుంది. పోనీ అమ్మాయి నచ్చలేదా? అంటే బాగానే ఉంటుంది. కాని నన్నే ఎందుకు పెళ్ళి

చేసుకుంటున్నావ్? అని అడిగితే.. "నాన్నగారు చెప్పారు" అందుకని అని సమాధానం చెప్తుంది. ఆమెకూడా అన్ని విషయాలు నాన్న... నాన్న... అంటూ ఉంటే సిద్ధార్థకు చిర్రెక్కుతుంది. ప్రతిదీ నాన్నేనా... పిల్లలకు స్వంత నిర్ణయాలు ఉండవా? వారికి ఆలోచించే శక్తీలేదా? .. వాళ్ళు కేవలం మట్టిబొమ్మలా? అంటూ విరుచుకుపడతాడు. ఎక్కడ? పెళ్ళిచూపులు వద్దకాదు. తిరిగివచ్చాక ఫ్రెండ్స్ దగ్గర మందుకొడుతూ. తండ్రులందరినీ ద్వేషిస్తాడు. తండ్రికి ఎదురు చెప్పలేని భయమే సిద్ధార్థచే ఇదంతా చేయిస్తుంది. అయినా ఆ పెళ్ళి కాదని వేరే అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకోవాలని, స్వంతంగా రుణపరపతిపై బిజినెస్ చేసి తానేంటో తాను నిరూపించుకోవాలనే పట్టుదలతో ఉంటాడు. పోనీ ఎవరైనా అమ్మాయిని ప్రేమించాడా? అది లేదు.

ఈ సందర్భంలో ఓ గుడివద్ద కథానాయికి హాసినీ (జెనీలియా) కాకతాళీయంగా కలుస్తుంది. తొలిచూపులో అని కాకుండా క్రమేపీ వారిరువురు ప్రేమలో పడతారు. ఈ అమ్మాయిది అరమరికలు లేని మనస్తత్వం. అందరినీ మంచివాళ్ళుగా నమ్ముతుంది. తనకు నచ్చిన పనే తాను చేసుకుపోతూ ఉంటుంది. మనసులో మాటను కుండబద్దలు కొట్టినట్టు ఎక్కడైనా చెప్తుంది. ఈమె తండ్రి కోటశ్రీనివాసరావు. తాగుబోతు. కూతురుపై ఈయనకు అమితమైన నమ్మకం. మధ్యతరగతి కుటుంబం.

ఇలాంటి స్థితిలో పరిస్థితులు పక్కానికి వచ్చి సిద్ధార్థ తాను జెనీలియానే పెళ్ళి చేసుకుంటానని ఇంట్లో ప్రకటిస్తాడు. తండ్రి ఉగ్రుడౌతాడు. తమది అధునిక సంపన్న కుటుంబం. కుటుంబం హోదాకు తగినట్టు ఆ పిల్ల ఉండగలదా? అనే అనుమానాన్ని వ్యక్తీకరిస్తాడు. అందుకు సిద్ధార్థ ఒక వారంరోజులు ఆమె ఇంట్లో ఉంటుంది. మీకందరికి నచ్చితేనే వివాహం చేయండి. అని చేసిన విన్నపానికి ఆమోదం లభిస్తుంది.

కాలేజీలో చదువుకుంటున్న హాసినీని వారంరోజులు ఎక్స్ కర్వన్ అని పేరు చెప్పి ఆ ఇంటి నుండి ఈ ఇంటికి తీసుకు వస్తాడు. ఈ అమ్మాయి స్వభావరీత్యా ఇంట్లో కుండబద్దలు కొట్టినట్టు ఒక్కక్క విషయం చెప్తుంది. సిద్ధార్థ ఇంట్లో ఒకలా, బయట మరోలా ప్రవర్తిస్తున్న విషయాన్ని బయటపెడుతుంది. తన స్వచ్ఛమైన జీవనశైలి తో అందరినీ ఆకర్షిస్తుంది. చివరకు కొడుకుకు నచ్చిన అమ్మాయిని, అందమైన జీవితాన్ని ఇవ్వడానికి తండ్రి, తండ్రి మర్యాదను కాపాడేందుకు కొడుకు ప్రయత్నించి సఫలం కావడంతో కథ సుఖాంతం అవుతుంది.

కథ నవ్యత్వానికి కథనం నాణ్యంగా తోడవంతో అందరినీ అలరించే ఆకర్షణీయ చిత్రమైంది. దేవీప్రసాద్ సంగీతంలో పాటలు ఒకమాదిరిగా ఆకట్టుకుంటాయి. అధునిక సమాజంలో ఆరోగ్య కరమైన కుటుంబ సంబంధాలు నిలిపే బొమ్మరిల్లులా ప్రేక్షకుల మదిలో నిలిచిపోతున్నది.

○ శైలి

శంఖారావం

- తంగిరాల చక్రవర్తి

అవును మేం అసంఘటితులమే!
అవును మేం అసంఘటితులమే!
అరుణవర్ణ కేతన మెత్తి సంఘటితులమైతే!
తమస్సు వీడి ఉషస్సు రాదా!!
ధరణినే దొంగిలించే దోపిడి బాబులపై...
ఆది విష్ణువులమవ్వాలి..మనం!

పనిగంటల తగ్గింపు పోరులో
నెత్తుటినే కేతనంగా ఎత్తిన మనం....
వందరోజుల పనికాదు
వత్సరమంతా పని కావాలి!
ఉత్పత్తిలో వాటా రావాలి!
అదే... అదే... మన జెండా ఎజెండా అవ్వాలి!
ప్రతి ఇల్లు-పోరు ఖిల్లా అవ్వాలి!
విశ్వశ్రామిక ఐక్య సంఘటిత శంఖారావం
విశ్వమంతా కవాతు చేయాలి!!
శ్రమశక్తికి వెలపించే సామ్యవాద రాజ్యలకై
విశ్వమంతా శ్రామిక కుగ్రామం "అవ్వాలి"

వరద ముంచుకొస్తోంది

వరద ముంచుకొస్తోంది
వడివడిగా వురవడిగా
మేడే నాటి, సియాటిల్ల
కీర్తితో, స్ఫూర్తితో ||వరద||
గట్లుదాటి చెట్లుదాటి
లోయలు, పుట్టల్ని దాటి ||వరద||
ప్రజల ప్రజా తీర్పులనే
సుతైల దెబ్బలతోటే ||వరద||
బ్యాంకు గోడ కూలుస్తూ
దేశాల పొలిమేర్లు దాటి ||వరద||
మురిగిపోయిన నేతలను
తోసేస్తూ ముంచేస్తూ
వరద ముంచుకొస్తోంది

- భరతేశ్వరరావు

పంచాయతీ కార్మికులం

- వల్లభాపురం జనార్ధన

పల్లవి: పంచాయతీ కార్మికులం పంచాయతీ కార్మికులం
బతుకు పంచనామ ఎతోటి చితుకుతున్న కార్మికులం
పది ఇరువది ఏళ్లుగా పనివాళ్లుగ ఉంటున్నా
పర్మినెంటు అన్న మాట వినిపించదు ప్రభుత్వోట...

||పంచాయతీ||

చరణం: ఊడ్చి ఊడ్చి రోడ్లన్నీ అద్దంలా ఉంచుతాం
మురికి కాల్వలన్నీ కడిగి పరిశుభ్రత పెంచుతాం
మంచినీరు సరఫరాతో గొంతులన్నీ తడుపుతాం
వీధివీధి దీపాలతో వెలుగులిచ్చి నిలుపుతాం..

||పంచాయతీ||

2. పర్మినెంటు వాళ్లకైన తప్పవులే తిప్పలు
జీతాలకు పర్మినెంటు గ్రాంటు బడ్జెటుండదు
ఏళ్లకేళ్లు పడిగాపులు జీతాలను చేస్తున్నం
పిల్లోళ్లకు చదువు కొరకు వసతులిచ్చు దిక్కులేదు

||పంచాయతీ||

3. పార్టుటైము ఒప్పందం పని వాళ్ళది మరో గోస
నెలజీతం రెండు మూడు వందలతో సరిసరిసరి
నెలనెల జీతం అన్నది ఎండమావి లాంటి మరి
ఏళ్లకొద్ది ఎదురు చూసి ఎండి పోవడంతో సరి

||పంచాయతీ||

4. పనిచేసిన కాలానికి జీతాలను అడగలేక
అప్పు చేసి సంకటితిని అది తీర్చేదారి లేక
ఆకలి చావుల తోటి అంతమయ్యిపోతున్నం
చీకటిలో నడచిమేము చితికి ఆవిరౌతున్నం

||పంచాయతీ||

5. అధికారుల వేధింపుల ఆగడాలు తింటున్నం
అదిఏమని అడిగి మరి కొలువు కోల్పోతున్నం
తినకున్నా పని చేయక తప్పనటి కార్మికులం
మాగోడును వినిపించగ గుంపుకట్టి కదులుతాం..

||పంచాయతీ||

శ్రామిక మహిళల హక్కులకై ఉద్యమిద్దాం!

(16వ పేజీ తరువాయి)

సాధించారు. ఈ తోటలో పనిచేసే ఇద్దరు శ్రామిక మహిళలు అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీచేసి ఎంఎల్ఎలుగా ఎన్నికయ్యారు. వారు ఈ సదస్సులో ప్రతినిధులుగా హాజరై చర్చల్లో పాల్గొన్నారు. తోటి ప్రతినిధులకు స్ఫూర్తినిచ్చారు.

సదస్సు రెండవరోజున విశాఖస్టేట్ ప్లాంట్ టౌన్షిప్లో నిర్మాణంలో ఉన్న కట్టడం కూలి 7గురు కార్మికులు మృతి చెందారు. వారిలో నలుగురు ఒకే కుటుంబానికి చెందినవారు. వారికి ఆర్థికంగా సహాయపడాలని సదస్సు పిలుపు ఇచ్చినదే తడవు ప్రతినిధులు మొత్తం రూ.22వేలు ఒక గంటలో వసూలు చేసి నాయకులకు అందించారు.

యుపిఎ ప్రభుత్వం వామపక్ష పార్టీలపై ఆధారపడి నడుస్తోంది. కార్మిక హక్కులపై జరుగుతున్న దాడులను త్రిప్పికొట్టటానికి ఇదే సరైన సమయం అని కా||హేమలత అన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో శ్రామిక మహిళలను రాజకీయంగా కూడా చైతన్య పరచవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని ఆమె అన్నారు.

సదస్సుకు 3రోజులపాటు పరిశీలించిన కా||పాంధే మహిళలు తమను తాము రక్షించుకోగలిగే బలమైన శక్తిగా ఎదగాలని పిలుపునిచ్చారు. శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ

సభ్యులు కేవలం మహిళా నాయకులు మాత్రమే కాదని, వారు కార్మిక సంఘాలకు నాయకులని, ఆ విధంగానే వారు విస్తృతమైన పరిజ్ఞానంతో ఎదగాలని అన్నారు. అలాగే మహిళల సమస్యలు కేవలం శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీకి మాత్రమే పరిమితం కాదని, సిఐటియు ఖచ్చితంగా వాటి పరిష్కారానికి కృషి చేస్తుందని అన్నారు.

సదస్సు డిసెంబర్ 14 సార్వత్రిక సమ్మె, కార్మిక హక్కులపై దాడులు, అసంఘటితరంగ కార్మికులకు సమగ్రచట్టం, ఎస్ఇజడ్లు, మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు వంటి ప్రధాన అంశాలతో సహా మొత్తం 13 తీర్మానాలను ఆమోదించింది.

మన రాష్ట్రం నుండి 68మంది ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. వారిలో 13మంది పూర్తికాలం కార్యకర్తలు, మిగిలిన వారు పలు రంగాల అంతర్గత నాయకులు.

నూతన కమిటీ 45మందితో ఏర్పడింది. కా||హేమలత నూతన కన్వీనర్గా మూడవసారి ఎన్నికయ్యారు. మన రాష్ట్రం నుండి కా||పి.రోజా, కా||ఎస్.రమ, కా||ధనలక్ష్మి, కా||పద్మశ్రీ సభ్యులుగా ఎన్నికయ్యారు.

సదస్సు ముగింపులో వివిధ రాష్ట్రాల మహిళలు తమ సాంప్రదాయ నృత్యాలు, పాటలతో సభా ప్రాంగణాన్ని కోలాహలం చేశారు.

- పద్మశ్రీ

కన్నీటి కడలిలో పాలమూరు వలస కార్మికులు

(17వ పేజీ తరువాయి)

పట్టించుకుంటారు.

వలస నివారణకు, వారి సంక్షేమానికి నిజాయితీతో చిత్తశుద్ధితో పనిచేసే శక్తుల కృషి పరిమితంగానే వుంది. దీన్ని ఆసరా చేసుకొని స్వార్థపరులు, వలసకూలీల సంక్షేమ ఉద్యమ కారులుగా అవతారమెత్తారు. ఒకటో అరో సంఘటనలను ప్రచారం చేసి కాంట్రాక్టర్ల వద్ద డబ్బులు గుంజుతున్నారు. కాంట్రాక్టర్ల మధ్య తగవులను తీర్చే మధ్యవర్తులుగా వ్యవహరిస్తున్నారు. వలసకూలీలు ఎంత వేధింపులకు గురి అయితే వారికి అంత లాభాదాయకం.

ప్రతి సంవత్సరం అనేకమంది వలసకూలీలు ప్రమాదాల్లో మరణిస్తుంటారు. ఒక వామపక్ష కార్యకర్త 7నెలలు పత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలను సేకరించాడు. 121 మంది వలసకూలీలు మరణించినట్లు వివరాలు సేకరించాడు. బయటి ప్రపంచానికి తెలియకుండా మరణించిన వారి సంఖ్య దానికి రెట్టింపే వుంటుంది.

అక్టోబర్ 15న సిఐటియు 'శ్రామిక సమర భేరి' జీపు యాత్ర వనపర్తికి చేరింది. అదే సమయంలో పానుగల్లు మండలం దాస్కొనిపల్లి గ్రామానికి చెందిన రాములు అనే వలసకూలీ ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. సమర భేరి జాతా నాయకులు వనపర్తి

ప్రభుత్వ హాస్పిటల్లో రాములు శవాన్ని చూశారు. ఆయన కుటుంబాన్ని పరామర్శించారు.

అక్టోబర్ 26న సిఐటియు జిల్లా ఆఫీసుకు మాగనూరు మండలం నుండి వలసకూలీలు ఫోన్ చేశారు. మాగనూరు మండలం మందిపాముల గ్రామానికి చెందిన తిరుపతమ్మ, సత్యమ్మ అనే ఇద్దరు మహిళలను గుంపు మేస్త్రీ నిర్బంధించాడు. వారితోపాటు రాధ 6 సంవత్సరాలు, రఘు 1 సంవత్సరం పనిపిల్లలు కూడా వున్నారు.

వలస కార్మికులకై సమగ్ర శాసనం చేయాలి. ఆలోచన ప్రభుత్వం జిల్లా కలెక్టర్ స్థాయిలో వలసకూలీల వివరాలు సేకరించాలి. వలస తీసుకెళ్ళే కాంట్రాక్టర్లు లైసెన్సు పొందేలా చర్యలు తీసుకోవాలి. 8గంటల పనిదినం, కనీసవేతనాల అమలు అయ్యేలా చూడాలి. పని ప్రదేశాల్లో సౌకర్యాలను తనిఖీ చేయుటకు జిల్లాలో యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి.

దీపావళి తరువాత వలస కూలీలు జిల్లాను వదిలి సుదూర ప్రాంతాలకు తరలివెళ్తున్నారు. ఇక వారి జీవితాల్లో దీపావళి వెలుగులు వుండవు. అంతా అమవాస్య చీకట్లే...

ఈ చీకటి తొలగాలి

- ఎన్.ఎం.ఖలీల్,

సిఐటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి,
మహబూబ్ నగర్

ముఖ్యమంత్రి డా॥ వై.ఎస్.రాజశేఖర్‌రెడ్డికి విజ్ఞాపన పత్రం అందచేస్తున్న దృశ్యం

సంతకాలు స్వీకరిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి డా॥ వై.ఎస్.రాజశేఖర్‌రెడ్డి

అక్టోబర్ 20
2006

సంతకాల బండితో ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయానికి

మహానుభావుల పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	KLVO 1A394
పుస్తకం పేరు	518250-150
తారీఖు	25-1-2025
ముందు అట్ట	Yes
వెనుక అట్ట	Yes
మొత్తం పేజీలు	22
పెద్ద పైక పేజీలు	NO
భాగ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
స్కాన్ చేసినది	Mounika
పరిశ్ల చేసినది	AMRUTHA
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైబ్రరీలో చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	
చరిస్థితి	Good